

XXIV Audiència Pública als nois i les noies

Barcelona, ciutat de pau

Curs 2018-2019

Dossier per al professorat

Ajuntament de
Barcelona

Index

INTRODUCCIÓ

De què parlarem? Cooperació per la pau	4
Què és l'Audiència Pública?	5
Objectius d'aprenentatge	6
Metodologies	11
Aprenentatge socioafectiu (experiential learning)	11
Aprenentatge cooperatiu	13
Aprenentatge-servei (ApS)	13

BLOC 1. Què és la pau?

1.1. Què és la pau?	15
1.2. La pau en el marc de la justícia global	17
Activitat 1. Travessar el riu	19
1.3. Els components de la pau	25
1.4. Les dimensions locals i globals de la pau	26
Activitat 2. El mural de la pau	31

BLOC 2. Què fa la ciutadania per la pau?

2.1. Antecedents: Barcelonins i barcelonines clamant la pau	39
2.2. Què i qui fa la pau? Els principals actors per la pau	43
2.3. Petit tastet de campanyes actuals per la pau	46
Activitat 3. PAUsibles	48

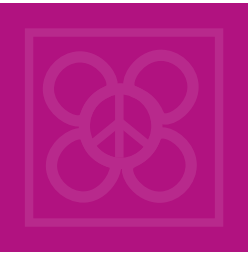
BLOC 3. Què fa l'Ajuntament per la pau? Què més podria fer?

Reflexionem... ..	58
3.1. El compromís amb la pau de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional	59
3.2. Mecanismes de cooperació	62
Activitat 4. El Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament	64

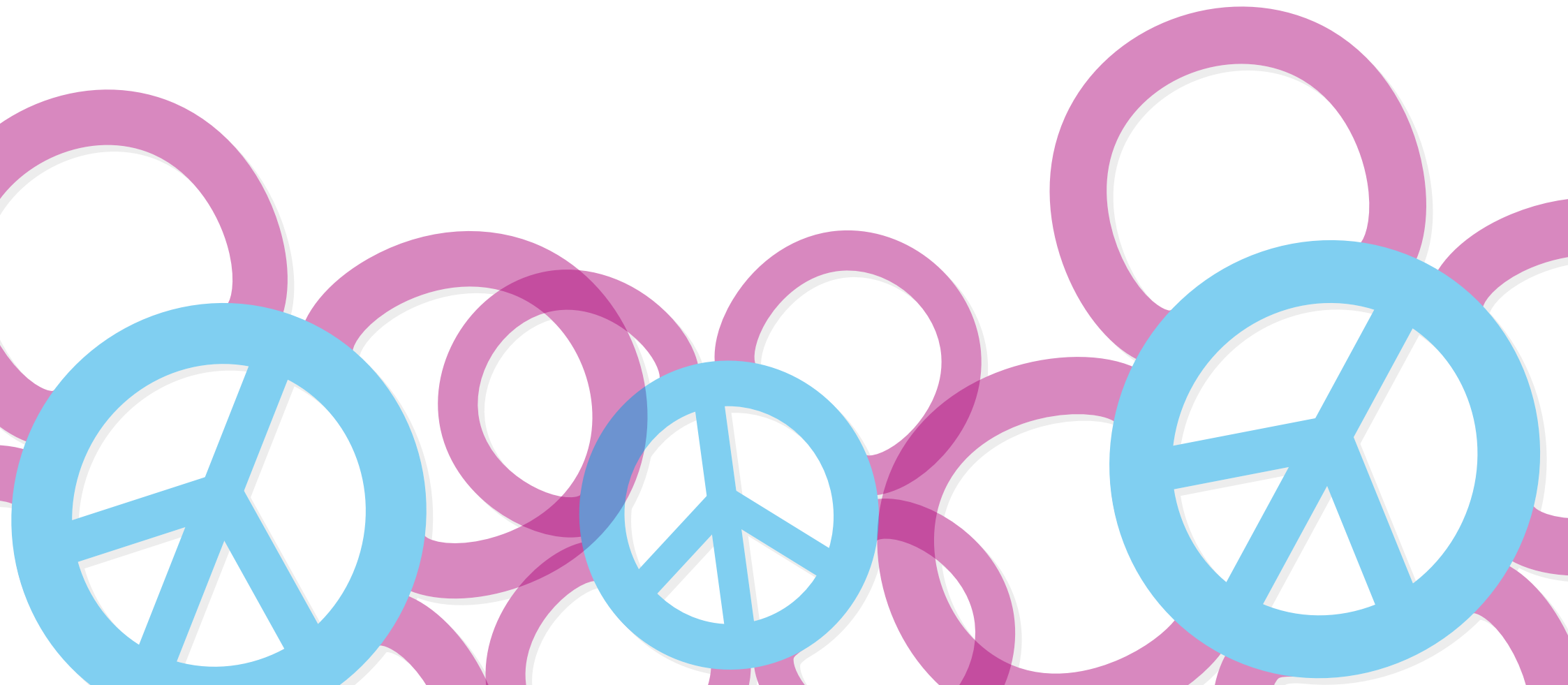
BIBLIOGRAFIA	90
--------------------	----

ANNEXOS	92
---------------	----

INTRODUCCIÓ

De què parlarem? Cooperació per la pau

El material didàctic que teniu a les mans convida a una reflexió sobre com, des de les ciutats —des de les institucions, però també des de la societat civil—, es pot actuar per construir la pau. Situacions viscudes a Barcelona com l'atemptat a la Rambla l'agost del 2017, la crisi de les persones refugiades, o la tensió política arran del procés català i els fets de l'1 d'octubre, aixequen incerteses sobre com abordar la violència i com fer-hi front, i com promoure la construcció de pau tant a la ciutat com des de la ciutat al món.

En el món globalitzat, les ciutats són cada vegada un actor més rellevant. Els ajuntaments, pel fet de ser l'administració més propera a la ciutadania, han de donar resposta a les problemàtiques que aquesta planteja, sovint problemàtiques locals d'origen global. Això fa que els ajuntaments es vegin amb la responsabilitat d'influir en els problemes globals per poder donar resposta als seus problemes locals. L'expressió de la violència a la ciutat, per exemple, agafa múltiples formes que requereixen una mirada global per poder-les transformar en l'àmbit local.

Per tant, quan pensem en la pau com la "capacitat de teixir relacions respectuoses, cooperatives i no violentes, i alhora construir una organització social justa i equitativa", ens cal actuar des de diferents àmbits i dimensions:

- En l'àmbit local i també global.
- En les diverses dimensions que componen la pau i la justícia global: armamentisme, economia sostenible, equitat entre gèneres, respecte als drets humans i a la diversitat, transformació de conflictes o governança democràtica.
- Diferents àmbits: polític, ciutadà i educatiu (entre d'altres, com l'econòmic o el jurídic).

El ventall d'accions que es poden fer per la pau és molt ampli, massa per voler-lo abastar tot en aquesta XXIV Audiència Pública. Amb el material pedagògic de "Barcelona, ciutat de pau" ens proposem aportar propostes a l'Ajuntament sobre com afrontar violències globals a través de la cooperació per la pau més enllà de Barcelona.

Plantejar-se una cooperació per la pau no és qüestió de generositat, sinó de corresponsabilitat. Com expressa el Pla director de cooperació per la justícia global,

"Barcelona, com qualsevol territori, està inserida en una estructura d'interdependències vinculades a l'economia global. Per tant, és també reproductora de fluxos que configuren centres i perifèries, que generen desigualtats i que impacten sobre la sostenibilitat dels ecosistemes. La corresponsabilitat en la producció i reproducció d'aquests fenòmens globals reclama de Barcelona una corresponsabilitat en l'aportació de solucions, també globals."¹

1 Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2018-2021.

Què és l'Audiència Pública?

L'Ajuntament de Barcelona facilita diferents espais de participació i consulta de la ciutadania (el Consell de Ciutat, els diferents consells sectorials i de districte, els processos participatius entre d'altres)². Un d'aquests mecanismes és l'Audiència Pública als nois i noies de la ciutat, que aquest curs arriba a la seva XXIV edició.

L'Audiència Pública és un mecanisme de participació adreçat específicament a infants i adolescents que té com a particularitat que, abans de la consulta i la formulació de propostes, inclou un procés formatiu.

L'Audiència Pública és un projecte participatiu i, com a tal, no només proposa activitats interactives per tractar el tema suggerit, sinó que estructura tot un procés participatiu perquè l'alumnat formuli compromisos i recomanacions de millora a l'Ajuntament i a la ciutadania. Així, el procés de l'Audiència Pública implica:

- Un procés formatiu, a través de les activitats educatives proposades en aquest material, en què es coneixeran els components i les dimensions de la pau (bloc 1) per entendre de quina manera i sobre quins elements es pot incidir com a ciutadania (bloc 2) i com a Ajuntament (bloc 3) per avançar en la construcció de pau. La proposta formativa per a l'alumnat consisteix en quatre sessions per desenvolupar al centre educatiu, i tindrà lloc de l'octubre al febrer (vegeu l'esquema 1).
- Un exercici de reflexió i proposta: En cadascuna d'aquestes sessions, l'alumnat ha de treure conclusions sobre el que s'ha reflexionat durant les activitats, i formular propostes d'acció per pal·liar els principals problemes identificats. Al final de cada sessió, cada alumne haurà d'escriure les conclusions i

propostes al seu quadern. A més a més, una persona delegada de la classe (preferiblement amb rotació en les persones encarregades de fer-ho) haurà de pujar la informació a la plataforma virtual de la XXIV Audiència Pública.

- Un esforç de síntesi i consens, que quedarà reflectit en forma de manifestos que, a la primavera del 2019, es presentaran als deu districtes de la ciutat i a l'Ajuntament de Barcelona.
- Acte de l'Audiència Pública: Una presentació pública de les mesures proposades a l'Ajuntament referents a les tasques de la Direcció de Justícia Global. Aquesta presentació tindrà lloc al Saló de Cent de l'Ajuntament l'abril del 2019, amb presència de l'alumnat, dels màxims representants de l'Ajuntament i dels principals responsables d'aplicar el Pla director de cooperació per a la justícia global.
- Un seguiment del compliment de les propostes, al llarg del curs 2019-2020, en el marc de la Comissió d'Infants i Joves de l'Audiència Pública (CIJAP), per certificar que l'Ajuntament està aplicant les mesures viables més destacades dels i les joves de la ciutat. En efecte, l'Ajuntament es compromet a portar a la pràctica diverses de les mesures viables proposades per l'alumnat. Mitjançant la CIJAP, un petit nombre d'alumnes farà el seguiment amb l'Ajuntament dels seus compromisos.

² La participació ciutadana és un dret reconegut de tota la ciutadania d'acord amb la Llei 22/1998, de 30 de desembre, i de la Carta municipal de Barcelona.

Objectius d'aprenentatge

Per si mateixa, l'Audiència Pública promou aprenentatges relacionats amb la participació, el debat i la creativitat, entre altres competències ciutadanes. En el marc d'aquest procés d'aprenentatge, s'espera que la participació de l'alumnat en l'Audiència Pública permeti:

- Comprendre què és la pau.
- Saber quines són les competències i la resposta, en relació amb la promoció de la pau, de la ciutat de Barcelona.
- Reflexionar sobre la pau i formular propostes d'acció.
- Reconèixer el rol de ciutadania i les entitats, i conèixer experiències de suport a la pau al barri i a la ciutat, i d'impuls de l'ApS (aprenentatge-servei).
- Reforçar habilitats com la reflexió crítica, l'empatia, l'anàlisi documental, la cooperació i les capacitats d'argumentació.
- Desenvolupar l'autonomia, l'opinió crítica, el respecte i el compromís cívic.
- Experimentar la participació ciutadana a partir de la identificació i prioritització de necessitats i la recerca de solucions i propostes en què intervinguin l'Ajuntament, la comunitat i la ciutadania més jove.

La proposta de l'Audiència Pública, doncs, convida a aprendre, fer propostes de millora, i implicar-se personalment en el canvi a la ciutat.

Objectius d'aprenentatge competencials

Els objectius d'aprenentatge que promou la proposta didàctica d'aquesta XXIV edició de l'Audiència Pública queden recollits en els coneixements, les habilitats i les actituds següents:

Esquema 1. Objectius d'aprenentatge

CONEIXEMENTS	HABILITATS	ACTITUDS
<ul style="list-style-type: none"> - Comprendre la dimensió positiva de la pau (pau positiva). - Comprendre l'abast del concepte de justícia global. - Distingir les especificitats dels conflictes armats i les violències urbanes. - Conèixer exemples d'acció de cooperació per la pau. - Conèixer mecanismes i agendes de cooperació (cooperació directa/indirecta/xarxes/coherència, cooperació per la pau, O,7%, ODS) de la DJGCI. 	<ul style="list-style-type: none"> - Analitzar les causes de la violència armada a la ciutat i al món. - Reconèixer les conseqüències de la violència a la ciutat i al món. - Comprendre la interdependència dels factors. - Valorar pràctiques d'accions ciutadanes i municipals per la pau i la justícia global. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicar el pensament crític. - Reconèixer les pròpies responsabilitats en la situació actual del món. - Mostrar voluntat de canvi amb propostes per un món i unes ciutats més pacífiques. - Valorar positivament / Motivar per la implicació a la ciutat de l'alumnat mitjançant metodologies d'ApS.

Al llarg de les sessions formatives, aquestes competències es tractaran de la manera següent:

Esquema 2. Objectius, continguts i activitats per sessions

SESSIONS	OBJECTIU	CONTINGUTS	ACTIVITAT
1. Què és la pau a la ciutat? Què és la pau al món?	<ul style="list-style-type: none"> - Introduir el concepte de pau i justícia global. - Relacionar les dimensions microsocials i macrosocials de la pau i la justícia global. - Identificar causes i també conseqüències de la violència (directa i estructural). 	<ul style="list-style-type: none"> - Concepte de pau positiva. - Concepte de justícia global. 	<ul style="list-style-type: none"> - Travessar el riu (dinàmica de grup sobre: competició en situació de desigualtat).
2. Què és la pau a la ciutat? Què és la pau al món?	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer els components de la pau positiva. - Valorar la dimensió local/global de la pau. - Identificar interdependències entre components. 	<ul style="list-style-type: none"> - Components de la pau. - Violència urbana i conflicte armat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mural de la pau a la ciutat i al món (dinàmica de grup sobre: cooperació i consens).
3. Què fa la ciutadania per la pau?	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer i valorar exemples d'acció ciutadana per la pau. - Analitzar vies d'acció de cooperació per la pau. 	<ul style="list-style-type: none"> - Història de l'acció ciutadana per la pau a Barcelona. - Causes i conseqüències de la violència a la ciutat i al món. - [Des]armament, (amenaces a) defensors de drets humans, recursos naturals i conflicte armat (coltan)... 	<ul style="list-style-type: none"> - PAUsibles (anàlisi de vídeos sobre 6 problemàtiques i 6 campanyes relacionades amb la pau i la justícia global [que descriuen una problemàtica i una acció/campanya]).
4. Què fa l'Ajuntament per la pau? Què més podria fer?	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer i valorar mecanismes i agendes de cooperació. - Elaborar propostes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Els mecanismes i les agendes de cooperació municipal (cooperació directa/indirecta/xarxes, cooperació per la pau, 0,7%, ODS). - Bones pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona. 	<ul style="list-style-type: none"> - Simulació d'un Consell Municipal de Cooperació Internacional per al desenvolupament (activitat d'aprenentatge cooperatiu per grups d'experts —puzzle).

Competències bàsiques treballades³

Aquest material ha estat concebut per ser treballat en horari lectiu a les escoles i els instituts amb alumnat d'11 a 17 anys (activitats de 50 minuts), o bé en espais d'educació no formal. Cadascuna de les activitats que es proposen es poden adaptar al nivell educatiu corresponent. S'ofereix la possibilitat d'assessorament i acompanyament en l'adaptació de les activitats al nivell que correspongui.

Com es mostra a l'esquema 3, els continguts que tracten són multidisciplinaris i treballen diferents competències:

Esquema 3. Competències bàsiques adreçades a les activitats

SESSIONS	COMPETÈNCIA	ACTIVITATS
Àmbit lingüístic	Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls.	Activitats 3 i 4
	Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.	Activitat 3
	Implicar-se activament i reflexivament en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta...	Totes les activitats
Àmbit matemàtic	Emprar la comunicació i el treball col·laboratiu per compartir i construir coneixement a partir d'idees matemàtiques.	Activitats 3 i 4
Àmbit de cultura i valors	Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.	Activitat 4
	Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.	Activitats 1 i 2

Continua a la pàgina següent →

³ Elaboració a partir dels documents de cada àrea de treball del currículum a: <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/eso/curriculum/>

Esquema 3. Competències bàsiques adreçades a les activitats

SESSIONS	COMPETÈNCIA	ACTIVITATS
Àmbit lingüístic	Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls.	Activitats 3 i 4
	Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.	Activitat 3
	Implicar-se activament i reflexivament en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta...	Totes les activitats
Àmbit personal i social	Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable.	Totes les activitats

Metodologies

Per treballar habilitats diverses, s'ha fet una aposta per proposar activitats diferents (activitats de debat, de reflexió, d'anàlisi documental, i també jocs), amb la intenció de promoure la formació integral de l'alumnat a partir de l'aprenentatge competencial (busca treballar els coneixements, les habilitats i les actituds des dels vessants cognitiu, emocional i social). Animem el professorat a provar les diferents metodologies per promoure els diferents aprenentatges que cada una aporta a l'alumnat.

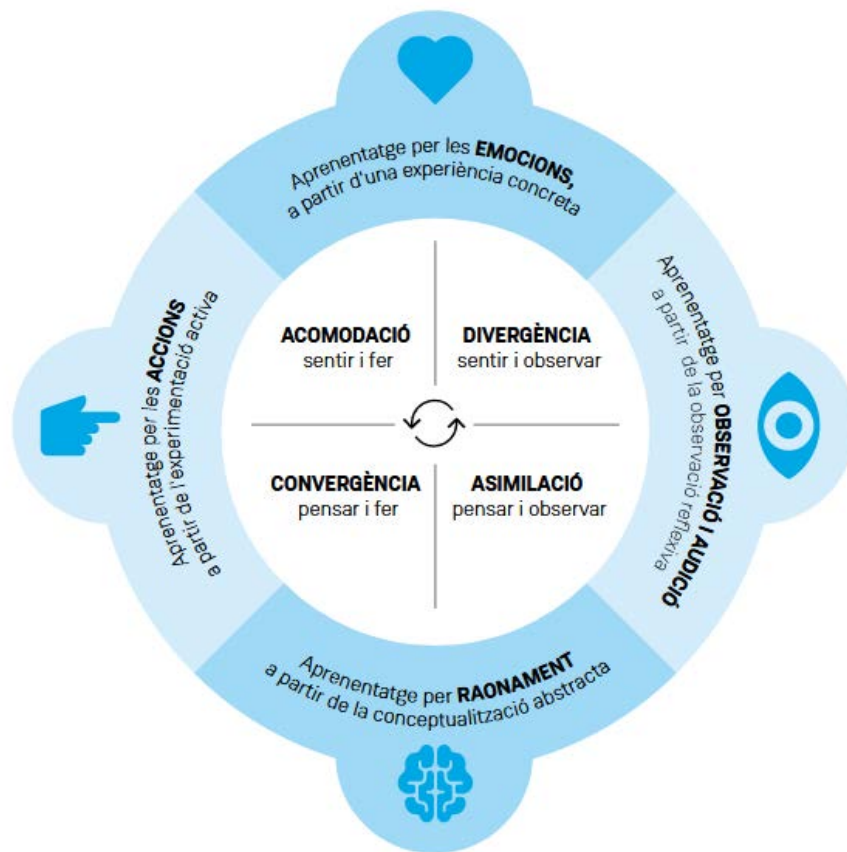
Aprenentatge socioafectiu (experiential learning)

En aquest sentit, aquest material opta per promoure un aprenentatge constructivista i des de metodologies d'aprenentatge socioafectiu. D'acord amb aquesta metodologia, les activitats proposades busquen adaptar-se a les quatre formes d'aprenentatge de l'alumnat identificades per Kolb.

Segons l'autor, els diferents perfils de les persones fan que tinguin estils diferents d'aprenentatge, en funció de com perceben millor la informació (a través de la teoria/emocions) i de com processen aquesta informació (a través de l'observació/aplicació). Així, es defineixen quatre perfils d'aprenentatge.

Per respondre a les necessitats d'aprenentatge de tot tipus d'alumnes, les activitats proposades inclouen una dimensió emocional (Com us heu sentit?), descriptiva (Què ha passat a la dinàmica?), de conceptualització (Com ho relacioneu amb la realitat, amb les lleis existents, amb una ideologia o una altra, amb un model de fer o un altre?), i una part d'acció (Què podem fer per resoldre aquest problema?) (Propostes d'acció també per a l'alumnat).

Esquema 4. Aprenentatge experiencial, segons Kolb (1984)

♥ **EMOCIÓ:** Educar per la pau no pot ser un coneixement només cognitiu per les característiques del tema; tant la violència com la pau tenen un fort impacte emocional. L'educació emocional és un contingut rellevant de l'educació per la pau i el conflicte; per cultivar relacions respectuoses i no violentes i per evitar canalitzar emocions fortes de manera violenta, cal tenir habilitats socioemocionals. Per això, l'educació per la pau dona valor a metodologies socioafectives que ajudin a experimentar i prendre consciència de les emocions.

👁️ **OBSERVACIÓ:** D'aquest apartat s'espera que l'alumnat arribi per si mateix a concloure els objectius pedagògics de l'activitat, observant i fent-se conscients del que ha passat i del que en poden aprendre.

🧠 **RAONAMENT:** És el moment en què el professorat lliga l'observació del que ha passat durant l'activitat amb els continguts teòrics associats a cada sessió, és a dir, amb la introducció de nous coneixements.

👉 **ACCIÓ:** L'educació per la pau busca ser proactiva: d'una banda, cal evitar la frustració que poden generar activitats de coneixement i presa de consciència entorn de la violència; d'altra banda, busca la transformació personal i social envers la pau. L'acció pot prendre dues formes: en acabar una activitat, fer l'exercici de preguntar-se com es podria millorar la situació observada. Aquesta reflexió és la que es demana per a l'Audiència Pública. A part, algunes de les activitats tenen un apartat de "Propostes d'acció" que les amplia amb propostes de continuïtat i aprofundiment, difícilment encabibles en els 50 minuts d'activitat però interessants pels objectius educatius d'aquesta.

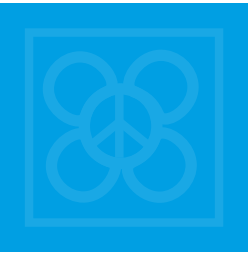
Aprentatge cooperatiu

L'aprenentatge cooperatiu és un seguit de metodologies didàctiques fonamentades a crear una estructura que orienti a l'ajuda mútua entre persones diferents. És a dir, l'aprenentatge cooperatiu organitza l'alumnat en petits grups amb una distribució de tasques i rols específica, de manera que per aconseguir els propis objectius d'aprenentatge cal treballar amb l'altre en interdependència positiva i per un objectiu comú. Aquesta és una metodologia important per a l'educació per la pau perquè permet treballar qualsevol tema curricular, i, alhora, comporta un fort entrenament en habilitats de pau, gràcies a la interacció social en una estructura cooperativa i inclusiva que aquesta metodologia implica.

Aprentatge-servei (ApS)

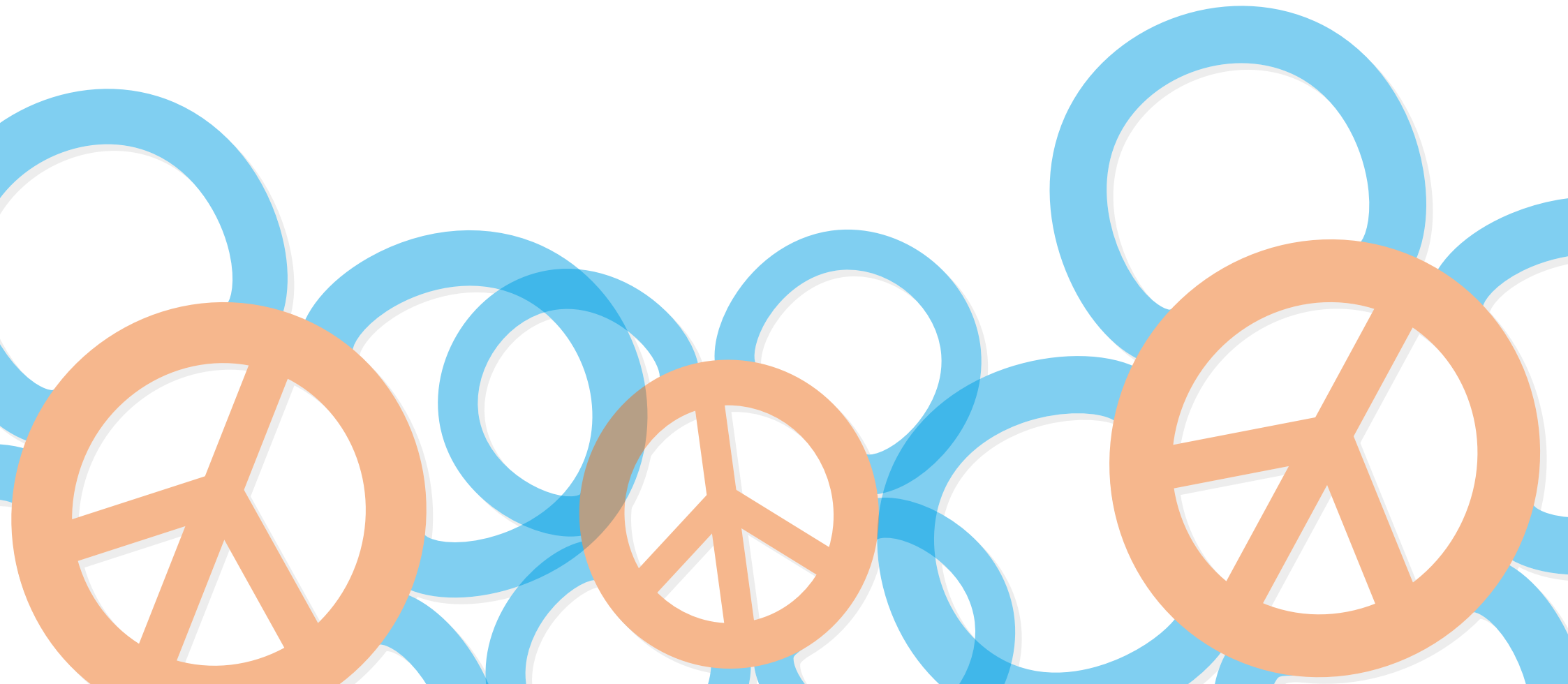
"L'ApS és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulats, on els participants aprenen tot treballant en necessitats reals de l'entorn amb la finalitat de millorar-lo" (Puig, 2006).

L'educació per la pau té per objectiu impulsar processos d'aprenentatge que condueixin a l'acció per la pau. L'ApS, tant pel seu plantejament d'aprenentatge experiencial i socioafectiu com de servei a la comunitat, encaixa amb l'educació per la pau i n'és una de les principals metodologies.

BLOC 1

Què és la pau?

1.1. Què és la pau?

La pau és un valor generalment molt acceptat. Hi ha un ampli consens entorn de la voluntat de pau. Tanmateix, a voltes aquesta suposada voluntat compartida es contradiu amb la realitat, fins al punt que es perpetuen guerres o atacs violents en nom de la pau. A l'hora de concretar el que significa aquest concepte, les respostes més immediates solen definir-lo en negatiu, definint la pau per allò que no és —com, per exemple, “pau és quan no hi ha guerra”—, o bé com un fenomen simbòlic i abstracte, recollit en imatges com la del colom blanc que no aporta claredat ni consens sobre el que cal fer concretament per construir pau.

Així, molta gent concep la pau com l'absència de guerra, de conflicte o de violència física. Aquesta concepció en la investigació per la pau es coneix com “pau negativa” i massa sovint la reconeixem en les formes de fer política (per exemple, les guerres “preventives” o “defensives”), o en les maneres de fer entre persones (per exemple, l'aplicació de normes repressives i de càstigs humiliants en pro de la “bona” convivència). Però el concepte de pau pot anar molt més enllà.

La pau és en si mateixa un valor constructiu i, per tant, és coherent definir-la en positiu (“la presència de...”) per superar o complementar allò que no és (“l'absència de...”). Aquest intent de definir la pau d'acord amb el que sí que volem que sigui s'anomena pau positiva.

Entenem la pau positiva com l’“horitzó que ens marquem i al mateix temps el camí que cada dia fem, a través del qual es van aconseguint relacions més respectuoses i cooperatives, i una organització

social en estructures més justes i equitatives”.⁴ D'aquesta definició remarquem les idees següents:

“...és l'horitzó i al mateix temps el camí...”: És important projectar la pau, tenir una utopia, una direcció que ens marqui cap on avançar. Alhora, és imprescindible que allò que fem en el present, allò que portem a la pràctica per avançar envers la pau, sigui coherent i materialitzi el nostre projecte de pau.

“...es van aconseguint relacions més respectuoses i cooperatives”: Amb la idea que la pau comença per un mateix i la relació amb l'altre, situem la pau en la construcció de relacions que preservin la dignitat d'unes i altres persones. Cal que aquestes relacions es fonamentin en el reconeixement i la cura mútua, la comunicació no violenta i la capacitat de cooperar. (dimensió personal, interrelacional o micro-social de la pau).

“...estructures socials més justes i equitatives”: La manera com ens organitzem col·lectivament per respondre a les necessitats pròpies i les dels altres, o senzillament per convidaure en els espais i temps que ens toqui compartir, ens condiona en molts sentits; cal que aquesta organització parteixi d'uns fonaments que ens permetin tenir cura de les necessitats bàsiques de tots i totes, distribuir equitativament el poder i els recursos, i evitar violències (dimensió estructural o macrosocial de la pau).

Alguns elements que podem reconèixer en la pau negativa o en la positiva són::

Esquema 5. Concepcions de pau positiva i negativa

PAU NEGATIVA

- L'absència de violència directa. La presència d'altres violències invisibilitzades.
- Els períodes entre guerres.
- Evadir, soterrar i no reconèixer els conflictes.
- L'absència de desordres violents interns dins d'un territori o sistema.
- La concentració de poder i control en poques mans que permet evitar la violència directa a partir de la repressió.
- No es planifica políticament sinó que queda supeditada a la planificació militar.
- La perpetuació de valors com el poder sobre l'altre, la dominació, la prevalença de la raó o la justificació de la violència, tan vinculats a la mística de la masculinitat.
- Encara ara, la pau negativa és la que defensen els més poderosos. Des de l'imperi romà —i potser abans—, ha estat la pau planificada i impulsada pels responsables de l'imperi dominant en cada moment històric.

PAU POSITIVA

- L'absència de qualsevol tipus de violència: cultural, estructural i directa.⁵
- Un procés en constant construcció.
- Afrontar els conflictes no violentament i entendre'ls com a font de transformació. Afrontar les causes profundes que originen els conflictes.
- Construir un ordre social de reduïda violència i elevada justícia.
- La igualtat en el control i la distribució del poder i els recursos.
- Es planifica la presència de condicions desitjades (treball, educació, salut, etc.) per a les quals es treballa fermament.
- La consideració i generalització de valors com el fet de tenir cura de l'altre, l'empatia, la solidaritat, la cooperació, la recerca del poder amb l'altre i no sobre l'altre, la importància de les emocions, etc., tan vinculats a la mística de la feminitat.
- La pau positiva cal planificar-la. Ens hi acostar aprofundir en la democràcia, els drets humans, el desenvolupament i el desarmament (físic i cultural).

5 La violència directa és la que s'exerceix de persona a persona, física o psicològica. La violència estructural causada per sistemes socials organitzats d'acord amb criteris d'injustícia i inequitat (tant en sistemes micro com macrosocials) que permeten grans violències com la fam, l'analfabetisme o els desnonaments. La violència cultural es correspon als imaginaris col·lectius que justifiquen i legitimen les altres dues violències (discursos polítics o mediàtics, llegendes i contes, estereotips, etc.).

- Font esquema 5: Adaptat de BARBEITO, C.; CAIRETA, M. (2010), Jocs de Pau: Caixa d'eines per educar per una cultura de pau, Madrid, Catarata, a partir de LEDERACH, J. P. (2000), EL abecé de la paz y los conflictos: educación para la paz, Madrid, Catarata.

Concebre la pau en el seu vessant positiu té el valor afegit de poder concretar quines són les vies d'acció per aterrar i materialitzar aquesta pau. Aquest és un element important per superar la percepció generalitzada que és un concepte abstracte i simbòlic.

Pau implica rebutjar amb contundència i des de la *no-violència* tots aquells factors que generin violència i construir aquelles condicions que preservin les necessitats bàsiques de totes i totes.

1.2. La pau en el marc de la justícia global

La situació actual en què es troba la humanitat implica molts reptes i dilemes, com diu Francesc Mateu:⁶ “sembla que mentre l’economia, les comunicacions o la informació estan globalitzades, ens quedem per globalitzar les persones i la justícia”. És a dir, l’economia globalitzada i mancada de mirada social està incrementant greument les desigualtats entre rics i pobres i generant greus impactes ambientals. El concepte de justícia global sorgeix de la necessitat de buscar respostes a aquesta situació, des del reconeixement de les responsabilitats que tenim els països més rics.

Les desigualtats i violències són moltes i les iniciatives per superar-les han estat múltiples, però poc coordinades entre si: la cooperació per al desenvolupament intentava reequilibrar les desigualtats nord-sud; els moviments defensors dels drets humans insistien en la seva denúncia i reclamació de mecanismes de protecció; l’ecologisme en la protecció ambiental; etc.

La globalització posa en evidència la interdependència entre uns factors i els altres. També es fa evident la interrelació entre allò que fem localment i el que passa globalment. Així, lluites socials com la defensa dels drets humans, el feminisme, el pacifisme o l’ecologisme han pres consciència que són diferents cares d’un mateix poliedre, i que, per tant, cal que cooperin des de diferents mirades per aquells objectius que els són comuns. Com expressen les diverses

entitats que conformen Lafede.cat: “Conscients que les respostes són polièdriques, volem treballar des de la diversitat, sumant les mirades d’àmbits i sectors diferents, i teixint una xarxa de xarxes.”⁷

Així, el concepte de justícia global reivindica i promou polítiques i pràctiques que incideixin en les causes de les injustícies (estratègies de transformació social), i no només en les conseqüències (sovint enfocades a l’assistencialisme).

El concepte de justícia global té molts punts de confluència amb el de cultura de pau definit per la Unesco.⁸ Això té sentit perquè forma part del mateix procés d’evolució històrica de recerca de nous paradigmes per superar injustícies socials i violències d’un món globalitzat.

Actualment, les Nacions Unides recull la necessitat d’assolir més justícia global mitjançant disset objectius adreçats a erradicar la pobresa, protegir el planeta i assegurar la prosperitat per a tota la població mundial, com a part d’una agenda per al desenvolupament sostenible per impulsar entre el 2015 i el 2030.⁹ Per assolir-los es reconeix la necessitat de cooperació entre diferents actors: els governs de tots els nivells (es reconeix un paper rellevant als ajuntaments de les grans ciutats), el sector privat, la societat civil organitzada i la ciutadania.

6 Director d’Oxfam Intermón a Catalunya. Vídeo <https://youtu.be/ll4vY1nhdxg>

7 Lafede.cat (2014), *Treballar per la justícia global en un món global*. http://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2016/09/Treballar_per_la_justicia_global_PUBLIC_DEF.pdf

8 El concepte de cultura de pau es va impulsar amb força des de la Unesco a finals dels anys noranta, i va donar peu al Decenni de Cultura de Pau (2000-2010), una agenda amb un pla d’acció per promoure la cultura de pau al món.

9 Objectius globals de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides (2015-2030). <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

Esquema 6. Objectius de desenvolupament sostenible

L'objectiu **número 16** és el de "Promoure societats justes, pacífiques i inclusives".

Així, en el marc del poliedre que compon la justícia global, la mirada de pau aporta eines per abordar el conflicte sense violència, tant en l'àmbit microsocial (capacitats personals i grupals per construir relacions no *violentes* i teixir una bona convivència des de la diversitat) com macrosocial (mediació i negociació política, superar el militarisme, construir capacitats de pau en contextos de violència armada, o reparar danys i traumes després de la violència).

Activitat 1. Travessar el riu

Intenció educativa

- Identificar causes i també conseqüències de la violència (directa i estructural).
- Introduir el concepte de pau i justícia global. Valorar què cal perquè hi hagi pau.
- Relacionar les dimensions microsocials i macrosocials de la pau i la justícia global.
- Fer visible la interdependència de factors (desigualtats, conflictes armats, medi ambient...).

RESUM: Fem tres grups i cada un ha d'aconseguir travessar un riu sense caure a l'aigua. Per fer-ho, disposen de papers de diari que els serveixen de pont. Les condicions de partida varien d'un grup a l'altre... Cal veure les d'arribada.

TEMPS: 50 minuts.

TIPUS: Joc mogut. Activitat socioafectiva.

GRUP: Gran grup distribuït en tres subgrups.

MATERIAL:

- Força fulls de diari.
- Algun element per indicar la sortida i l'arribada (corda, guix o el que tingueu a mà).
- Fitxes dels rols de cada grup.

Desenvolupament

- Simuleu les ribes d'un riu amb una amplada prou llarga perquè el joc funcioni (en funció de l'espai que tingueu i el nombre de persones que sigueu, per a un grup classe de 25-30 una llargada adequada podria ser l'espai corresponent a dues aules —al pati o al gimnàs, per exemple).
- Formeu tres equips. Es col·loquen tots en una vora del riu, i cada grup fa una fila, separats prudencialment l'un de l'altre (1 metre aproximadament). Queden formant 3 files paral·leles com si es prepararessin per fer una cursa de relleus, en ordre 1-2-3 (el grup 3 no pot estar al mig).
- Expliqueu que l'objectiu de cada grup és travessar el riu sense mullar-se. Ningú no pot caure a l'aigua (si algú hi cau ha de tornar a començar). Per fer-ho, cadascun disposa de papers de diari per fer-se el seu camí (simulen pedres, fustes o un pont). Cada grup té el mateix objectiu, però amb unes condicions diferents definides en les fitxes de cada rol (varien les consignes i el nombre de papers de diari).
- Repartiu les fitxes dels rols i els fulls de diari a cada grup. Al grup 2 i 3 els doneu molt paper, més del que necessiten (uns 5 diaris sencers). Al grup 1 els en doneu molt poc, el just perquè puguin passar amb grans dificultats (1 paper cada 2-3 persones). Els deixeu 2-3 minuts per organitzar-se i preparar una estratègia.
- A la de tres comença el joc.
- Si ho creieu necessari, podeu repetir el joc, fer dos torns.
- Valoreu i elaboreu conclusions.
- Tanqueu l'activitat introduint els conceptes de pau i justícia global lligat al que ha sorgit de l'exercici. Si ho considereu pertinent, podeu tancar l'activitat il·lustrant el concepte de justícia global i l'agenda internacional prevista a partir del vídeo 17 sustainable development goals. (2,45 min).

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2017/08/desarrollo-sostenible-a-ritmo-de-hip-hop/z>

- Cada alumne recull les seves reflexions i propostes en la fitxa d'activitat.

Valoració i conclusions

Un cop els tres grups han travessat el riu, mireu com ha quedat l'espai, com ha actuat cada grup i els conflictes que han pogut sorgir.

♥ **EMOCIÓ:** Què ha passat durant el joc? Com us heu sentit? És important recuperar el sentiment de satisfacció, frustració, etc., que els uns o els altres poden haver sentit per empatitzar amb les persones que viuen violències diverses.

👁️ **OBSERVACIÓ:** Com has vist les condicions de cada grup? La distribució de papers era equitativa? S'han fet trampes? Quines? Hi ha hagut conflictes? Com han sorgit? Com han acabat? Com han deixat el seu camí els diferents grups en acabar? S'han generat residus? En quin cas?

🌀 **RAONAMENT:** Per què creieu que alguns grups tenien més papers que d'altres? Què creieu que representa? Creieu que les condicions reproduïdes en el joc ens poden fer pensar en situacions al món? Quines conseqüències tenen sobre les persones i el medi els comportaments corresponents als que cada grup ha aplicat en l'exercici? Com ho podem relacionar amb la pau i la justícia global? Com ho podem relacionar amb la ciutat de Barcelona? El que es representa a través del joc influeix d'alguna manera a la ciutat de Barcelona? Com?

👉 **ACCIÓ:** Com reaccioneu vosaltres davant dels conflictes? Fins a quin punt utilitzeu violència (física, verbal, psicològica...)? Com ho podríeu fer de manera no violenta? Com creieu que reaccioneu vosaltres davant de persones amb més o menys recursos que vosaltres? Què més creieu que es podria fer? Quins comportaments teniu que danyen el medi ambient? Com en podríem tenir més cura?

Recolliu les vostres conclusions per compartir-les amb companys i companyes d'altres centres educatius.

Altres indicacions

Poden passar coses com ara aquestes: que el grup que té molt paper el malbarati (ús abusiu dels recursos naturals) i el deixi per terra (residus); que hi hagi persones que saltin d'un pont a l'altre (migracions); que un grup robi papers a un altre i l'altre s'hi torni (conflicte armat, probablement amb persones refugiades que saltin d'un camí a l'altre); que un grup agafi els papers que l'altre abandona (un viu dels residus de l'altre); que un doni papers a un altre (cooperació), etc.

Aleshores, ho podem enllaçar amb idees com les següents:

- Un sistema econòmic malbaratador que malgasta recursos naturals i genera residus contaminants a costa del medi i les persones que no tenen accés als recursos.
- Poder consumir desmesuradament vol dir que els productes són barats; per tant, es fan a costos laborals molt baixos i en zones amb legislacions ambientals i de prevenció laboral molt laxes. Això té conseqüències en termes de pobresa, salut i contaminació ambiental.
- Les matèries primeres també han de ser barates; per això, sovint procedeixen de països rics en recursos naturals, però empobrits econòmicament. En més d'un país, el control dels recursos genera conflictes armats (República Democràtica del Congo degut al coltan, l'Iraq degut al petroli, etc.).
- Quan s'inicia un conflicte armat, bona part dels recursos es redistribueixen i se centralitzen en inversions per a la guerra (compra d'armes, manteniment dels exèrcits, etc.). Això va en detriment d'inversions socials i fa créixer el militarisme, tant material com cultural, i, alhora, la desestructuració social i el deteriorament dels serveis bàsics de sanitat, educació, transport, etc. Tot plegat incrementa l'espiral de violència i les conseqüències sobre les víctimes (la població civil en tot el seu conjunt).
- Moltes persones han de fugir i esdevenen desplaçades o refugiades, i, de vegades, generen crisis humanitàries molt greus.
- Un dels grups té la pauta de fer una gestió sostenible dels recursos (no deixa residus, utilitza els mínims papers imprescindibles i els reutilitza). Això dona peu a reflexionar en positiu, per tancar l'activitat pensant en com es pot entendre la pau i què és allò que cal perquè hi hagi pau: relacions entre persones cooperatives, respectuoses i solidàries, i estructures socials sostenibles ambientalment i cooperatives que garanteixin cobrir les necessitats de totes les persones.
- La manera com consumim des de Barcelona té conseqüències en països llunyans: productes fabricats en situacions laborals que vulneren els drets humans, confiar els nostres estalvis a bancs que inverteixen en armament, comprar aliments de països llunyans a un cost ambiental caríssim quan aquí els tenim de proximitat, etc.
- La manera com des de Barcelona prenem consciència d'aquestes situacions, col·laborem a denunciar-les en l'àmbit internacional, adaptem els nostres hàbits de consum o mostrem solidaritat amb les persones afectades ajuda a construir pau.

Per tant, la pau demana moltes coses a la vegada (economia socialment i ambientalment sostenible; antimilitarisme i prevenció de conflictes armats; equitat i respecte entre persones de diferent gènere, origen, religió o edat; capacitat de transformació de conflictes sense violència, etc.).

Rols

Grup 1:

El vostre objectiu és que tot el grup travessi el riu amb el mínim temps possible i guanyar. Per creuar el riu heu d'avançar fent un pont sobre els vostres papers de diari.

Si algú trepitja fora del paper (cau a l'aigua), ha de tornar a començar.

Davant les injustícies, podeu reaccionar i fer el que considereu oportú.

Grup 2:

El vostre objectiu és que tot el grup travessi el riu amb el mínim temps possible i guanyar.

Per creuar el riu, ho heu de fer avançant sobre els vostres papers de diari. Si algú us demana papers, podeu decidir si els en voleu donar o no. Si algú intenta robar-vos o atacar-vos, us podeu defensar.

Si algú trepitja fora del paper (cau a l'aigua), ha de tornar a començar.

Grup 3:

El vostre objectiu és que tot el grup travessi el riu amb el mínim temps possible. És important ajudar-vos els uns als altres i fer-ho de manera correcta (concentrats per no malbaratar paper ni trepitjar fora del paper, amb serenitat i sense aturar-vos).

Per creuar el riu, ho heu de fer avançant sobre els papers de diari, reutilitzant-los i gastant-ne el mínim possible, tot i que us en sobrin. La resta els heu de guardar per no malgastar-los. És important utilitzar els mínims fulls possibles per fer-ne una gestió sostenible. No podeu deixar cap paper al riu, heu de fer arribar tots els fulls a l'altra banda juntament amb vosaltres.

Si algú surt del paper i trepitja a terra (cau a l'aigua), ha de tornar a començar.

REFLEXIONS

Com has reaccionat tu i el teu grup en la situació en què t'has trobat durant el joc?

Com ho valores? (com t'has sentit, si t'ha sorprès, si t'ha fet pensar, etc.)

PROPOSTES

Com relaciones la pau i la justícia global?

Creus que és important treballar perquè hi hagi pau al món? Per què?

1.3. Els components de la pau

Atès que la pau positiva és un concepte ampli i complex, cal esmicolar-lo i analitzar-ne els components per veure en quins cal centrar aquesta Audiència Pública. Des de la concepció de la Unesco, s'identifiquen vuit eixos de cultura de pau.¹⁰ Si adaptem i actualitzem aquests vuit eixos a la ciutat, tenim:

Esquema 7. Eixos de la cultura de pau

EIXOS DEFINITS PER LA UNESCO	EIXOS ADAPTATS EN L'ÀMBIT DE CIUTAT
L'educació per una cultura de pau i la no-violència	Transformació de conflictes i convivència a la ciutat
El desenvolupament econòmic, social i sostenible	Equitat econòmica, social i ambiental a i des de la ciutat
El respecte pels drets humans	El respecte pels drets humans a i des de la ciutat
L'equitat home-dona	Equitat entre gèneres a la ciutat
La participació democràtica	Participació en la presa de decisions col·lectiva
La comprensió, diversitat, solidaritat	Equitat i respecte entre persones de diferents orígens, religions i classes a la ciutat
La lliure circulació d'informació i coneixement	Anàlisi crítica dels mitjans i les xarxes
La pau i seguretat internacional	Impacte dels conflictes armats a i des de la ciutat

Perquè hi hagi pau positiva cal avançar en paral·lel amb tots els components de la pau. Així ho confirmen els indicadors de l'Índex global de pau,¹¹ que constaten reiteradament que els països amb nivells més elevats de pau són els que tenen nivells més elevats en tots els components, i que quan les polítiques porten a descuidar-ne uns, tenen conseqüències en els altres.

Els components de la pau, com hem vist, estan estretament vinculats als de justícia global (no hi ha pau sense equitat de gènere o respecte als drets humans, per exemple).

10 L'Assemblea General de les Nacions Unides entén que "Una cultura de pau està basada en els principis enunciats en la Carta de les Nacions Unides i en el respecte dels drets humans, la democràcia i la tolerància, la promoció del desenvolupament, l'educació per la pau, la lliure circulació d'informació i la major participació de la dona com a enfocament integral per prevenir la violència i els conflictes, i que es realitzin activitats encaminades a crear condicions propícies per a l'establiment de la pau i la seva consolidació". [A/RES/52/13, 15 de gener de 1998]

11 Tot i que els components de la pau que identifica l'Índex global de pau no són exactament els mateixos que els que defineix el concepte de cultura de pau, sí que hi ha grans coincidències. <http://visionofhumanity.org/indexes/global-peace-index/>

1.4. Les dimensions locals i globals de la pau

Un altre aspecte de la complexitat de la construcció de pau és la seva doble dimensió local/global. La interdependència entre accions locals i conseqüències globals, així com la necessitat d'una mirada global per apuntar accions locals transformadores, fa que no es pugui desvincular l'una de l'altra.

Aquesta doble dimensió local global remarca dues dimensions que cal treballar:

- La transformació de conflictes i la convivència a la ciutat com a manera de prevenir la violència directa i promoure la cultura de pau.
- L'impacte dels conflictes armats a i des de la ciutat. Aquest és potser l'eix en el qual tradicionalment ha incidit més el pacifisme i on encara cal incidir molt, lluitar contra les causes i conseqüències dels conflictes armats, i contra el militarisme material i cultural.

Entenem per **conflicte armat** "tot enfrontament protagonitzat per grups armats regulars o irregulars amb objectius percebuts com incompatibles en el qual l'ús continuat i organitzat de la violència: a)

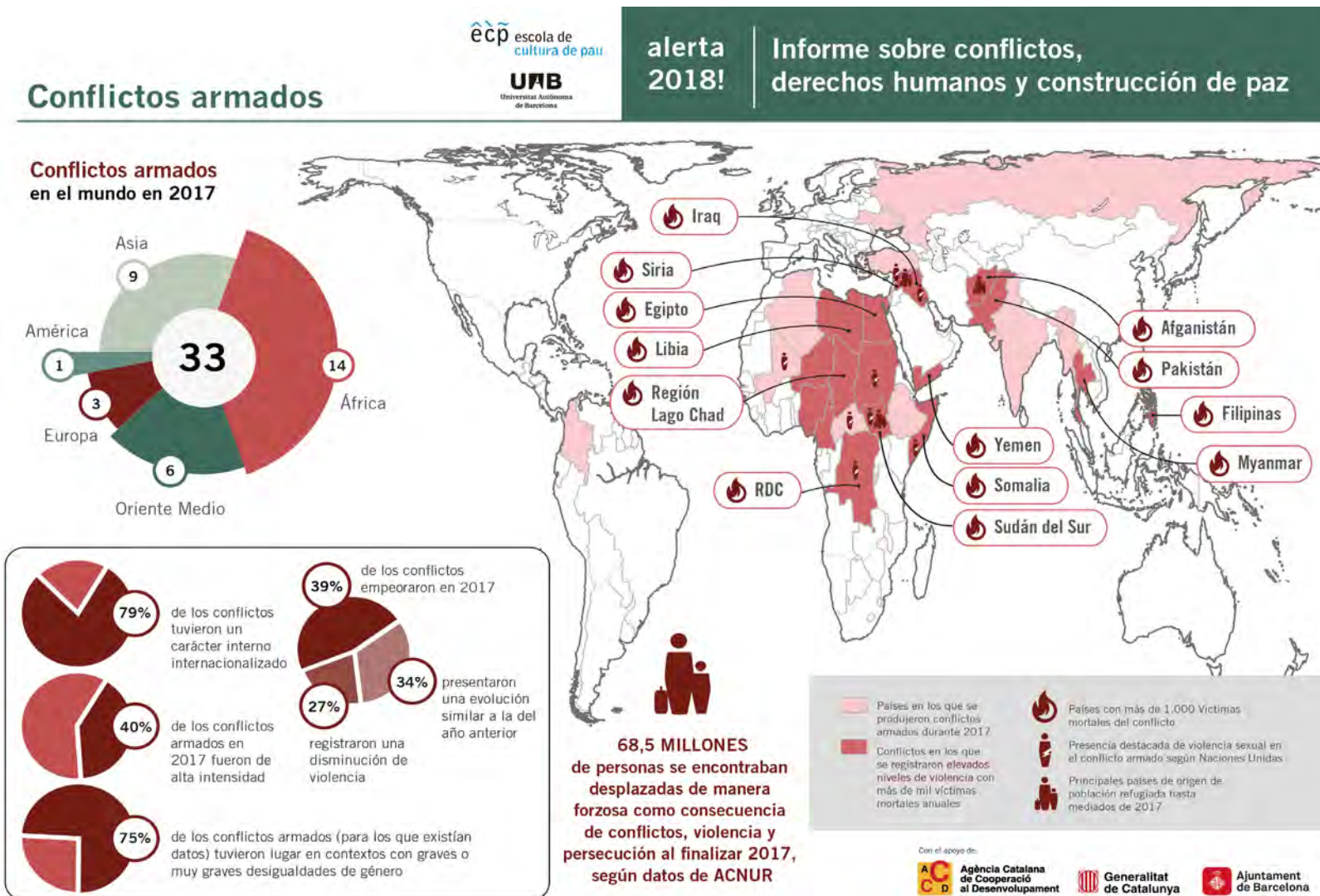
provoca un mínim de 100 víctimes mortals en un any i/o un greu impacte al territori (destrucció d'infraestructures o de la naturalesa) i la seguretat humana (ex. població ferida o desplaçada, violència sexual, inseguretat alimentària, impacte en la salut mental i en el teixit social o disrupció dels serveis bàsics); b) pretén la consecució d'objectius diferenciables dels de la delinqüència comuna i normalment vinculats a:

- demandes d'autodeterminació i autogovern, o aspiracions identitàries;
- oposició al sistema polític, econòmic, social o ideològic d'un Estat o a la política interna o internacional d'un govern, cosa que en ambdós casos motiva la lluita per accedir o erosionar el poder;
- o control dels recursos o del territori.

El 2017 es comptabilitzaven 33 conflictes armats, majoritàriament a Àfrica i Àsia, i 68,5 milions de persones desplaçades de manera forçosa degut a conflictes, violència i persecucions.¹²

12 Font: Escola de Cultura de Pau (2018), *Alerta 2018! Informe sobre conflictes, derechos humanos y construcción de paz*, Icària Editorial / Escola de Cultura de Pau, UAB, p. 25. <http://escolapau.uab.cat/img/programas/alerta/alerta/18/alerta18e.pdf>

Esquema 8. Mapa de conflictes armats al món

- Font: Escola de Cultura de Pau (2018), Alerta 2018! Informe sobre conflictes, derechos humanos y construcción de paz, Icaria Editorial / Escola de Cultura de Pau, UAB, p. 25. <http://escolapau.uab.cat/img/programas/alerta/alerta/18/alerta18e.pdf>

Pel que fa a l'àmbit local, des del 2007, per primera vegada en la història de la humanitat, més de la meitat de la població viu en àrees urbanes. Això ha provocat canvis profunds en les relacions humanes, l'hàbitat i l'ecologia, i ha incidit en l'aparició de noves violències característiques de les ciutats. De totes elles, la més directa i preocupant per als governs locals és la criminalitat, conseqüència de la segregació, la desigualtat i la pèrdua de cohesió social associades a les grans zones urbanes actuals. Tanmateix, "malgrat aquestes dificultats, les ciutats també proveeixen oportunitats d'educació, salut, creixement emocional, professional i econòmic, i són també un espai de trobada i de creació de comunitat. Com a tal, els processos d'urbanització i els vincles que aquí es teixeixen són clau per intervenir i evitar el desenvolupament dels factors que propicien el crim".¹³ És a dir, actualment les grans ciutats generen grans violències, però també bones oportunitats de pau; les grans ciutats tenen un paper rellevant en la construcció de pau al món.

Aquest procés d'evolució de les ciutats en un món globalitzat i creixement urbà incideix en l'evolució de noves problemàtiques com les violències urbanes, cada vegada més greus i complexes, sobre les quals cal que incideixin els governs locals:

"Les ciutats es poden veure afectades per diverses violències, violència directa, violència estructural i violència cultural. Una violència estructural que genera desajustos socials, productors de marginació, misèria, exclusió i expulsió de la vida quotidiana de persones, grups humans i barris sencers. Una violència cultural formada per ideologies, creences i universos simbòlics, que justifica la violència estructural. I la violència directa. Aquesta última és alimentada per les anteriors i va des de les violències masclistes fins al crim organitzat i la ciutat com a escenari de guerra."¹⁴

Aquests tres tipus de violència, interdependents entre elles, en les grans àrees urbanes actuals d'arreu del món s'expressen de diferents maneres. D'una banda, cal tenir en compte que la violència directa urbana ja pren una dimensió tan greu que les morts per casos de violència urbana (més de 500 per any) superen de llarg les morts degudes a conflictes armats.

13 CIPC (2016), 5.º Informe Internacional. *Prevención de la criminalidad y seguridad cotidiana: Las ciudades y la Nueva Agenda Urbana. Resumen ejecutivo.* http://www.crime-prevention-intl.org/fileadmin/user_upload/Publications/International_Report_CIPC-Sommaire_IR5_ESP_Final.pdf

14 BARRERO, Ana et al. (2018), *Ciudades de Paz. I Foro Mundial sobre las Violencias Urbanas y Educación para la Convivencia y la Paz*, Ajuntament de Madrid, p. 17. http://www.ciudadesdepaz.com/wp-content/uploads/2018/07/libro_digital-CIUDADES-DE-PAZ.pdf

Esquema 9. Mapa de les 50 ciutats més violentes del món.

D'altra banda, cal tenir en compte que les violències a la ciutat no se ceneixen a la violència armada: El 1r Fòrum Mundial sobre Violències Urbanes i Educació per la Convivència i la Pau (Madrid, abril del 2017) classifica les violències urbanes en set categories:

- Violència per terrorisme internacional
- Violència per discriminació (procedència, sexual, racial, religiosa, cultural, etc.)
- Violència de gènere
- Violència per bandes juvenils
- Violència en l'esport
- Conflictes urbans de caràcter ecosocial
- Violència vinculada a la seguretat en l'espai públic

L'augment d'aquestes violències urbanes, així com del rol de les grans ciutats en la pau global, està activant en l'àmbit local iniciatives per impulsar agendes locals de pau i convivència de manera compartida en xarxes globals de municipis.

- Font: Big Think <https://bigthink.com/strange-maps/42-of-the-worlds-50-deadliest-cities-are-in-latin-america> basat en les dades de Seguridad, Justicia y Paz. <http://www.seguridadjusticiaypaz.org.mx/biblioteca/download/6-prensa/242-las-50-ciudades-mas-violentas-del-mundo-2017-metodologia>. L'anàlisi es fa considerant ciutats amb més de 300.000 habitants.

Esquema 10. Agenda municipal de pau

1. Defensar la pau enfront de la guerra.
2. Exhortar els governs estatals a crear, implementar i supervisar plans d'acció per a la prevenció de les violències, en estreta col·laboració amb els governs locals, i seguint el marc normatiu internacional de defensa dels drets humans.
3. Implantar mecanismes que posin fi a la corrupció establint mecanismes de control ciutadà i transparència en la gestió municipal.
4. Desenvolupar plans d'acció local: diagnosticar i mapar les violències a la pròpia ciutat, analitzar-ne les causes, elaborar programes específics que incloguin l'educació, la resolució no violenta de conflictes i la mediació i dotar-los dels recursos necessaris per fer-ne una política pública efectiva.
5. Fomentar polítiques d'equitat i inclusió locals.
6. Fomentar polítiques de cures. Des del reconeixement que les persones som vulnerables, garantir la cura de col·lectius com ara infants, gent gran i discapacitats, fent visibles i universals aquestes tasques i socialitzant-les a través de l'acció comunitària.
7. Impulsar instruments de mediació i concertació social. Els governs locals tenen la capacitat d'actuar com a catalitzadors de diàleg davant de les tensions per confrontació d'interessos que constantment sorgeixen a les ciutats.
8. Establir programes per afrontar les violències urbanes més enllà d'un enfocament de persuasió i càstig, des de la prevenció mitjançant polítiques socials i educatives.
9. Promoció de la convivència, el respecte i la diversitat, a través de polítiques de protecció de col·lectius que pateixen discriminacions, i de cures, educatives i culturals amb tota la població.
10. Fer polítiques que fomentin el dret a la ciutat garantint els drets humans i la sostenibilitat, impulsant programes d'accés a l'habitatge, a la integració, al foment de l'economia social o del dret a refugi.

Amb aquesta Audiència Pública optem pel repte de plantejar accions que des de la nostra realitat barcelonina local tinguin impacte en una dimensió global.

Per aconseguir-ho, ens cal fer propostes a dos nivells: allò que pot fer l'Ajuntament de Barcelona com a govern d'una ciutat global, i allò que poden fer els nois i les noies com a ciutadania responsable i compromesa amb la pau.

- Font: Compromiso de Madrid de Ciudades de Paz.
<https://diario.madrid.es/wp-content/uploads/2017/04/Compromiso-de-Madrid-de-Ciudades-de-Paz-OK.pdf>

Intenció educativa

- Conèixer els components de la pau positiva i la interdependència entre uns i altres.
- Valorar la dimensió local/global de la pau.
- Identificar les especificitats dels conflictes armats i les violències urbanes.

RESUM: En grups de quatre, cada grup, partint del que ha après en l'activitat 1, a través d'un exercici d'aprenentatge cooperatiu ha de decidir en quin espai del mural col·lectiu col·loca 4 fitxes de notícies. En gran grup, es fa una posada en comú i es treuen conclusions.

TEMPS: 50 minuts.

TIPUS: Activitat reflexiva. En petits grups cooperatius (tècnica 1-2-4).

GRUP: Gran grup distribuït en petits grups.

MATERIAL:

- Mural (en paper d'embalar a partir de l'esquema que adjuntem).
- Fitxes de notícies (vegeu annexos).

Desenvolupament

- Es presenta l'activitat. Es recorden les conclusions de l'activitat 1 i, lligat a aquestes, es presenta el mural de la pau positiva. S'insisteix en el fet que per aconseguir la pau cal garantir diverses condicions (components de la pau). S'explica que aquestes condicions tenen a veure amb impulsar accions en l'àmbit local (part central del mural) i en l'àmbit global (part perifèrica del mural, l'exterior al símbol de la pau).
- Es posen en grups de 4. Cada grup treballa una fitxa (4 targetes de notícia). Cada alumne té una còpia de la fitxa de notícies i una de la pauta de l'activitat.
- Es treballa, en primer lloc, individualment; en segon lloc, per parelles, i, en tercer lloc, en grups de quatre persones (1, 2, 4).
- Es deixen 3-5 minuts perquè cada adolescent respongui individualment la pauta de l'activitat a partir de la fitxa de notícies.
- Es posen per parelles i revisen les seves respostes individuals per elaborar-ne una de conjunta.
- En grups de 4, revisen les respostes de cada parella i consensuen una resposta conjunta.
- Un/a representant de cada grup enganxa les 4 targetes corresponents en les caselles del mural on el grup ha decidit que van.
- Un cop totes les fitxes estan penjades, el gran grup observa el mural sencer i n'extreu conclusions:
 - Pot sorgir debat sobre aquelles fitxes en què hi ha controvèrsia respecte a les caselles on han d'anar. Aleshores, el grup que les ha penjades ha d'argumentar perquè les ha posades en una o altra casella.
 - Els grups comparteixen de quina manera han pogut relacionar unes targetes amb les altres; a partir d'aquí es pot ampliar la xarxa de relacions entre targetes.
- És interessant reflexionar sobre com relacionar el resultat del mural amb Barcelona: quines coses observem que passen a Barcelona? Quines no? Respecte a les coses que passen lluny, en quines Barcelona pot influir perquè passin o ajudar perquè deixin de passar?
- Es tanca l'activitat resumint quines coses s'han de donar perquè hi hagi pau positiva.
- Es valora l'activitat.

Valoració i conclusions

Un cop els tres grups han travessat el riu, mireu com ha quedat l'espai, com ha actuat cada grup i els conflictes que han pogut sorgir.

♥ **EMOCIÓ:** Com t'has sentit en el treball individual, en petit i gran grup? Has sentit nervis, interès, avorriment, sorpresa...? Ha anat canviant? Quina emoció remarcaries?

👁️ **OBSERVACIÓ:** Com ha anat el treball en petit grup, ha estat fàcil arribar a acords? Què heu fet per aconseguir-ho?

Com diries que ha sortit el mural? Les imatges i els arguments t'han semblat interessants? Controvertits? Enriquidors?

El debat ha estat ric? Les actituds en el debat han estat d'escolta? De respecte? De voler entendre i construir amb l'altre?

🌀 **RAONAMENT:** Per què creieu que de vegades sorgeix controvèrsia sobre on col·locar diverses de les notícies? És fàcil identificar amb quins components de la pau es pot relacionar cada una d'elles? És evident la dimensió local i/o global en tots els casos?

👉 **ACCIÓ:** En aquesta activitat heu practicat la cooperació. Fins a quin punt creieu que coopereu amb les altres persones? Quan sí que ho feu i quan no? Què més creieu que podríeu fer?

Què penseu que cal perquè hi hagi pau positiva? Recolliu els vostres arguments per compartir-los amb els companys/anyes d'altres centres.

Altres indicacions

- Pot passar que hi hagi dubtes i dilemes sobre on posar algunes notícies; això ens porta a constatar la interdependència entre components i dimensions.
- També ens adonarem que hi ha notícies negatives i d'altres de positives; és interessant reflexionar sobre el valor de tenir capacitat per analitzar críticament les diferents violències, però sobretot preparar-nos i apoderar-nos per imaginar, impulsar i perseverar en propostes de pau.
- A l'annex teniu els enllaços de totes les notícies recollides en les fitxes; si voleu, podeu ampliar l'activitat convidant els nois i noies a investigar més a fons els continguts de les notícies per aprofundir en la reflexió. També podeu investigar més ampliant la recerca de notícies locals i globals, positives o negatives.
- Podeu il·lustrar els temes que hi ha a l'agenda mundial i les seves interdependències mostrant els Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030 definits per les Nacions Unides a través d'algun recurs com aquest: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2017/08/desarrollo-sostenible-a-ritmo-de-hip-hop/>

Amb quines caselles del mural de la pau relaciones cada una de les quatre notícies de la teva fitxa?

REFLEXIONS

	NOTÍCIA 1	NOTÍCIA 2	NOTÍCIA 3	NOTÍCIA 4
Components de la pau				
Impacte dels conflictes armats				
Resolució de conflictes i convivència				
Equitat econòmica, social i ambiental				
Respecte pels drets humans				
Equitat entre gèneres				
Participació democràtica				
Equitat i respecte entre persones de diferents orígens, religions o classes				
Anàlisi crítica de mitjans i relacions a través de les xarxes				

Si en algun dels quatre casos relaciones la notícia amb més d'un component, marca amb un asterisc (*) aquell component que consideres el principal (és a dir, a quina casella del mural penjaries aquesta notícia?).

REFLEXIONS

Creus que hi ha alguna mena de relació entre les diferents notícies? Quina?

Valores les notícies que tens com a notícies positives o negatives?

	NOTÍCIA 1	NOTÍCIA 2	NOTÍCIA 3	NOTÍCIA 4
Positiva				
Negativa				

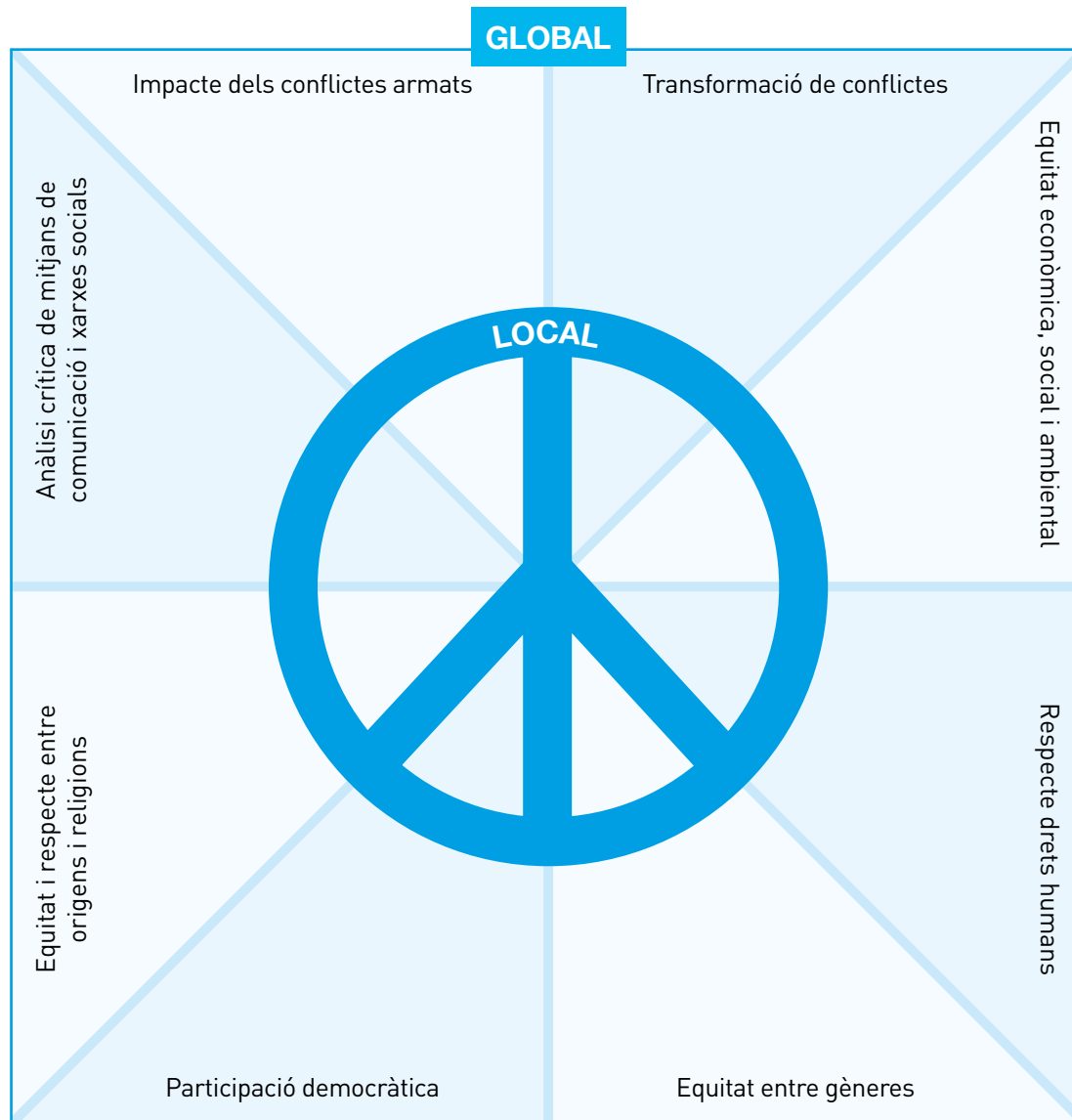
Què fa que les valoris d'una o altra manera?

PROPOSTES

A partir del que has après del mural: Què cal perquè hi hagi pau positiva?

Creus que a Barcelona hi ha poca o molta pau? Què t'ho fa pensar?

Esquema 11. Mural de la pau

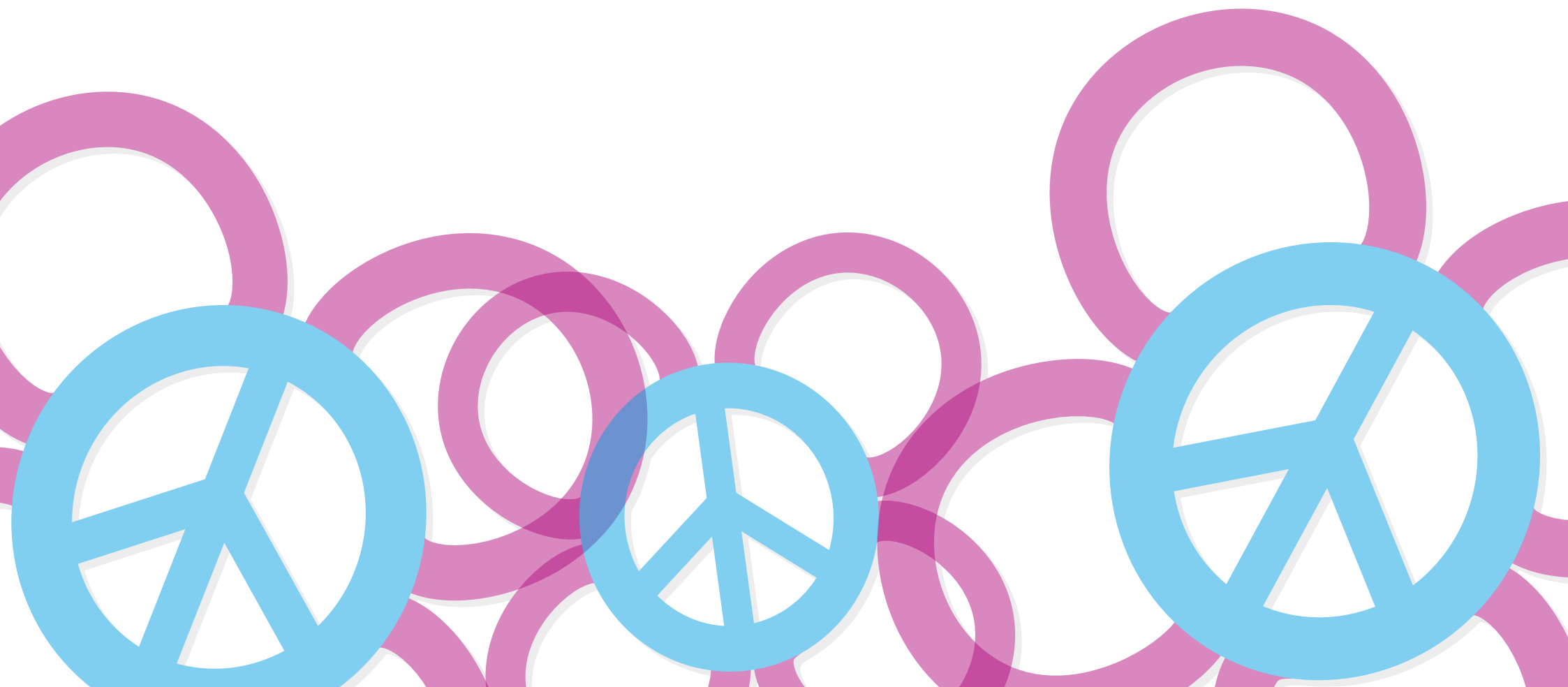

Anàlisi crítica de mitjans de comunicació i xarxes socials

BLOC 2

Què fa la ciutadania per la pau?

2.1. Antecedents: Barcelonins i barcelonines clamant la pau

Barcelona es reivindica com una ciutat de pau. És merescut aquest títol? Es pot dir que el moviment per la pau a Barcelona és més fort que a altres ciutats? És un impuls que emergeix de la ciutadania? O més aviat ve impulsat des de les institucions? Vegem alguns exemples històrics del moviment per la pau a Barcelona:¹⁵

Esquema 12. Cronologia del moviment per la pau i la solidaritat internacional a Barcelona

PERÍODE	FETS DE PAU I GUERRA	ACCIONS DE PAU IMPULSADES PER LA CIUTADANIA BARCELONINA
	<i>Real Ordenanza de Quintas</i> (1770) que estableix el reclutament obligatori, per sorteig, d'un nombre determinat d'homes.	1773: Avalot de les Quintes: Tancada a la catedral, entre altres protestes, contra la <i>Real Ordenanza de Quintas</i> aprovada per Carles III el 1770 que estableix el reclutament obligatori, per sorteig, d'un nombre determinat d'homes. Finalment, l'exèrcit va haver de renunciar.
Sexenni democràtic (1868-1874)	Nous sorteigs de reclutament obligatori	1845: Noves accions en contra del reclutament, iniciades a Sant Andreu i Sarrià. 1870: Nou avalot de les Quintes, sobretot al barri de Gràcia.
Restauració borbònica (1875-1931)	Guerra del Rif (1909-1927)	1909: la Setmana Tràgica: Vaga general el 26 de juliol per expressar el rebuig a l'enviament de tropes per reprimir l'aixecament descolonial al Marroc.
Segona República (1931-1939)		Aparició de diferents organitzacions pacifistes, algunes de les quals es van afiliar a la Internacional de Resistents a la Guerra.
	Guerra Civil (1936-1939)	Poca oposició d'iniciatives pacifistes a la Guerra Civil. Sobretot accions humanitàries.
Dictadura de Franco (1939-1975)		Primers protagonistes del moviment per la pau a Catalunya: 1950: Pax Christi i els Amics de l'Arca. 1960: Justícia i Pau i l'Institut Víctor Seix de Polemologia. 1970: Diferents grups d'objectors de consciència.

¹⁵ Aquesta cronologia s'inspira en l'article d'Arcadi Oliveres "Barcelona i l'esperit de la pau", *Metròpolis*, núm. 101, i en fonts pròpies.

PERÍODE	FETS DE PAU I GUERRA	ACCIONS DE PAU IMPULSADES PER LA CIUTADANIA BARCELONINA
Monarquia parlamentària (1975-...)	28/12/1984: Aprovació de la Llei reguladora de l'objecció de consciència i de la prestació social substitutòria (LOC)	<p>1976: Creació del Casal de la Pau, on conviuen entitats com Pax Christi, els Amics de l'Arca, els objectors de consciència i els membres del Comitè Antinuclear de Catalunya (CANC).</p> <p>1976: Inici d'accions anti-OTAN per part del Grup d'Acció Directa No Violenta anti-OTAN (GANVA).</p> <p>1983: Formació de la Coordinadora pel Desarmament i la Desnuclearització Totals (CDDT)</p> <p>1984: Coordinadora de Catalunya d'Organitzacions Pacifistes (CCOP), sorgida de la CDDT, per promoure el "no" a l'OTAN en el referèndum per la sortida de l'organització de l'any 1986.</p> <p>18/10/1981: Manifestació contra l'entrada d'Espanya a l'OTAN.</p> <p>5/1982: Es crea Dones Antimilitaristes "Doan".</p> <p>21/10/1983: Marxa de les torxes per reclamar la sortida de l'OTAN, el tancament de les bases nord-americanes a Espanya i per protestar contra els euromíssils.</p> <p>1983: Creació de l'Assemblea d'Objecció Fiscal.</p> <p>20/5/1984: Primera cadena humana per la pau contra l'OTAN, amb la participació d'unes 100.000 persones.</p> <p>4/1984: Protesta del Moviment d'Objecció de Consciència (MOC) al castell de Montjuïc contra la LOC.</p> <p>10/1984: Creació de la coordinadora mili-KK, contra la setmana de les forces armades i els abusos que es produïen durant el servei militar.</p> <p>16/2/1986: Segona cadena humana contra l'OTAN, amb prop de 200.000 participants a Barcelona.</p> <p>1987: Inici del moviment d'insubmissió.</p> <p>7/1990 - 2/1991: Manifestacions i actes contra la guerra de l'Iraq (primera guerra del Golf)</p> <p>1992: Creació de Dones per Dones, recollint el llegat de Doan, i integrat a la Xarxa Internacional de Dones de Negre.</p> <p>11-12/1994: Acampada a la Diagonal, amb fins a 1.000 tendes de campanya, per demanar als estats rics que destinin el 0,7% del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament.</p>
	12/3/1986: Referèndum sobre l'entrada o no a l'OTAN	
	9/9/2001: Supressió del servei militar obligatori	

PERÍODE	FETS DE PAU I GUERRA	ACCIONS DE PAU IMPULSADES PER LA CIUTADANIA BARCELONINA
	4/7/ 2003: El Parlament de Catalunya aprova la Llei de foment de la pau	<p>1995: Creació de l'entitat Mestres per Bòsnia, que des de llavors facilita intercanvis entre mestres serbobosnians, serbocroates i bosnians.</p> <p>24/11/2000: Manifestació, arran de l'assassinat d'Ernest Lluch a mans d'ETA, per reclamar el diàleg al País Basc.</p> <p>9/2002: Creació de la Plataforma Aturem la Guerra.</p> <p>15/2/2003: Manifestació contra la guerra de l'Iraq (segona guerra del Golf).</p> <p>2003: Creació de la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia.</p> <p>24-25/6/2001: Protestes contra la reunió del Banc Mundial a Barcelona.</p> <p>2007: Creació de la Coordinadora d'Entitats "Amb Palestina al Cor".</p> <p>1-3/3/2010: Celebració a Barcelona del Tribunal Russell per Palestina.</p> <p>2016: Creació de la Taula per Mèxic.</p> <p>19/6/2016: Manifestació per l'acollida de persones refugiades "Obriu fronteres, volem acollir".</p>

Podem estar satisfets del rol de Barcelona per la pau? En general, es pot dir que la ciutadania a Barcelona ha tingut un paper promotor de la pau gens menyspreable, però que queda molt per fer. En paraules de l'activista pacifista nascut a Barcelona Arcadi Oliveres, tot i que considera que es pot estar satisfet pel bon paper del pacifisme a Barcelona, queden uns quants reptes actuals als quals cal donar resposta en el si mateix de la ciutat:

“Esmentem a títol d'exemple la potenciació d'algunes indústries de components de tecnologia militar que s'han radicats al districte del 22@, la contradictòria permanència de les forces armades als salons de la Infància i de l'Ensenyament, la presència de projectes d'R+D militar en algunes universitats amb seu a Barcelona, la visita periòdica a la ciutat de vaixells de guerra i les maniobres militars que sovintegen encara a Collserola. Elements que no ens permeten afirmar definitivament que Barcelona «viu en esperit de pau».”¹⁶

Tomàs Gisbert, també activista pacifista barceloní, recorda que encara hi ha molts espais militars a la ciutat. “Junt amb Capitania General, Govern Militar, la Comandància Naval, el Sector Aeri o la Residència Militar de Pedralbes encara hi queda una gran caserna, la del Bruc, aquell símil de castell medieval a la sortida de la Diagonal.” I, també, que dels 1.671 militars que hi ha a Catalunya, 1.000 estan a Barcelona.¹⁷

També es podria qüestionar, amb una mirada de pau més àmplia, si es pot parlar de pau a Barcelona, quan la desigualtat econòmica i social creix sense parar, si no es garanteix l'accés a l'habitatge, entre molts altres factors.¹⁸

Més enllà de la ciutat, en el plànol internacional, també es podria qüestionar per què hi ha hagut clams tan forts contra determinats conflictes armats (l'Iraq, 1990 i 2001, per exemple) i d'altres molt menys forts en altres casos igualment greus (com la guerra a la República Democràtica del Congo, la guerra a Síria, o Israel-Pal·lestina), així com en aquells en els quals l'Estat espanyol ha tingut una responsabilitat directa (enviament de tropes espanyoles a l'Afganistan, venda d'armes espanyoles a l'Aràbia Saudita que s'utilitzen en la guerra del lemen, situació del poble sahrauí...). Sens dubte, la ciutadania no arriba a implicar-se en tots els temes urgents de guerra i de pau, però probablement no és exagerat dir que fer-ho seria una tasca titànica.

Així doncs, es pot celebrar tot el que la ciutadania barcelonina ha fet per la pau, i, alhora, ser conscients dels seus límits i del que queda per fer.

16 Arcadi Oliveres (2016), “Barcelona i l'esperit de pau”, *Metròpolis*, núm. 101 (octubre 2016). <http://lameva.barcelona.cat/bcnmetropolis/dossier/english-barcelona-and-the-spirit-of-peace/>

17 Tomàs Gisbert, “Soldats a la ciutat de la pau”, *Carrer*, núm. 149: *La petjada militar a Barcelona* (27 juliol 2018).

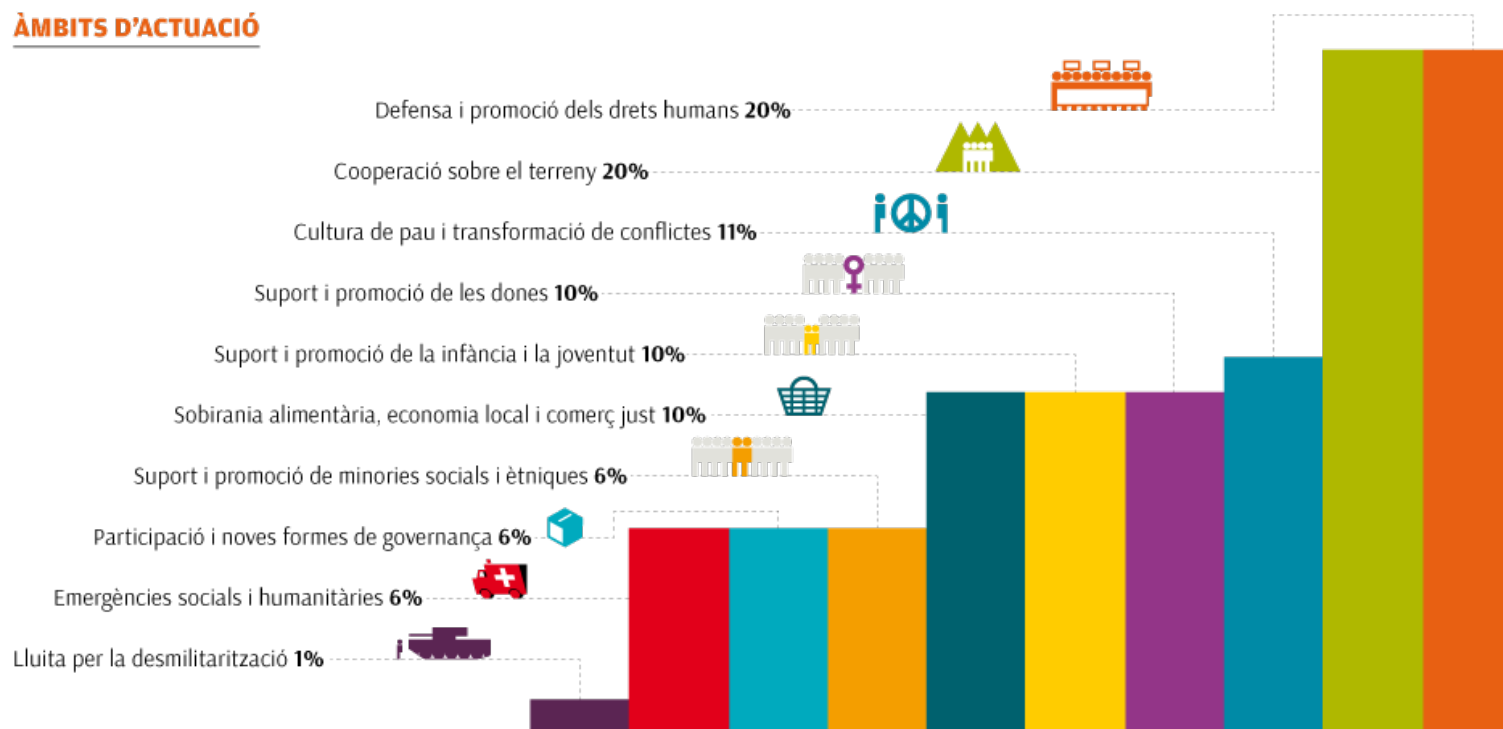
18 Definir la pau amb una mirada àmplia pot donar la sensació que la pau és impossible d'assolir. Per aquest motiu, l'autor andalús Francisco Muñoz va conceptualitzar el terme de “pau imperfecte”, reconeixent que la pau sempre és perfectible, però que en termes generals es pot parlar de pau. Altres enfocaments prefereixen considerar que, efectivament, la pau és impossible d'assolir, perquè sempre hi haurà formes de reforçar-la, i que ja està bé considerar-la com un horitzó cap al qual es camina, perquè sempre sorgiran reptes nous que eixamplen aquest horitzó i, per tant, sempre ens cal caminar per aprofundir en la pau.

2.2. Què i qui fa la pau? Els principals actors per la pau

Entre les organitzacions que hi ha a Barcelona, n'hi ha de grans i de petites, amb pressupostos quantiosos o limitats, algunes ben especialitzades en l'àmbit de pau en sentit estricte, i d'altres que treballen aspectes de la pau des d'una perspectiva més àmplia (economia sostenible, drets humans, etc.). Com es pot veure a l'esquema següent, les entitats de Barcelona es dediquen a temes molt variats:

Esquema 13: Àmbits i volum d'activitat de les entitats federades a Barcelona

ÀMBITS D'ACTUACIÓ

- Font esquema 13: LaFede. cat (informació del seu web, consultat l'agost del 2018).

Tenint en compte les activitats de pau definides de manera específica, hi ha una quarantena d'entitats¹⁹ que incideixen en un o més d'un dels àmbits²⁰ descrits a continuació, amb una dimensió més marcadament internacional, estatal o local:

- **Acció humanitària en context de conflicte armat:** Allà on hi ha conflictes armats, la població local pateix moltes emergències, com el fet que hi ha persones ferides, el desplaçament forçat, la fam, malalties en un context on el sistema sanitari pot estar destruït o molt malmès... En aquest context, un seguit d'organitzacions s'ha especialitzat a oferir ajut d'emergència. La seva intervenció és urgent, i sovint és qüestió de vida o mort de les persones a les quals atenen. D'altra banda, per si mateixes les accions humanitàries no solen resoldre els problemes de fons²¹. Algunes de les organitzacions especialitzades en aquestes accions són: Metges sense Fronteres, Acció contra el Hambre, Medicus Mundi o Metges del Món.
- **Cooperació per la pau:** Amb accions més diversificades, i sobretot a més llarg termini, la cooperació per la pau busca generar les condicions per una pau duradora, per exemple, incidint en les causes de les guerres (prevenció de la violència, cerca de mecanismes per a una explotació més justa dels recursos naturals, etc.), o reconstruint allò que ha destruït la guerra (infraestructures, cases, hospitals...), entre d'altres accions. Una proporció gran de les ONG de la ciutat fan cooperació per la pau: Assemblea de Cooperació per la Pau, Associació Catalana per la Pau (ACP), Associació Catalunya-Líban, Asociación Paz con Dignidad, Cooperació, Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiats, Entrepobles, Farmacèutics Mundi, Fundació Autònoma Solidària, Fundació Pau i Solidaritat, Moviment per la Pau (MPDL), Suds...
- **Protecció de persones defensores de drets humans:** En contextos no democràtics i/o de conflicte armat, el paper de la societat civil és clau per fer respectar les lleis. Alhora, en aquests contextos és on és més perillós que les persones de la societat civil

lluitin per defensar els drets de la ciutadania. Cada vegada més defensors i defensores de drets humans reben amenaces i/o són assassinades. Per aquest motiu, és molt útil que organitzacions d'altres països protegeixin aquestes persones. Algunes de les entitats destacades en aquest àmbit són: les Brigades Internacionals de Pau, o Acció Internacional per la Pau (IAP).

- **Foment del diàleg i negociacions de pau:** Altres entitats s'esforcen per promoure les negociacions de pau entre actors en guerra, ja siguin negociacions oficials (entre estats), o en acords entre altres actors. A Barcelona, la Comunitat de Sant'Egidio o l'Escola de Cultura de Pau de la UAB han emprès tasques de foment del diàleg o de negociacions.
- **Investigació per la pau:** Algunes organitzacions promouen el coneixement sobre els conflictes armats i la pau, a fi de comprendre la situació en els països en conflicte armat o processos de pau, de denunciar polítiques perniciososes, o de recollir bones pràctiques i lliçons apreses per orientar les pràctiques de pau d'altres entitats i polítiques de pau de les administracions. A Barcelona, l'Associació per les Nacions Unides (ANUE), el Centre Delàs d'Estudis per la Pau i l'Escola de Cultura de Pau de la UAB fan investigació per la pau.
- **Campanyes per la pau i el desarmament:** Adreçades a la nostra societat més que a altres països, un seguit d'entitats es focalitzen a denunciar les responsabilitats dels països occidentals en la violència i l'armamentisme com el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, Fundipau, o Novact (Institut Internacional per a l'Acció Noviolenta).
- **Educació per la pau:** L'educació per la pau persegueix canviar actituds i comportaments que permetin la comprensió de l'altre, afrontar els conflictes de manera no violenta, i implicar-se en la construcció de pau. Algunes de les principals entitats que ho promouen a Barcelona són l'Associació per a les Nacions Unides (ANUE), Equalter, l'Escola de Cultura de Pau,

19 Les entitats que s'esmenten aquí no són una llista exhaustiva però sí prou ample de totes les entitats que promouen la pau a Barcelona. Per elaborar aquesta llista s'han tingut en compte les entitats que han rebut finançament per part de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament per a projectes de pau en les convocatòries 2017 i 2018, i també altres entitats de Barcelona federades a LaFede.cat. La intenció d'aquesta llista, a banda de descriure què fa actualment la ciutadania barcelonina per la pau, és aportar contactes per a possibles projectes d'ApS.

20 La classificació d'aquests àmbits s'ha fet de manera deductiva, analitzant els tipus d'actuacions a les quals l'Ajuntament de Barcelona ha donat suport financer en els últims dos anys.

21 Precisament per contrarestar el fet que la intervenció humanitària no sol resoldre problemes de fons, les organitzacions esmentades han afegit, a la seva principal tasca d'ajut humanitari, altres accions com ara campanyes o sensibilització.

la Fàbrica SCCL, la Fundació Autònoma Solidària, la Fundació Akwaba, Fundipau, Nexes Interculturals de Joves per Europa, el Servei Civil Internacional (SCI-Cat) o la Universitat Internacional de la Pau (Unipau).

- **Sensibilització per la pau:** Amb menor grau de profunditat, la sensibilització persegueix informar les persones, i, preferentment, modificar-ne els comportaments o el consum, sobre l'abast de la violència o les possibles campanyes de pau. La

majoria d'entitats de pau de Barcelona fan tasques de sensibilització, però algunes que ho fan de manera més específica són Fora de Quadre, l'associació Ruido photo, Dones per Dones, Justícia i Pau, i específicament sobre la realitat dels desplaçaments forçats, la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat i Stop Mare Mortum.

En resum, un nombre considerable d'entitats, des de la seva diversitat de mandats i d'accions, promouen la pau dins i fora de la ciutat.

2.3. Petit tastet de campanyes actuals per la pau

A tall d'exemple, en aquest apartat us convidem a conèixer sis campanyes actuals que diferents entitats barcelonines estan promovent a favor de la pau.

Esquema 14. Campanyes actuals per la pau

ÀMBITS DE CULTURA DE PAU	OBJECTIUS	ACCIONS
<ul style="list-style-type: none"> - Pau i seguretat internacional. - Economia sostenible i solidària. 	Retirar el finançament a les empreses que fabriquen armes.	<ul style="list-style-type: none"> - Participació a les reunions d'accionistes dels bancs per demanar la retirada de les inversions en empreses d'armes. - Crida a retirar els diners dels principals bancs armats. - Sensibilització.
<ul style="list-style-type: none"> - Pau i seguretat internacional. - Economia sostenible i solidària. 	Evitar que l'explotació del coltan el converteixi en un "mineral de sang".	<ul style="list-style-type: none"> - Incidència per a una millor regulació de l'explotació del "minerals de sang". - Crida a allargar la vida dels productes tecnològics (mòbils, ordinadors...). - Sensibilització.
<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió, tolerància, solidaritat. 	Contrarestar el discurs de l'odi.	<ul style="list-style-type: none"> - Incidència en els mitjans de comunicació i xarxes socials perquè rebutgin el discurs de l'odi. - Sensibilització.
<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió, tolerància, solidaritat. 	Pal·liar els efectes dels desplaçaments forçats.	<ul style="list-style-type: none"> - Incidència en l'Administració de l'acollida digna de persones refugiades. - Promoció d'actituds de solidaritat de la ciutadania envers les persones refugiades i migrants. - Sensibilització.

ÀMBITS DE CULTURA DE PAU

OBJECTIUS

ACCIONS

<ul style="list-style-type: none"> - Respecte pels drets humans. - Democràcia participativa. 	<p>Protegir els defensors i les defensores de drets humans.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Protecció física de la vida de persones defensores de drets humans sobre el terreny. - Accions de denúncia quan aquestes persones o comunitats pateixen atacs.
<ul style="list-style-type: none"> - Igualtat entre homes i dones. - Pau i seguretat internacional. 	<p>Augmentar la participació de les dones en les negociacions de pau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Visibilització de dones activistes per la pau en conferències, mitjans de comunicació, etc. - Sensibilització.

Intenció educativa

- Analitzar les causes i les conseqüències de fenòmens relacionats amb la pau i la justícia global.
- Conèixer accions impulsades per la societat civil.
- Motivar a l'acció per la pau.

RESUM: Activitat de recerca on els i les participants han d'emplenar una fitxa amb informació sobre les causes, les conseqüències d'un fenomen, i proposar accions per fer-hi front.

TEMPS: 50 minuts.

TIPUS: Activitat escrita.

GRUP: Grup classe dividit en 6 grups.

MATERIAL:

- Fitxes que han d'emplenar cada grup d'alumnes.
- Material bàsic per fer la recerca.
- Accés a ordinadors amb internet per poder visualitzar els vídeos.

Desenvolupament

- Després de formar 6 grups, s'atorga a cada grup un tema que haurà d'investigar, responent les preguntes de la fitxa. Per fer-ho, l'alumnat haurà de visualitzar un vídeo i recollir la informació que trobi per internet.

A les següents pàgines hi trobareu els temes de recerca.

RECERCA 1

Retirar el finançament a les empreses que fabriquen armes²²

Sabies que hi ha més de 30 conflictes armats oberts²³, i que la despesa militar mundial actual, la més alta de la història, és de 1.739 bilions (1.739.000.000.000) de dòlars?²⁴ Sabies que al món mor una persona a cada minut per arma de foc?²⁵ Sabies que les empreses d'armament, tot i facturar i vendre una xifra elevadíssima d'armes arreu del món, no solen ser autosostenibles i necessiten demanar préstecs?²⁶ Sabies que aquests préstecs els fan molts bancs, i que, si tens diners en aquests bancs, sense voler estàs contribuint a finançar les empreses que produeixen armament?

Per començar, mireu aquests vídeos:

- Vídeo Saps en què inverteixen aquests bancs? https://www.youtube.com/watch?time_continue=55&v=0cLZWBCQKiQ
- Vídeo Banca armada, como las entidades financieras participan en el negocio de la guerra. <https://youtu.be/MVxWZrEUdcw>

A continuació, amb la informació que apareix als vídeos i investigant més a fons aquesta qüestió, us demanem que responeu a les preguntes següents:

REFLEXIONS

Causes: Per què les empreses que produeixen armes demanen préstecs als bancs? Per què els bancs fan préstecs a les empreses d'armes?

.....

.....

.....

Conseqüències: Quines conseqüències econòmiques té per a les empreses d'armament el fet de poder rebre crèdits? Quines conseqüències té això sobre les persones en general, i en particular sobre les persones afectades per la violència armada?

.....

.....

.....

Què està fent la ciutadania per no finançar les empreses d'armes?

.....

.....

.....

D'acord amb la resposta anterior i altres idees, què creieu que podríeu fer vosaltres?

.....

.....

.....

On es pot buscar més informació?

<http://www.bancaarmada.org/ca/campanya/que-es-la-banca-armada>

22 Algunes de les descripcions d'aquesta activitat, així com la majoria de campanyes que aquí es descriuen, estan extretes de BARBEITO, Cécile (2016), 122 *acciones fáciles (y difíciles) para la paz*, Madrid, Catarata

23 Escola de Cultura de Pau (2018), *Alerta 2018! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*, Bellaterra, UAB, p. 33.

24 Sipri (2018), "Global military spending remains high at \$1.7 trillion", nota de premsa, 2 de maig de 2018. <https://www.sipri.org/media/press-release/2018/global-military-spending-remains-high-17-trillion> Per despesa militar es comptabilitzen les armes comprades, però també el costos dels exèrcits (sous dels soldats, manteniment de les infraestructures militars, etc.).

25 Es calcula que l'any 2016 van morir un total de 560.000 persones al món per violència armada, de les quals unes 385.000 han estat homicidis intencionals (assassinats no relacionats amb conflictes armats) 99.000 han estat víctimes de guerres, i la resta van ser homicidis no intencionats o per pena de mort o altres homicidis legals. Font: Mc Evoy, Claire; HIDEG, Gergely (2017), *Global Violent Deaths 2017 (report)*, Ginebra, Small Arms Survey, p. 10. <http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/U-Reports/SAS-Report-GVD2017.pdf>

26 Sovint, a més de necessitar préstecs dels bancs, les empreses d'armament també reben subvencions de l'estat per no ser deficitàries.

RECERCA 2

Evitar que l'explotació del coltan el converteixi en un "mineral de sang"

Se sol pensar que la principal causa de les guerres és la pobresa. Però sabies que, en realitat, moltes vegades les guerres no es deuen al fet que els països siguin pobres, sinó al fet que són extremadament rics? Per això de vegades es parla de la "maledicció de la riquesa", perquè molts conflictes armats es donen en països rics en metalls o minerals preciosos o altres recursos naturals.

Els recursos naturals més relacionats amb les guerres són el petroli, el gas, els diamants, les fustes precioses, l'or, el coltan, la cocaïna, l'opi o el cànnabis. Sabies que alguns d'aquests recursos naturals, com el coltan, els tens molt a prop, dins d'aparells electrònics com els ordinadors o els mòbils? Sabies que és probable que provinguin d'un conflicte armat?

Per començar, mireu aquests vídeos:

- Viatge al punt zero de la tecnologia (TV3)
<https://vimeo.com/143363033>
- Vídeo Lo que tu móvil esconde.
Campaña de la ong ALBOAN.
<https://www.youtube.com/watch?v=qbuZ5FYI9E4>

A continuació, amb la informació que apareix als vídeos i investigant més a fons aquesta qüestió, us demanem que responneu a les preguntes següents:

REFLEXIONS

Causes: Per què el coltan és un mineral tan preuat? Per a què l'utilitzen les empreses de tecnologia? El coltan és un mineral que es troba a molts llocs del món?

Conseqüències: Quines conseqüències té l'explotació descontrolada de minerals sobre les persones en general, i en particular sobre el conflicte armat a la República Democràtica del Congo?

Què està fent la ciutadania perquè el consum de coltan no provoqui la guerra en països que són més rics en aquest mineral?

D'acord amb la resposta anterior i altres idees, què creieu que podríeu fer vosaltres?

On es pot buscar més informació?

- #ConflictMinerals, campanya de Justícia i Pau: <http://conflictminerals.es/ca/portada/>
- Campaña "Lo que la tecnología esconde" <https://www.tecnologia Libre de conflicto.org/>

RECERCA 3

**Pal·liar els efectes
dels desplaçaments forçats**

Sabies que actualment hi ha el nombre de persones desplaçades i refugiades més alt de la història? Sabies que 68,5 milions de persones —31 persones per minut, 44.000 per dia— van haver de marxar de casa seva el 2017 per fugir de la violència? Sabies que la majoria de persones que han de deixar les seves cases no arriben a sortir del seu país (60%), i que la gran majoria (85%) es queda en països del sud? Sabies que el 51% de les persones refugiades són infants, i que un mínim de 170.000 estan sols sense contacte amb cap familiar?²⁷

Actualment, la principal causa que hi hagi persones desplaçades és la guerra. Igualment, una de les conseqüències més greus de les guerres actuals és la gran quantitat de gent que fa fugir de les seves cases.

Per començar, mireu aquests vídeos:

- Vídeo *Most Shocking Day de Save the Children* <https://www.youtube.com/watch?v=Aa3o7vWG93w>
- Vídeo *La labor de CEAR contada por los refugiados* <https://www.youtube.com/watch?v=w6fZ8DKyTSc>

A continuació, amb la informació que apareix en els vídeos i investigant més a fons aquesta qüestió, us demanem que responneu a les preguntes següents:

REFLEXIONS

Causes: Per quins motius les persones desplaçades o refugiades han de fugir del lloc on viuen?

Conseqüències: Amb quina realitat es troben les persones refugiades quan canvien de país? En quins aspectes estan millor que al seu país d'origen i amb quines altres dificultats es troben? Prefereixen quedar-se al país o la ciutat d'acollida o tornar?

Què està fent la ciutadania per pal·liar els efectes dels desplaçaments forçats?

D'acord amb la resposta anterior i altres idees, què creieu que podríeu fer vosaltres?

On es pot buscar més informació?

- Barcelona, Ciutat Refugi: <http://ciutatrefugi.barcelona/>
- Más que Cifras: <http://www.masquecifras.org/>
- Obrim Fronteres: <https://obrimfronteres.org/>

27 Dades de l'informe anual d'ACNUR 2017: UNHCR (2018) 2017 report. <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

RECERCA 4**Radicalització violenta i discurs de l'odi**

Per començar, mireu aquests vídeos:

- Vídeo Tot el que compartim
<https://www.youtube.com/watch?v=ygJD7FhN-RQ>
- Vídeo Actúa contra el ciberodio
https://www.youtube.com/watch?time_continue=127&v=SzCTedCO5pY

A continuació, amb la informació que apareix en els vídeos i investigant més a fons aquesta qüestió, us demanem que responeu a les preguntes següents:

REFLEXIONS**Causes: Què mostra el vídeo sobre com mirem els altres que no coneixem?**

Posem les altres persones en caixes (nosaltres vs. ells).

Conseqüències:

Què està fent la ciutadania per reduir el nombre d'insults racistes en els mitjans de comunicació?

D'acord amb la resposta anterior i altres idees, què creieu que podríeu fer vosaltres?

On es pot buscar més informació?

- <http://observatorioproxi.org/>
- <http://opev.org/fr/accueil/>

RECERCA 5

**Protegir els defensors
i les defensores de drets humans**

Sabies que hi ha persones que perden la vida per defensar els drets humans de manera no violenta? Només el 2017, un mínim de 312 persones defensores de drets humans de 27 països diferents van ser assassinades per defensar pacíficament la terra, el medi ambient i els drets dels pobles indígenes davant d'indústries d'extracció i megaprojectes d'urbanització, entre altres casos.²⁸ Les defensores i defensors de drets humans són imprescindibles per fer que els estats i les grans empreses respectin els drets humans.

Per començar, mireu aquests vídeos:

- Vídeo *Defensores y defensoras de los derechos humanos* https://www.youtube.com/watch?v=SC1DUJdX5_E
- Vídeo *Premi ICIP Constructors de Pau 2016: Brigades Internacionals de Pau* <https://www.youtube.com/watch?v=a-flb485h2Pg&feature=youtu.be>

A continuació, amb la informació que apareix en els vídeos i investigant més a fons aquesta qüestió, us demanem que responneu a les preguntes següents:

REFLEXIONS

Causes: Per què és necessari que hi hagi defensors i defensores de drets humans? A quins problemes donen resposta? Qui els persegueix i per quin motiu?

Conseqüències: Què aconseguen els defensors i defensores de drets humans amb al seu acompanyament a comunitats perseguides?

Què està fent la ciutadania per donar suport als defensors i defensores de drets humans?

D'acord amb la resposta anterior i altres idees, què creieu que podríeu fer vosaltres?

On es pot buscar més informació?

- L'associació Fundación Forjando Futuros, gràcies al suport de l'ONG barcelonina Assembla de Cooperació per la Pau i amb el suport econòmic de l'Ajuntament de Barcelona, fa el seguiment de les persecucions de defensors de drets humans que lluiten per la restitució de terres dels camperols colombians. Trobareu informació sobre la seva feina de denúncia dels atacs als defensors de la restitució de terres a: <http://www.forjandofuturos.org/publicaciones.php>
- Rostros que luchan és un recull de fotografies i d'experiències de 22 defensors de drets humans en diferents països del món on intervé l'associació de protecció de drets humans Brigades Internacionals de Pau. <http://www.rostrosqueluchan.com/galeria.php>
- Anuari de l'organització Front Line Defenders, que fa el seguiment de la persecució de defensors i defensores dels drets humans. <https://www.frontlinedefenders.org/es/resource-publication/annual-report-human-rights-defenders-risk-2017>

28 Front Line Defenders. Nota de premsa. "Más de 300 activistas asesinados en 2017. Informe anual sobre defensores/as de derechos humanos en riesgo". <https://www.frontlinedefenders.org/es/resource-publication/annual-report-human-rights-defenders-risk-2017>

RECERCA 6

Augmentar la participació de les dones en les negociacions de pau

Qui diries que participa més en les guerres, els homes o les dones? I qui diries que participa més en la pau, els homes o les dones? Les dones solen tenir un paper molt actiu per la pau, però sovint el seu paper no és tan visible com el dels homes. Sabies que només el 15,4% de premis Nobel de la pau s'ha concedit a dones?²⁹ Sabies que la proporció de dones que són relatores especials de l'ONU ha passat del 5% al 43% del 2008 al 2018?³⁰ Sabies que només un 9% de les persones que participen en negociacions de pau són dones i només un 2,4% de les mediadores són dones?³¹ Precisament per mirar d'augmentar la participació de les dones en les negociacions de pau, l'ONU va aprovar l'any 2000 una declaració (la Resolució 1325 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides) que demanava una participació més gran de les dones en les negociacions de pau. Però encara hi ha molt per fer!

Per començar, mireu aquests vídeos:

- Vídeo *Un instrumento por la paz mejor* <http://www.icanpeacework.org/2016/10/24/better-peace-tool-spanish-instrumento-por-la-paz-mejor/>
- Vídeo *Es hora de #MoveTheMoney* <https://www.youtube.com/watch?v=o1PxhkiJah8>

A continuació, amb la informació que apareix en els vídeos i investigant més a fons aquesta qüestió, us demanem que responneu a les preguntes següents:

REFLEXIONS

Causes: Per què és necessari que hi hagi més dones en les negociacions de pau? A quins problemes donen resposta? A qui li interessa que no hi siguin?

Conseqüències: Què poden aportar les dones en els processos de negociació que no aportin els homes?

Què està fent la ciutadania per augmentar la participació de les dones en les negociacions de pau?

D'acord amb la resposta anterior i altres idees, què creieu que podríeu fer vosaltres?

On es pot buscar més informació?

- En el document trobareu una justificació de per què és important que les dones participin més en la pau, i els mecanismes que hi ha per promoure-ho; vegeu: "Processos de pau inclusius" http://donespausageuretat.cat/wp-content/uploads/2016/07/FI03_Processos-1.pdf
- Trobareu més informació sobre dones pacifistes a: <http://www.nodo50.org/mujeresred/pacifistas-h.html>, o a <http://www.1325mujerestejiendolapaz.org/>

29 Del 1901 al 2015 s'ha premiat 104 persones (88 homes i 16 dones) i 24 organitzacions pel seu treball per la pau. Vegeu-ne les dades a: https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/facts/peace/index.html

30 En la llista actual de relatores i relatores especials consten 30 dones i 39 homes. https://spinternet.ohchr.org/_Layouts/SpecialProceduresInternet/ViewAllCountryMandates.aspx?Type=TM&Lang=Sp

31 Els càlculs s'han fet sobre una mostra de 31 processos que van tenir lloc entre el 1992 i el 2011. Aquesta dada apareix a VILLELLAS, Ana; VILLELLAS, María (2017), *Processos de pau inclusius*, Bellaterra, Escola de Cultura de Pau. http://donespausageuretat.cat/wp-content/uploads/2016/07/FI03_Processos-1.pdf

Valoració i conclusions

Per tancar l'activitat, compartiu les reflexions següents en gran grup:

♥ **EMOCIÓ:** Què és el que més us ha sobtat del que heu vist als vídeos? Com us heu sentit amb la informació que s'hi dona (indiferent, incòmode/a, trist/a, enrabiat/ada, indignat/ada, tranquil/il·la...)? Sentiu que és just el que hi ocorre? Per què? Per què no?

👁️ **OBSERVACIÓ:** A l'hora de respondre les preguntes. Ha estat fàcil o difícil analitzar les causes del problema a investigar? I les conseqüències? Ha estat fàcil o difícil identificar què fa la ciutadania per resoldre el problema? Ha estat fàcil o difícil pensar quines accions creieu que podríeu fer vosaltres?

Quines diferents causes de la violència heu identificat amb l'activitat? Quines altres causes creieu que hi ha? (feu-ne una llista el més completa possible).

Quines conseqüències de la violència heu identificat amb l'activitat? Quines altres conseqüències creieu que hi ha? (feu-ne una llista el més completa possible).

En l'activitat, quines diferents accions heu vist que pot impulsar la ciutadania per incidir en les causes o les conseqüències de la violència que heu identificat amb l'activitat? Quines altres causes creieu que hi ha? (feu-ne una llista el més completa possible).

🌸 **RAONAMENT:** Són evitables les guerres i la violència? Qui se'n beneficia? És possible la pau al món? Què s'hauria de canviar perquè ho fos? Creieu que tothom vol la ma-

teixa pau? Com seria la vostra? És prou forta la ciutadania per aconseguir la pau? Creieu que està aconseguint que el món sigui cada vegada més pacífic? O anem cap a pitjor?³²

Algunes preguntes controvertides...

- Un argument a favor que hi hagi empreses d'armament és que generen llocs de feina. Què en penseu? És bo que la gent pugui treballar? És bo que la gent pugui treballar fabricant armes? Hi ha alternatives?
- En referència a les persones refugiades, algunes persones opinen que no hi ha recursos suficients per acollir totes les persones refugiades. Què en penseu, vosaltres? Sabent que al Líban, un país del Mediterrani, una de cada sis persones són refugiades, això us fa canviar d'opinió? Sabent que l'Estat espanyol té l'obligació de rebre persones refugiades —perquè s'hi va comprometre per llei ratificant la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats—, quina proporció de persones refugiades creieu que podria acollir? Creieu que hi ha molta diferència entre persones refugiades i migrants? Fins a quin punt té sentit fer-ne una distinció?
- A qui creieu que afecten més les guerres, als homes o a les dones? De quina manera?³³ Quin sentit té demanar que hi hagi més dones en les negociacions? Què creieu que poden aportar que no estiguin aportant els homes?

👉 **ACCIÓ:** Després de totes aquestes reflexions, què creieu que podeu fer vosaltres? Què penseu que podríeu fer individualment? Què podeu suggerir a les vostres famílies que facin? Què podeu fer com a grup classe? Què podeu fer com a escola?

32 La pregunta sobre si el món és cada vegada més pacífic o violent no té una resposta clara. Alguns analistes argumenten que els indicadors de mortalitat infantil, accés a la salut, etc., han millorat de manera molt significativa. D'altres argumenten que les desigualtats creixen exponencialment, i que tant la despesa mundial en armament com la mortalitat dels atacs violents també creix.

33 L'impacte de les guerres té una variable de gènere molt marcada. Els homes són, amb gran diferència, els que més pateixen la violència física, en morts i ferits. Les dones pateixen més agressions sexuals, i una violència més indirecta, com l'empobriment i la cura de familiars si moren les seves parelles. Per a més informació sobre l'impacte diferenciat en funció del gènere, vegeu VILLELLAS, María (2006), *Hallar nuevas palabras, crear nuevos métodos: La participación de las mujeres en los procesos de paz*. Madrid, Centro de Investigación para la Paz (CIP-FUHEM). Vegeu també, de la mateixa autora: (2010), *La violencia sexual como arma de guerra*. QCP, Bellaterra, Escola de Cultura de Pau.

Propostes i reflexions per compartir amb els altres grups:

Quines són les principals causes de la manca de pau a les ciutats i al món?

Quines en són les conseqüències més greus?

Què fa la ciutadania per la pau a la ciutat i al món?

Què pots fer, tu?

PROPOSTES I REFLEXIONS

BLOC 3

Què fa l'Ajuntament per la pau?

Reflexionem...

Habitualment s'entén que els ajuntaments porten la gestió dels serveis d'una ciutat. Per què, doncs, haurien de tenir competències d'afers internacionals? Per què Barcelona i moltes altres ciutats busquen jugar un paper internacional? Barcelona ha de jugar un paper en la pau mundial? Quin paper pot jugar?

Efectivament, les ciutats no estan obligades a implicar-se en la cooperació, però ho poden fer si ho volen. El fet que una ciutat sigui reconeguda internacionalment n'augmenta el prestigi, però també hi ha un motiu de justícia: el fet de ser conscients i de prendre responsabilitat sobre els efectes negatius que té una ciutat i l'acció dels seus habitants sobre la resta del planeta.

Si la implicació de les ciutats en l'àmbit internacional no es dona per feta, encara es considera menys rellevant la intervenció de les ciutats en la pau. Efectivament, fins no fa tant, aquest camp es reservava a l'acció dels estats o de la societat civil. Des de fa poc més

de quinze anys, però, alguns municipis han reivindicat la "Diplomàcia de ciutats",³⁴ l'acció exterior dels municipis per promoure la pau a altres municipis i al món. Com argumenta l'investigador Kenneth Bush, les ciutats poden aportar a la construcció de pau molt més que altres administracions més llunyanes:

"A les comunitats que han estat aterrides, traumatitzades i faccionalitzades, la manera en què el govern local subministra els béns públics i serveis tindrà un impacte molt més gran en el suport als seus ciutadans [...] com a alternatives constructives als enfrontaments bèl·lics, que les iniciatives de reconciliació ad hoc, dirigides per donants i a curt termini."³⁵

Reconeixent el paper dels ajuntaments per la pau, analitzarem a continuació què creiem que fa bé l'Ajuntament de Barcelona mitjançant la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional i què pensem que pot fer millor.

34 Per saber més sobre la diplomàcia de ciutats, vegeu BARBEITO, Cécile (2008), *Eines i iniciatives de les ciutats europees per construir la pau: Pràctiques de diplomàcia de ciutats*, Barcelona, Diputació de Barcelona. http://escolapau.uab.cat/municipisipau/municipis/eines_pau.pdf

35 Bush, Kenneth (2007), "El rol dels governs locals en la consolidació de la pau: aprendre de l'experiència", a *El paper dels governs locals en la construcció de la pau: resultats de la conferència de Barcelona, setembre 2007*, Barcelona, Diputació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, p. 18. <https://www1.diba.cat/uliep/pdf/40014.pdf>

3.1. El compromís amb la pau de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

La Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (DJGCI) és el departament municipal encarregat de promoure la cooperació internacional de la ciutat de Barcelona. Va ser creat a mitjans dels anys noranta, i des de llavors ha impulsat la cooperació internacional des de l'Ajuntament, i ha donat suport a nombroses ONG entre altres actors.

La seva aposta actual ha deixat enrere el concepte de desenvolupament, i aposta pel de justícia global. Amb aquest canvi de nom vol qüestionar la idea de desenvolupament, que transmet que hi ha uns països "avançats" i uns de "retardats", i que aspira al fet que tots els països segueixin el model occidental "desenvolupat". A més, vol fer patent que la mirada de "desenvolupament" també té greus inconvenients, com una explotació insostenible del planeta o les desigualtats socials, i vol posar més èmfasi en les responsabilitats del "nord". Així,

"Posa l'accent en els elements estructurals que generen injustícies i promou la transformació de les relacions de poder que potencien les desigualtats. Proposa a la vegada un cosmopolitisme dels drets humans, sota l'assumpció que totes i tots tenim responsabilitats i obligacions respecte de les injus-

tícies que pateixen els «altres», independentment del lloc on es donin."³⁶

D'acord amb aquest plantejament, concep la cooperació com una intervenció que requereix l'acompliment de diferents "justícies", com la justícia econòmica, la justícia ambiental, la justícia de gènere, i el dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar. Segons aquesta concepció, s'entén la pau i els drets humans com a elements essencials.

Efectivament, l'actual Pla director de cooperació de l'Ajuntament (2018-2021) determina com un dels seus valors i principis la cultura de la no-violència, que defineix com "el foment de la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats. També la prevenció i la solució pacífica dels conflictes i les tensions socials, l'enfortiment i l'arrelament de la pau i la convivència des d'una perspectiva intercultural."³⁷

I, d'acord amb aquests valors, defineix que un dels seus deu objectius ha de ser el de la cultura de pau i la no-violència, amb les accions descrites a continuació:

36 DJGCI (2018), *Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona. 2018-2021*. Barcelona, DJGCI, p. 19.

37 DJGCI (2018), *Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona. 2018-2021*, Barcelona, DJGCI. http://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalscooperacio/sites/default/files/pla_director_cooperacio_2018-2021_cat_v.web_0.pdf p. 25.

Esquema 15. Objectius de cultura de pau recollits en el Pla director de cooperació (2018-2021) de l'Ajuntament

7. FOMENTAR LA CULTURA DE LA PAU I LA NO-VIOLÈNCIA

7.1. Promoure l'educació per la pau.

7.2. Contribuir a revertir els factors que generen i reproduïxen la violència estructural i cultural a les ciutats, i prevenir l'extremisme violent.

7.3. Enfortir les capacitats de les administracions municipals i les entitats de la societat civil adreçades a l'erradicació de les violències urbanes i, en especial, la violència de gènere.

7.4. Augmentar les capacitats institucionals de les ciutats i de la societat civil per a la resolució no violenta de conflictes, la mediació, la reconciliació i la reparació de les víctimes.

7.5. Contribuir a garantir la protecció dels grups més vulnerables contra les violències urbanes i donar suport a les víctimes.

7.6. Promoure municipis desmilitaritzats i desarmats.

Històricament, l'Ajuntament de Barcelona, paral·lelament a la ciutadania, ha tingut un compromís molt ferm amb la cooperació i amb la pau, on destaquen, entre els seus èxits:

- La creació del **Districte XI** (1995-2004), considerant Sarajevo com a onzè districte, afegit als deu de la ciutat. En aquell moment, Sarajevo era assetjada per la guerra de Bòsnia, i després d'una crida de l'alcalde de Sarajevo el 1992, apel·lant a l'esperit olímpic, Barcelona es va comprometre amb la reconstrucció i el suport de la ciutat. Entre altres resultats, el Districte XI va promoure la rehabilitació de 1.647 pisos.
 - **Aposta continuada per la pau:** Molts plans directors de l'Ajuntament han prioritzat la pau com un element transversal. Els plans directors de cooperació internacional, solidaritat i pau del 2009-2012 i del 2013-2016 ja incorporaven de manera molt innovadora la perspectiva de pau i la sensibilitat al conflicte com a eixos transversals de totes les accions de cooperació.³⁸
- **0,7%:** Des de l'any 2015, la DJGCI dedica un 0,7% del seu pressupost a la cooperació internacional, tal com ho va recomanar l'Assemblea General de les Nacions Unides el 1970, en un percentatge que des de llavors ha quedat fixat com una quantitat mínima desitjable de despesa en desenvolupament.
 - **Barcelona, ciutat refugi:** En els darrers anys, l'Ajuntament també s'ha compromès amb l'acollida de persones refugiates i el suport a moviments a favor de les persones refugiates (creació de l'oficina de coordinació de serveis d'acollida "Barcelona, ciutat refugi", suport a les demandes de "Volem acollir", "Vies segures", etc.).

38 Ajuntament de Barcelona (2009), *Pla director de cooperació internacional, solidaritat i pau 2009-2012*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, p. 37 <http://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/pla-director-09-12.pdf>, i Ajuntament de Barcelona (2013), *Pla director de cooperació al desenvolupament, solidaritat i pau de l'Ajuntament de Barcelona 2013-2016*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, p. 18. <http://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/pla-director-13-16.pdf>

3.2. Mecanismes de cooperació

Per aconseguir els seus objectius, la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional disposa de diferents mecanismes:

- **Cooperació multilateral i participació en xarxes de ciutats:** És la part de la cooperació que es concedeix a organitzacions su-

pranacionals, com ara organitzacions del sistema de les Nacions Unides i xarxes internacionals de ciutats. L'Ajuntament preveu dedicar a aquest tipus de cooperació un 5% del seu pressupost.

Esquema 16. Exemples de xarxes de ciutats en les quals participa l'Ajuntament de Barcelona que tracten temes de pau

- Association of Cities and Regions for Recycling and Sustainable Resource Management (ACR+) (www.acrplus.org)
- C40 Cities Climate Leadership Group (www.c40cities.org)
- Ciutats i Governes Locals Units (CGLU) (www.uclg.org)
- Fòrum Europeu per la Seguretat Urbana (FESU) (www.efus.eu)
- Mayors for Peace (www.mayorsforpeace.org)
- Observatori Internacional de la Democràcia Participativa (OIDP) (www.oidp.net)
- Associació Internacional de Ciutats Educadores (www.edcities.org)

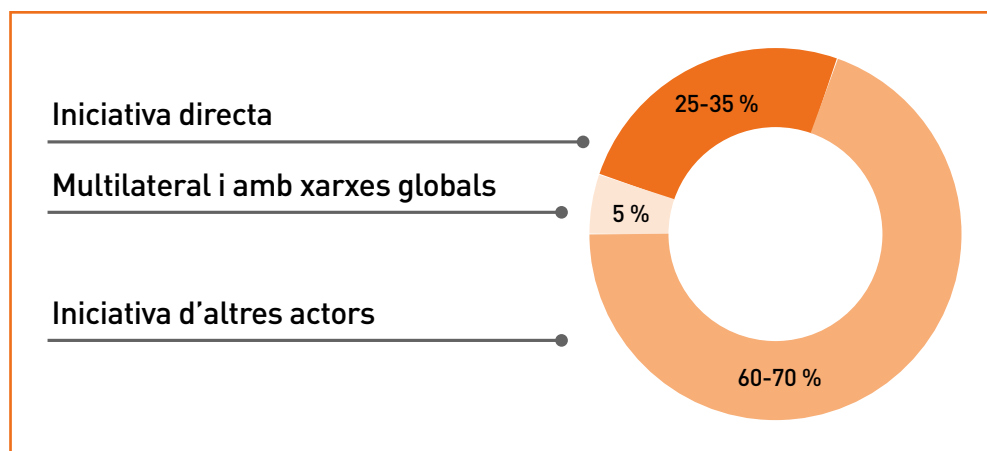
- **Cooperació directa (a iniciativa de l'Ajuntament):** És aquella en la qual el municipi s'implica directament en l'objecte de la cooperació internacional. És la cooperació que promou l'Ajuntament per iniciativa pròpia. En alguns casos, aquesta cooperació és amb altres ciutats (cooperació de ciutat a ciutat). Entre un 25 i un 35% dels fons de l'Ajuntament per a cooperació van destinats a la cooperació directa.

Alguns exemples de cooperació directa de l'Ajuntament de Barcelona és la que fa amb ciutats com l'Havana, Maputo, Medellín, Tànger i Tetuan, entre d'altres. Altres tipus de cooperació directa tenen a veure amb el suport a persones palestines refugiades, el suport estructural a algunes ONG, celebrar actes commemoratius, etc.

- **Cooperació indirecta (a iniciativa de les entitats):** En la cooperació indirecta, el municipi aporta a la cooperació internacional els diners destinats a subvencionar projectes de cooperació gestionats per entitats no governamentals. En aquest cas, l'aportació de l'Ajuntament rau en la definició de les prioritats dels plans de cooperació, i en la selecció d'uns projectes o uns altres, d'acord amb els criteris que defineix en les bases

de convocatòries de projectes. L'Ajuntament dedica entre el 60 i 70% dels seus recursos a donar suport a la cooperació impulsada per altres actors. Els tipus d'accions impulsats per les ONG són molt diversos, d'acord amb els objectius de promoure la justícia econòmica, la justícia ambiental, la justícia de gènere, la protecció dels drets humans i les persones refugiades...

Esquema 17. Pressupost destinat a cooperació directa, indirecta i multilateral (2018-2012)

- **Coherència:** A més d'aquests tres mecanismes, la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional també aposta per "promoure mecanismes que afavoreixin la coherència de polítiques per a la justícia global en tot el conjunt de l'Ajuntament".

La coherència s'aconsegueix amb accions com la compra pública responsable, establint mecanismes perquè les empreses que actuen a l'estranger no tinguin un impacte negatiu

sobre els drets humans (socials, laborals, etc.), fent formació interna de tècnics de l'Ajuntament en temes de cooperació, promovent que hi hagi una persona tècnica de cooperació a cada districte, etc.

Activitat 4. El Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament

Intenció educativa

- Investigar sobre les causes i les manifestacions de determinades problemàtiques lligades als conflictes armats.
- Vincular aquestes problemàtiques a les accions de l'Ajuntament.
- Formular propostes de millora de les accions de l'Ajuntament.

RESUM: Activitat d'anàlisi documental i formulació de propostes.

TEMPS: 50 minuts.

TIPUS: Activitat analítica, de comprensió lectora i de dades.

GRUP: Gran grup distribuït en sis subgrups.

MATERIAL:

- Fotocòpies amb informació per als sis grups.
- Sis taules amb les cadires necessàries.

Desenvolupament

- Introduïu l'activitat: Aquesta simula una reunió del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament. Per ambientar l'activitat, expliqueu en què consisteix aquest òrgan consultiu on participa l'Administració juntament amb actors de la societat civil, per discutir com millorar les polítiques de cooperació. Anuncieu que l'objectiu de la reunió d'avui és reflexionar sobre com podria ser una estratègia de construcció de pau: és a dir, que entre tots han de definir quines podrien ser les prioritats de l'Ajuntament per promoure la pau al món.
- Formeu els sis grups: Es recomana mantenir els grups de la sessió anterior, a fi que cada alumne/a aprofundeixi sobre una temàtica determinada.
- Comença l'activitat: Cada grup ha d'analitzar la informació proveïda, i respondre a les preguntes formulades.

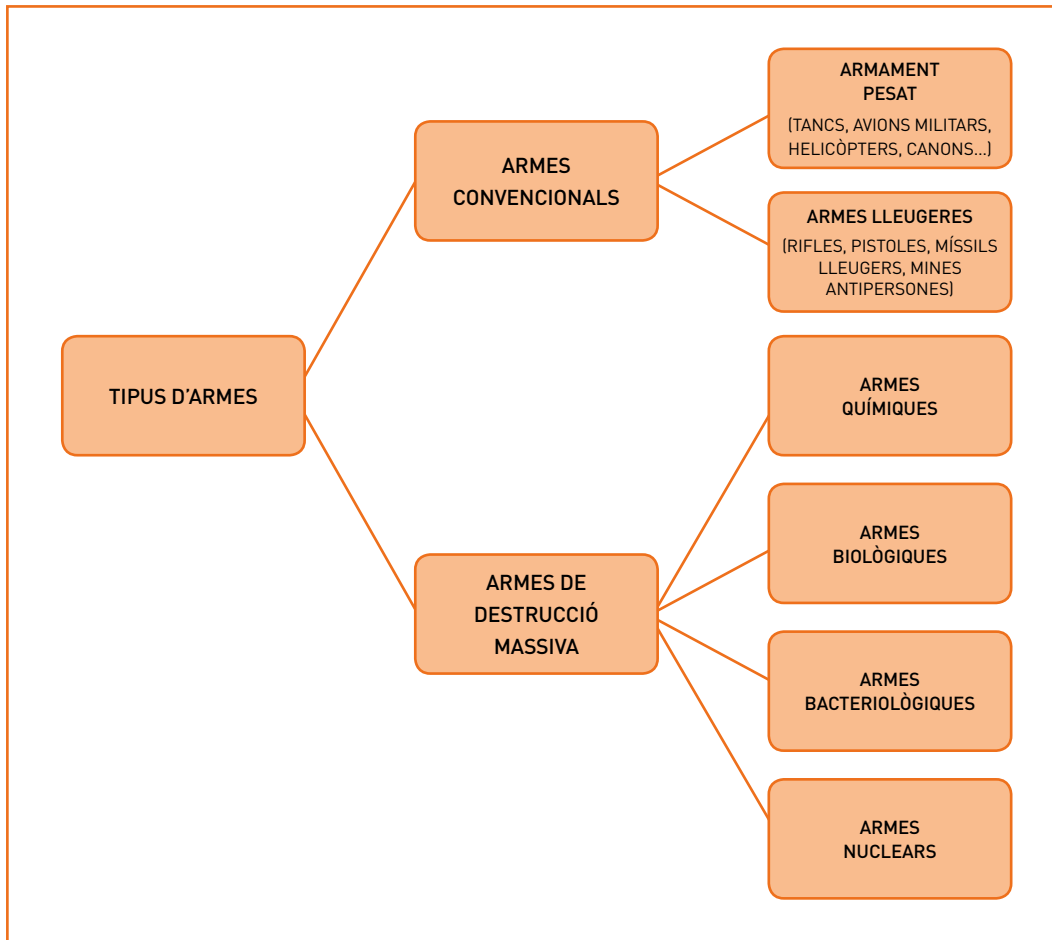
Valoració i conclusions

- ♥ **EMOCIÓ:** De la informació que heu analitzat en el vostre grup, què us ha sobtat més? Com us ha fet sentir això?
- 👁️ **OBSERVACIÓ:** A l'hora de respondre les preguntes. Ha estat fàcil o difícil analitzar la documentació? Ha estat fàcil o difícil valorar els aspectes positius i els aspectes que cal millorar de la cooperació de Barcelona? Ha costat fer propostes de millora? Per quin motiu creieu que ha estat més fàcil una tasca que l'altra?
- 🌸 **RAONAMENT:** Quins són els mínims que hauria de tenir una bona estratègia de construcció de pau? Hauria de focalitzar-se en la pau negativa i eliminar les violències? Hauria de fer una definició més àmplia de pau positiva?
- 👉 **ACCIÓ:** Com podria ser una estratègia de pau a la vostra escola? Us animeu a escriure'n una, on tothom hi hagi de posar de la seva part, i a explicar-la als companys i companyes?

Altres indicacions

L'última pregunta que ha de contestar cada grup, que és la formulació de propostes del que podria fer l'Ajuntament, no és gens senzilla. Per aquest motiu, és recomanable acompanyar el grup amb més preguntes que els ajudin a formular propostes. En aquest material per al professorat, en trobareu alguns exemples, però no es tracta que suggeriu aquestes propostes directament a l'alumnat, sinó que aconseguiu formular les preguntes adequades que permetin que l'alumnat arribi a aquestes o altres propostes per si sol.

1.3. Taula de tipus d'armes

- Font: Elaboració pròpia.

Entre els diferents tipus d'armes, el principal problema que tenen les armes de destrucció massiva és que maten a tothom amb qui es troben, sense distingir si són soldats o no, persones adultes o infants. Les armes convencionals, en canvi, són més precises, però són les que més s'utilitzen, i, per aquest motiu, són les més mortíferes. Es calcula que les armes lleugeres, per exemple, provoquen unes cinc-centes víctimes al dia, més que les morts causades per tots els altres tipus d'armes junts.

REFLEXIONS

Sabent tot això, quines armes creieu que hauria de prioritzar l'Ajuntament per promoure el desarmament?
Justifiqueu la vostra resposta.

Sabent tot això, quines altres accions creieu que podria fer l'Ajuntament per al desarmament?

EXEMPLES PER AL PROFESSORAT

Aquí no hi ha respostes bones o dolentes. Alguns exemples d'accions que pot emprendre (cooperació directa) l'Ajuntament o donar-hi suport (cooperació indirecta) poden ser:

- Accions de desmobilització de soldats després d'una guerra.
- Donar suport a plans de reducció de la violència urbana en ciutats especialment colpides per la violència.
- Finançar la recollida i destrucció d'armes lleugeres.
- Accions de desminatge...
- Tenint en compte que l'ONU acaba de signar un tractat per a la prohibició de les armes nuclears, i que Barcelona forma part de la xarxa Alcaldes per la Pau, també podria pressionar els estats (sobretot els membres de l'OTAN, ja que cap dels seus membres l'ha signat) perquè el signin i prohibeixin així les armes nuclears al món.
- No fer tràmits amb banca armada...

2.2. Exemples d'empreses que consumeixen recursos naturals vinculats a conflicte armat

- Font: El coltan y los recursos armados en África. (2012), Federación de Comités de Solidaridad con África Negra.

REFLEXIONS

De les empreses d'aquesta llista, diríeu que fabriquen material militar o civil (no militar)? Quina és doncs la seva relació amb els conflictes armats?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sabent tot això, quines altres accions creieu que podria fer l'Ajuntament per promoure un consum més responsable de recursos naturals vinculats a conflictes armats?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EXEMPLES PER AL PROFESSORAT:

- Deixar de contractar serveis i comprar productes d'empreses relacionades directament o mitjançant filials o subcontractacions amb conflictes armats.
- Prendre mesures per promoure el consum responsable i el reciclatge de productes tecnològics (i reduir el consum de coltan).
- Prendre mesures per promoure el consum responsable i el reciclatge de plàstics i petroli (i reduir el consum de petroli).

Grup 3: DESPLAÇAMENTS FORÇATS

3.1. Quantes persones refugiades hi ha actualment al món? (2017)

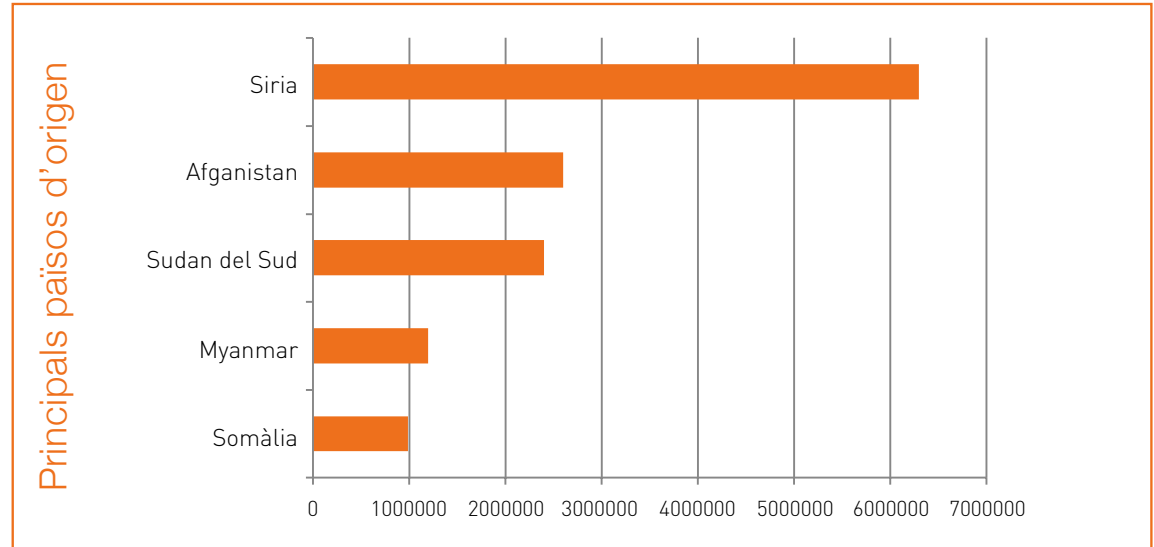
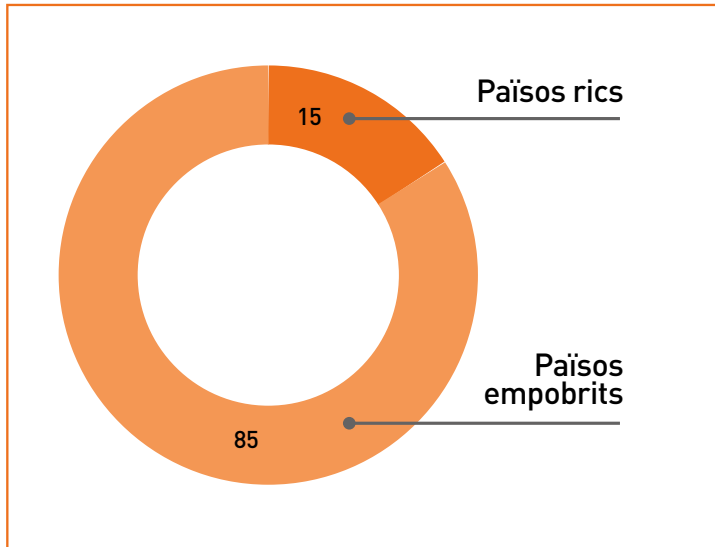

- Font: ACNUR (2018). Tendencias Globales del ACNUR: Desplazamiento forzado en 2017. <http://www.acnur.org/es-es/stats/globaltrends/5b2956a04/tendencias-globales-desplazamiento-forzado-en-2017.html>

REFLEXIONS

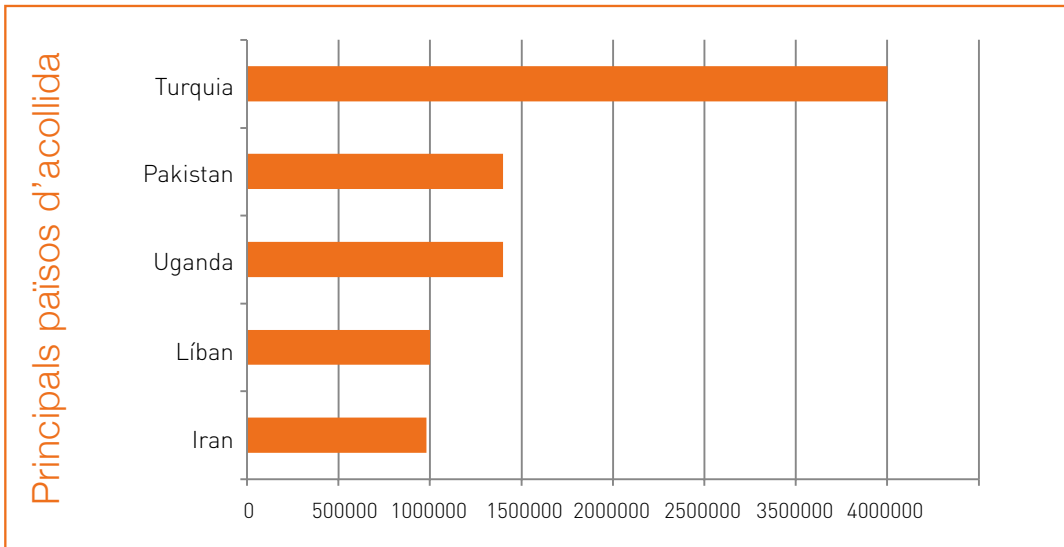
Tenint en compte aquestes dades, i que aquesta és la xifra més alta de la història, creieu que està justificat que l'Ajuntament prengui mesures per prevenir o tenir cura de les persones refugiades?

3.2. On són aquestes persones refugiades? (2017)

- Font: ACNUR (2018). Tendencias Globales del ACNUR: Desplazamiento forzado en 2017. <http://www.acnur.org/es-es/stats/globaltrends/5b2956a04/tendencias-globales-desplazamiento-forzado-en-2017.html>

- Font: CEAR. <https://www.cear.es/situacion-actual/>

- Font: CEAR. Tendencias Globales del ACNUR: Desplazamiento forzado en 2017. <http://www.acnur.org/es-es/stats/globaltrends/5b2956a04/tendencias-globales-desplazamiento-forzado-en-2017.html> p.3

- Font: CEAR. <https://www.cear.es/situacion-actual/>

REFLEXIONS

Veient aquestes dades, diríeu que la majoria de persones refugiades i desplaçades es troben als països rics o als països pobres?
Tenint en compte això, què creieu que és prioritari que faci l'Ajuntament?

Sabent tot això, quines altres accions creieu que podria fer l'Ajuntament per les persones refugiades?

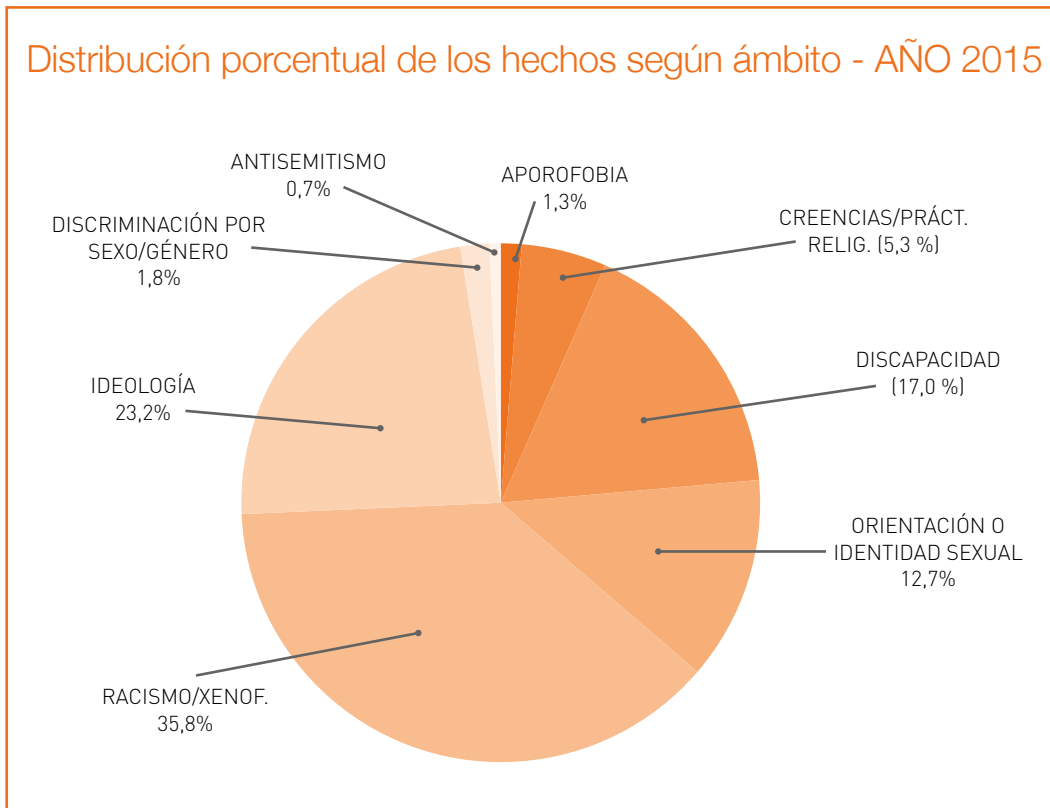
EXEMPLES PER AL PROFESSORAT

A banda d'acollir persones refugiades a Barcelona, l'Ajuntament pot mirar d'emprendre accions en altres països, com per exemple:

- Donar suport a països que reben les proporcions més grans de persones refugiades o desplaçades.
- Promoure l'acollida temporal de persones que viuen en camps de refugiats (infants i adolescents sahrauís, per exemple).
- Donar suport a joves voluntaris que viatgin a camps de persones refugiades en projectes de suport.
- Donar suport a escriptors o periodistes perseguits (a través de l'associació PEN International, o PEN Català, per exemple), tal com ha fet l'Ajuntament amb periodistes mexicans.

4.2. Quins són els principals motius del discurs de l'odi a Espanya?

Distribución porcentual de los hechos según ámbito - AÑO 2015

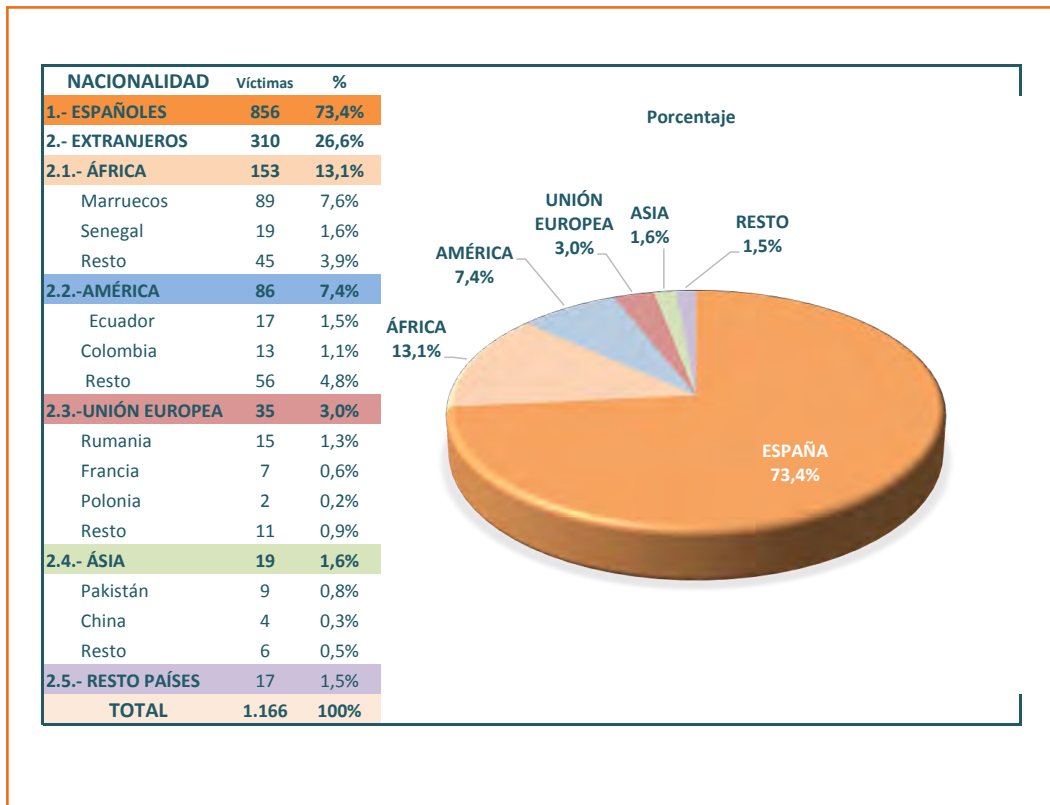

- Font: Ministerio de Interior (2016), *Informe 2015 sobre incidentes relacionados con los delitos de odio en España*, Madrid, Ministerio de Interior. <http://www.interior.gob.es/documents/10180/3066430/Informe+Delitos+de+Odio+2015.pdf/22567062-7e66-4059-8f1e-d9eb6c1dd53f>

REFLEXIONS

Quins són els principals motius dels delictes d'odi? D'entre aquests motius, quins diríeu que han estat alguna vegada causa de conflictes armats aquí o a d'altres països? Poseu-ne algun exemple.

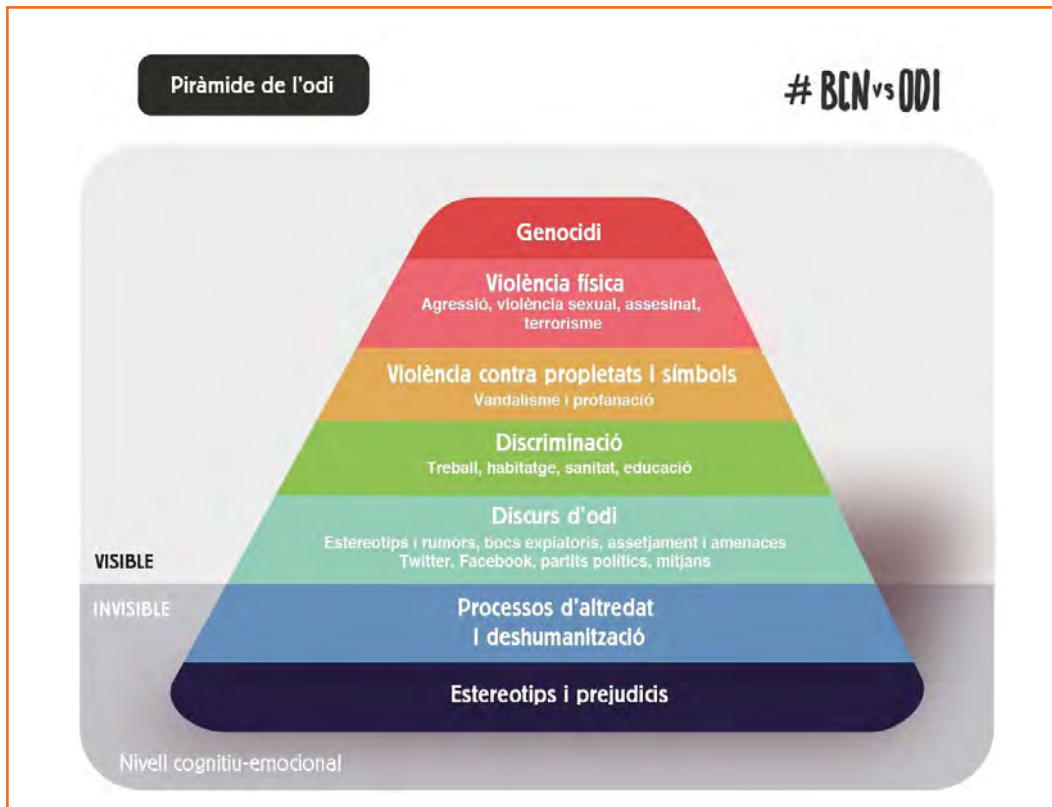
4.3. D'on provenen les persones víctimes dels delictes d'odi a Espanya?

REFLEXIONS

De les persones que provenen d'altres països, d'on provenen les persones que més pateixen els delictes d'odi? De quins continents? De quins països?

- Font: Ministerio de Interior (2016), *Informe 2015 sobre incidentes relacionados con los delitos de odio en España*, Madrid, Ministerio de Interior. <http://www.interior.gob.es/documents/10180/3066430/Informe+Delitos+de+Odio+2015.pdf/22567062-7e66-4059-8f1e-d9eb6c1dd53f>

4.4. Què té a veure la prevenció del discurs de l'odi amb la pau?

- Font: Campanya #BcnvsOdi <http://ajuntament.barcelona.cat/bcnvsodi/eines/infografies-i-recursos-grafics/>

REFLEXIONS

Segons el gràfic, en quines violències pot arribar a derivar el discurs de l'odi?

.....

.....

.....

.....

.....

Sabent tot això, quines altres accions creieu que podria fer l'Ajuntament per contrarestar els delictes d'odi?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EXEMPLES PER AL PROFESSORAT

Per eliminar el discurs de l'odi a la ciutat (delictes d'odi, terrorisme) o fora d'aquesta, l'Ajuntament pot mirar d'emprendre accions en altres països, com per exemple:

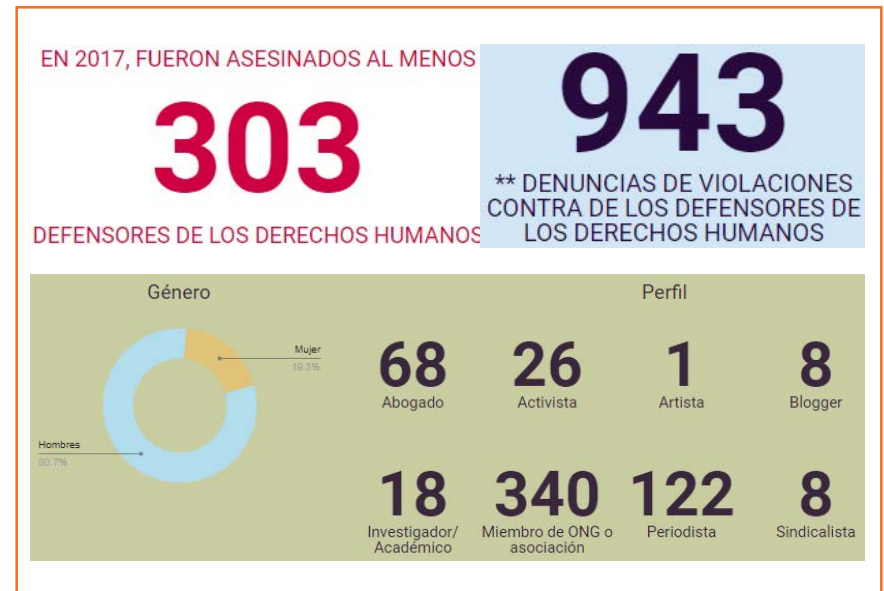
- Persecució del discurs de l'odi.
- Mesures per conèixer millor les altres cultures, sobretot aquelles sobre les quals hi ha més prejudicis negatius.
- Fer crides a alcaldes en ciutats en què hi ha enfrontaments per motius de xenofòbia o ideològics que puguin derivar en violència.
- Celebrar la diversitat en general.

Grup 5: DEFENSORS/ORES DE DRETS HUMANS

5.1. Defensors/es dels drets humans

- Font: Protect defenders.eu (2018). <https://protectdefenders.eu/es/stats.html>

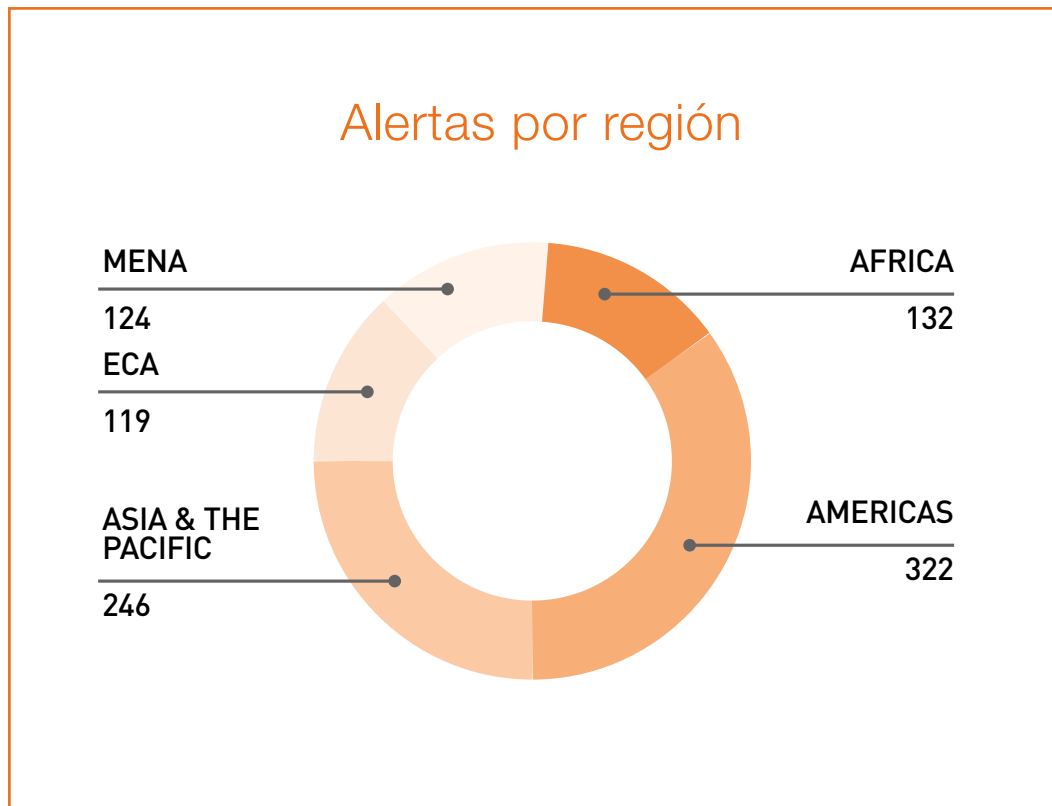

- Font: Protect defenders.eu (2018). <https://protectdefenders.eu/es/stats.html>

REFLEXIONS

Quin és el perfil de les persones que protegeixen els drets humans? D'acord amb aquestes dades, creieu que s'haurien de protegir alguns grups tipus protectors de drets humans més que d'altres?

5.2. Provenença de les persones defensores de drets humans per continent

- Font: Protect defenders.eu (2018). <https://protectdefenders.eu/es/stats.html>

REFLEXIONS

Segons el gràfic, en quines regions es persegueix més les persones defensores dels drets humans? En quines regions creieu que l'Ajuntament podria prioritzar la seva acció?

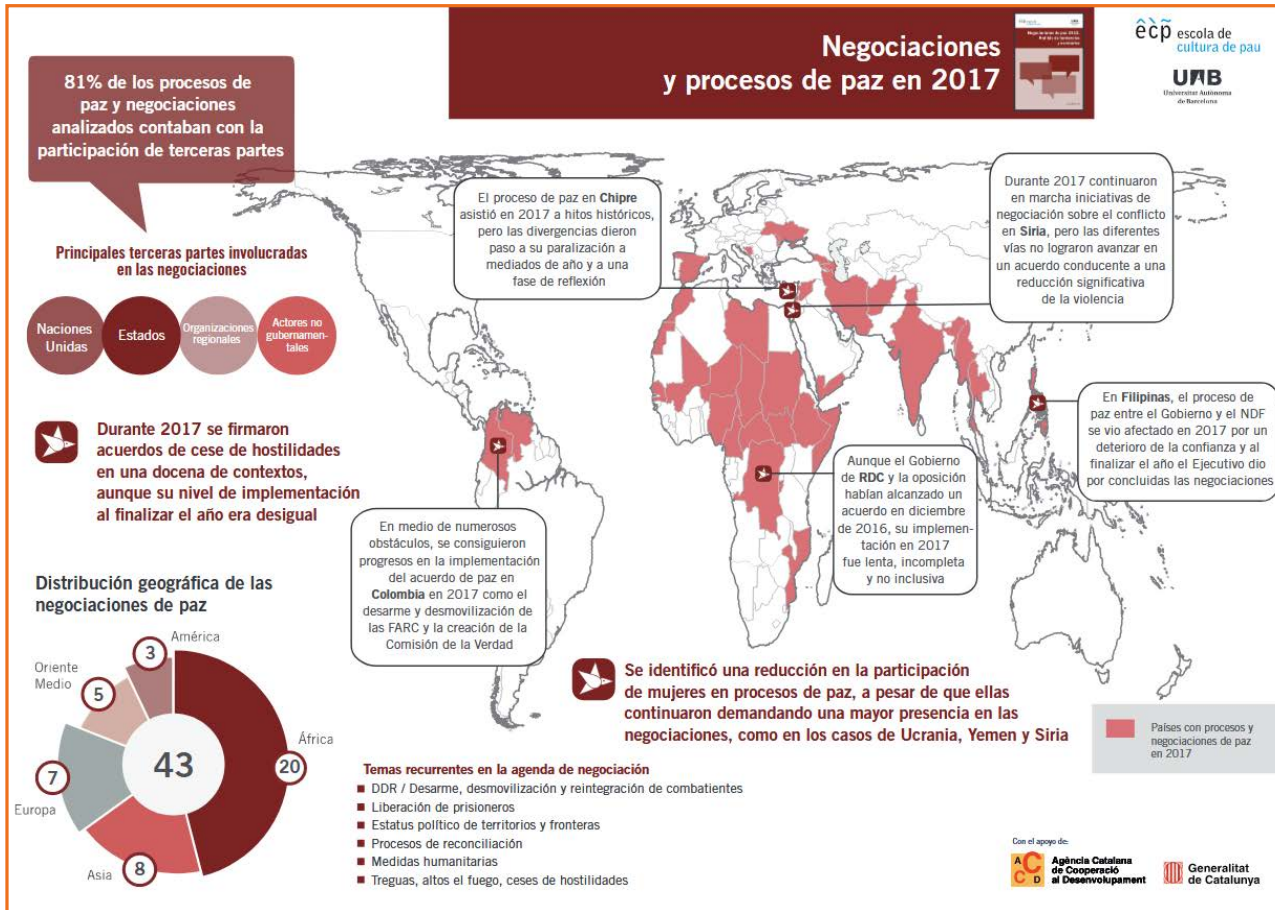
Sabent tot això, quines altres accions creieu que podria fer l'Ajuntament per contrarestar els delictes d'odi?

EXEMPLES PER AL PROFESSORAT

- Donar suport a organitzacions que protegeixin persones amenaçades.
- Acollir col·lectius específics com ara escriptors, defensors de drets humans, periodistes perseguits.
- Donar visibilitat al dret a l'objecció de consciència a diferents països.
- Recordar defensors de drets humans perseguits.

Grup 6: NEGOCIACIONS DE PAU I DONES

6.1. Països en els quals hi ha negociacions de pau actualment

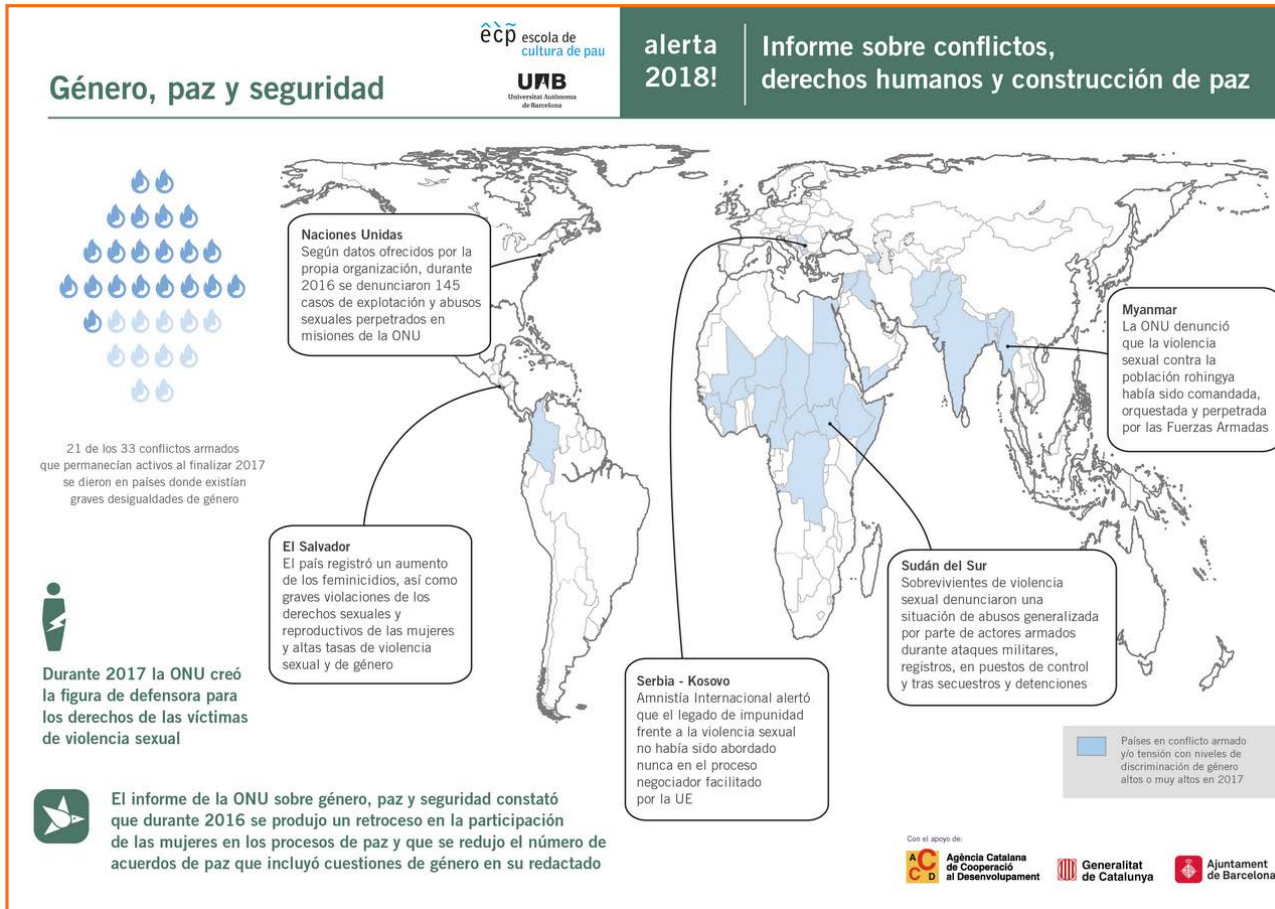
REFLEXIONS

Diríeu que actualment hi ha moltes o poques negociacions de pau? Diguen alguns dels països que reconegueu en el mapa on hi ha negociacions de pau. En quins països creieu que seria prioritari que l'Ajuntament intervingués per donar suport a negociacions de pau? Justifiquen la vostra resposta.

- Font: Escola de Cultura de Pau (2018), Alerta 2018! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau, Icària Editorial, Escola de Cultura de Pau, UAB. <http://escolapau.uab.cat/img/programas/alerta/alerta/18/alerta18e.pdf>

6.2. Països en situació de conflicte armat amb greus desigualtats de gènere

REFLEXIONS

D'acord amb el que expliquen els requadres del mapa en diferents països, quines violències específiques pateixen les dones en els conflictes armats? Per què creieu que és important tenir-ho en compte en les negociacions de pau?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

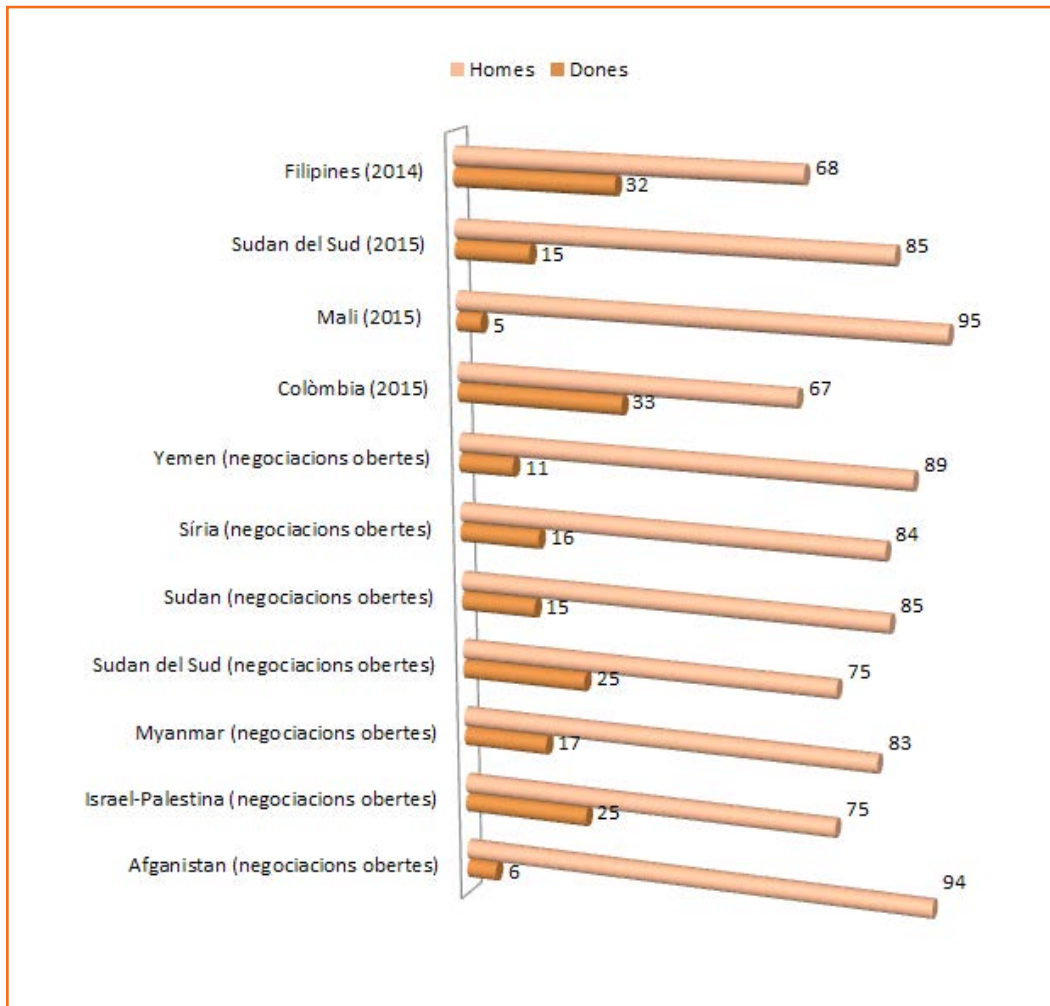
.....

.....

.....

- Font: Escola de Cultura de Pau (2018), Alerta 2018! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz, Icària Editorial, Escola de Cultura de Pau, UAB. <http://escolapau.uab.cat/img/programas/alerta/alerta/18/alerta18e.pdf>

6.3. Participació de dones en diferents negociacions de pau:

- Font: Council on Foreign Relations (2018) <https://www.cfr.org/interactive/womens-participation-in-peace-processes/explore-the-data>

REFLEXIONS

Segons el gràfic, entre quins i quins percentatges participen les dones en les negociacions de pau? En quins casos hi ha hagut una participació més baixa? En quins casos hi ha hagut una participació més alta? Creieu que té sentit que els homes tinguin una participació majoritària en les negociacions de pau? Per què? Per què no?

Sabent tot això, quines altres accions creieu que podria fer l'Ajuntament per donar suport a negociacions de pau, i a la participació de les dones en aquestes?

EXEMPLES PER AL PROFESSORAT

Per promoure unes negociacions de pau inclusives, l'Ajuntament pot mirar d'emprendre accions com les següents:

- Contribuir a visibilitzar les violències específiques que pateixen les dones en els conflictes armats.
- Formar en promoció del diàleg i resolució de conflictes col·lectius habitualment exclosos de les negociacions de pau, com ara dones, joves, o la societat civil en general.
- Oferir la ciutat per organitzar trobades de negociadors de pau.

Propostes i reflexions per compartir amb els altres grups:

Què valoreu positivament del que ha fet l'Ajuntament en matèria de cooperació?

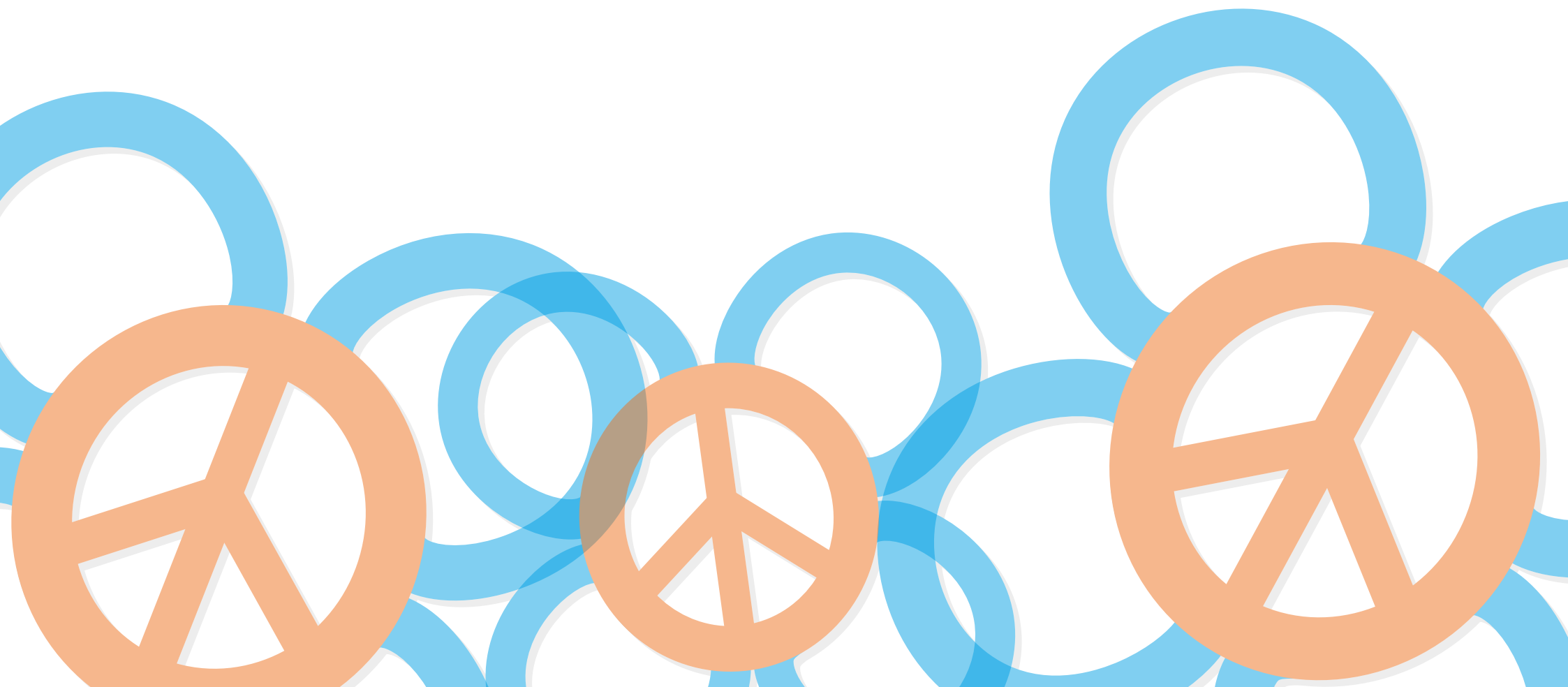
Què creieu que es podria millorar?

Quines propostes de millora feu?

PROPOSTES I REFLEXIONS

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia

Ajuntament de Barcelona (2007). *El paper dels governs locals en la construcció de la pau: resultats de la conferència de Barcelona, setembre 2007*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona. <https://www1.diba.cat/uliep/pdf/40014.pdf>

BARBEITO, Cécile (2008). *Eines i iniciatives de les ciutats europees per construir la pau*. Diputació de Barcelona (Documents de Treball). http://escolapau.uab.cat/municipispau/municipis/eines_pau.pdf

BARBEITO, Cécile; CAIRETA, Marina (2010). *Jocs de Pau: Caixa d'eines per educar per una cultura de pau*. Madrid: Catarata.

BARRERO, Ana (2018). *Ciudades de Paz. Foro Mundial sobre las Violencias Urbanas y Educación para la Paz*. Ayuntamiento de Madrid. http://www.ciudadesdepaz.com/wp-content/uploads/2018/07/libro_digital-CIUDADES-DE-PAZ.pdf

BUSH, Kenneth (2008). "El rol dels governs locals en la consolidació de la pau: aprendre de l'experiència". A *El paper dels governs locals en la construcció de la pau: resultats de la conferència de Barcelona, setembre 2007*. Barcelona: Diputació de Barcelona.

Mc EVOY, Claire; GERGELY, Hideg (2017). *Global Violent Deaths 2017 (report)*. Ginebra: Small Arms Survey, p. 10. <http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/U-Reports/SAS-Report-GVD2017.pdf>

CIPC (2016). 5.º Informe Internacional. *Prevención de la criminalidad y seguridad cotidiana: Las ciudades y la Nueva Agenda Urbana. Resumen ejecutivo*. http://www.crime-prevention-intl.org/fileadmin/user_upload/Publications/International_Report/CIPC-Sommaire_IR5_ESP_Final.pdf

Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional, Ajuntament de Barcelona. (2018) *Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona (2018-2021)*. http://ajuntament.barcelona.cat/economiatreball/sites/default/files/documents/pla_director_cooperacio_2018-2021_cat_v.web__0_0.pdf

Escola de Cultura de Pau (2018). *Alerta 2018! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*. Icària Editorial, Escola de Cultura de Pau, UAB, p. 25. <http://escolapau.uab.cat/img/programas/alerta/alerta/18/alerta18e.pdf>

GUTIÉRREZ, Laura; MONZÓ, Maria; RAMÍREZ, Mariona; RIFÀ, Judit. *Barcelona educa per a la justícia global*. Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional, Ajuntament de Barcelona. https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2017/05/26123800/Article_Jornada_BCN_JusticiaGlobal.pdf

Lafede.cat (2014). *Treballar per la justícia global en un món global* http://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2016/09/Treballar_per_la_justicia_global_PUBLIC_DEF.pdf

LEDERACH, J. P. (2000). *El abecé de la paz y los conflictos: Educación para la paz*. Madrid: Catarata.

Objectius globals de desenvolupament sostenible de Nacions Unides (2015-2030). <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

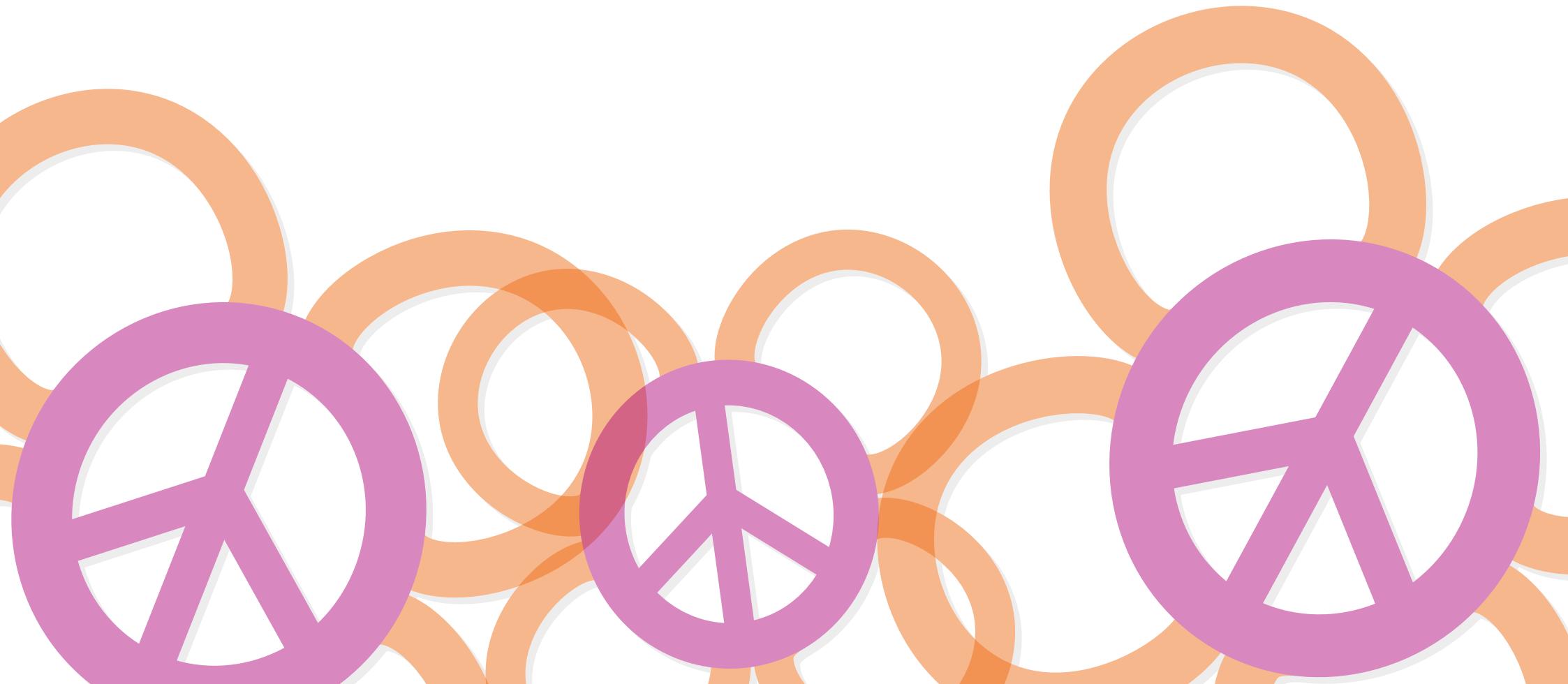
VILLELLAS, Ana; VILLELLAS, María (2017). *Processos de pau inclusius*. Bellaterra: Escola de Cultura de Pau. http://donespauretat.cat/wp-content/uploads/2016/07/FI03_Processos-1.pdf

VILLELLAS, María (2006). *Hallar nuevas palabras, crear nuevos métodos: La participación de las mujeres en los procesos de paz*. Madrid: Centro de Investigación para la Paz (CIP-FUHEM). <http://escolapau.uab.cat/img/programas/alerta/articulos/07articulo040.pdf>

VILLELLAS, María (2010). *La violencia sexual como arma de guerra*. QCP. Bellaterra: Escola de Cultura de Pau. http://escolapau.uab.es/img/qcp/violencia_sexual_guerra.pdf

ANNEXOS

El turisme ja és la segona font de conflictes de convivència

- El 14,4% dels barcelonins han tingut problemes amb visitants o pisos turístics, enquesta municipal
- Un de cada quatre veïns diu haver patit un fet delictiu el 2016
- La percepció de seguretat, a l'alça

LA RE

Una de cada tres dones és víctima de la violència masclista

A Catalunya, vuit dones han estat assassinades per violència masclista el 2017, i es calcula que una de cada tres dones al món pateixen aquest tipus de violència

Redacció

25/11/2017 - 09:58 | Actualitzat 25/11/2017 - 19:46

Creus de color rosa en memòria de les dones assassinades a Mèxic (Reuters)

Només superat per les molèsties de soroll generades per veïns, que suposen el 20,2% del total, el nombre de conflictes derivats de l'activitat turística és el que creix més. En un any s'ha duplicat: el 2015 aquests problemes constituïen el 7,2% del total. El tercer lloc del rànquing l'ocupen els conflictes per soroll al carrer, que són el 14,3%, i el quart, els enfrontaments veïnals a l'escala —contaminació acústica a banda—, assenyalats pel 10,7% dels enquestats.

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1181656-el-turisme-ja-es-la-segona-font-de-conflictes-de-convivencia.html>

“Les xifres són esfereïdores: segons l'Organització Mundial de la Salut, una de cada tres dones experimenten al llarg de la seva vida **algun episodi d'abús físic o sexual**. L'ONU i altres organismes internacionals demanen als estats que s'intensifiquin els esforços per prevenir i erradicar la violació i l'assetjament sexual contra les dones. Assenguin que **la violència física i sexual contra el sexe femení ja és «una pandèmia mundial»**”

<http://www.ccma.cat/324/una-de-cada-tres-dones-es-victima-de-la-violencia-masclista/noticia/2823253/>

IAHORRO >

¿Cómo puedes contribuir con tus ahorros a la economía del bien común?

Reconoces los productos y servicios financieros éticos y solidarios y aprende a invertir en ellos

JOAN RAMÓN SANCHIS PALACIO

Valencia · 9 AGO 2017 · 19:39 CEST

CCS Abogados

Especialista

Sin riesgo

HIPOTECA MULTIDIVISA

El paper de la dona en la seguretat global

Un clam per la prevenció per sobre de la militarització de la pau

TERESA TURIERA 05/11/2015 21:54

“¿Los bancos utilizarán nuestro dinero para financiar proyectos con impacto social positivo (energías renovables, protección del medio ambiente, empresas de inserción socio-laboral) o para especular y financiar planes como la fabricación de armamento o la deslocalización de empresas que utilizan mano de obra infantil? [...] A esta pregunta responde la banca ética.”

https://elpais.com/economia/2017/07/18/actualidad/1500394185_171853.html

“Actualment, la presència de dones en les negociacions de pau no supera el 10%, tot i que segons dades d'ONU Dones, la seva participació en les converses postconflicte incrementen de manera considerable les probabilitats d'obtenir una pau durable”.

https://www.ara.cat/suplements/planeta/PAPER-DONA-SEGURETAT-GLOBAL_0_1463253742.html

El treball infantil és una realitat per a més de 160 milions de nens

Redacció Catalunyaexpress | Olot, 12 de juny de 2017

“Una proporció important dels 168 milions de nens víctimes del treball infantil viuen en zones afectades per conflictes i catàstrofes, segons dades divulgades.”
<https://www.catalunyapress.cat/texto-diario/mostrar/752905/treball-infantil-realitat-per-mes-160-milions-nens>

Este es el estado de los valores de la democracia en el mundo

IBM Cloud & Data Summit
 Cloud, Datos e Inteligencia Artificial
 Barcelona, 19 de septiembre > [Reserve su plaza](#)

Tus mejores
VACACIONES
 Hasta -30% dto.

Jazztel
 Nueva oferta de Jazztel
 ¡Hasta 2019! Fibra + Móvil a 29,95€/mes + 10GB GRATIS este verano.

“La democracia es un valor universal basado en la voluntad libremente expresada por los pueblos de determinar sus propios sistemas políticos, económicos, sociales y culturales y su plena participación en todos los aspectos de sus vidas”. Así la describen las Naciones Unidas coincidiendo con, hoy 15 de septiembre, la celebración del Día Internacional de la Democracia.” “Sólo el 14,4 por ciento de los países del mundo incluidos en el análisis son democracias plenas, mientras que el 31,1 por ciento son democracias con fallos o debilidades. Este mismo porcentaje es el de regímenes totalitarios, a los que le siguen los regímenes calificados como híbridos”.
<http://www.europapress.es/internacional/noticia-estado-valores-democracia-mundo-20150915125535.html>

Sant Cosme: el Silicon Valley de l'economia social i solidària

Cooperatives i fundacions han revitalitzat el barri

S.S. El Prat De Llobregat 07/10/2017 21:02

L'església on es feien totes les reunions veïnals i el seu mossèn. I d'esquerra a dreta: la Nicolasa, la Conxita i la Iluminada. / CRISTINA CALDERER

"[...] des de GATS s'han impulsat més de 20 iniciatives diferents que van des de la producció de cervesa artesanal fins als festivals musicals i culturals. "Som hereus de 40 anys de lluita veïnal. Aportem l'expertesa dels veïns lligada a la cultura i a l'economia solidària. Tenim la convicció que qualsevol civilització sempre avança lligada a una cultura", conclou el cofundador de GATS. També han triat Sant Cosme com a llar Espigoladors, que es presenta com "la solució al malbaratament alimentari".

https://www.ara.cat/societat/Silicon-Valley-leconomia-social-solidaria_0_1883811616.html

EL PAÍS EL PAÍS SEMANAL
28 FEB 2018 - 12:44 CE I

En el interior inaccesible de la Amazonia ecuatoriana, un puñado de comunidades indígenas lucha con las armas y en los tribunales contra la explotación minera y petrolera por parte de empresas chinas, y contra la contaminación de los ríos que atraviesan su remoto territorio. Este es el retrato de un pueblo que se niega a perder su tierra, sus raíces y su futuro.

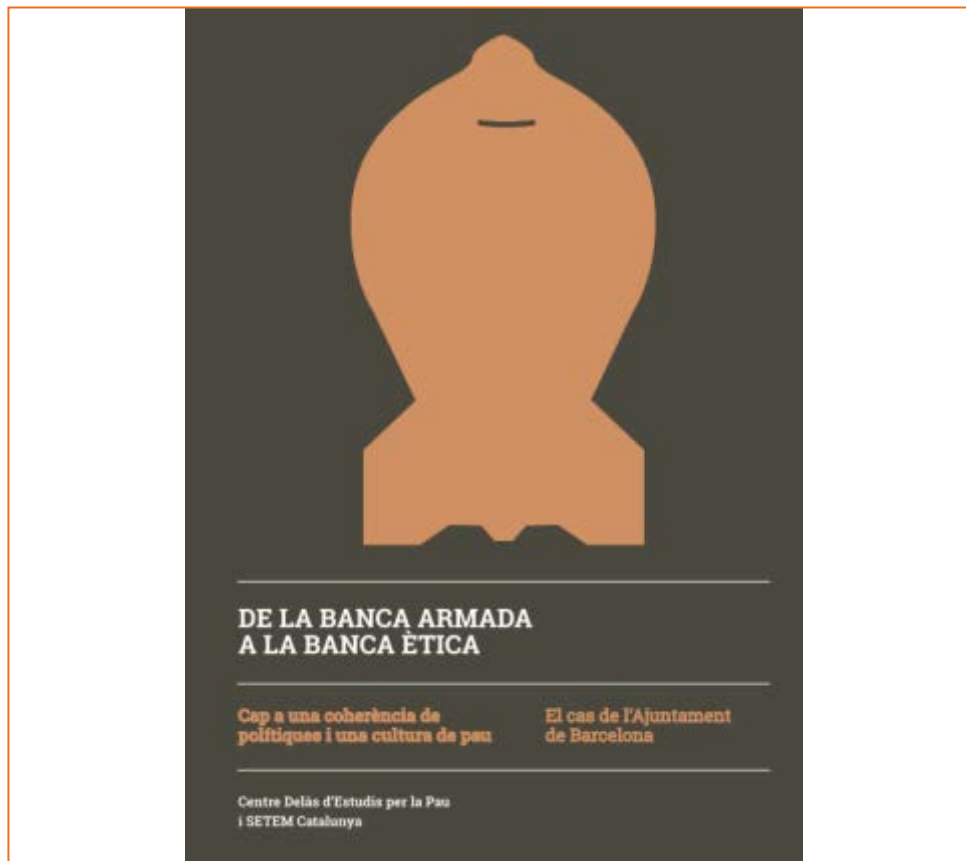
f t s 3

LA AMAZONIA ECUATORIANA está en peligro. Sus pobladores llevan años luchando contra las amenazas que se ciernen sobre las últimas nacionalidades indígenas de la región. La causa es el petróleo, el oro y el cobre que atesora en sus profundidades. El conflicto se originó cuando el Gobierno de Ecuador comenzó a repartir concesiones para actividades extractivas a compañías extranjeras. En 1964, la petrolera Texaco (hoy Chevron) desembarcó en Ecuador para obtener crudo en 1,5 millones de hectáreas de la selva. Entre 1972 y 1992 la empresa extrajo 1,5 millones de

Detrás del Mac
Puedes crear algo maravilloso >

Impacte dels conflictes armats. Equitat i respecte a les minories. "Indígenes en pie de guerra: la batalla por la Amazonia en Ecuador"

https://elpais.com/elpais/2018/02/20/eps/1519131516_568340.html

“Qualsevol mesura destinada a avançar cap a una coherència de polítiques financeres de l'Ajuntament, respectuoses amb els drets humans i la pau, ha de passar per no treballar amb aquelles entitats financers que suposen un suport rellevant de la indústria d'armes”.

<http://bancaarmada.org/ca/publicacions/informes-cat/707-nou-informe-de-la-banca-armada-a-la-banca-etica>

La crisi dels refugiats, en xifres

El nombre de desplaçats ha crescut un 54% en cinc anys i suma la xifra mundial | Cap país europeu es troba entre els deu primers que més persones exigeixen la retirada de l'acord entre Turquia i la Unió Europea

per Cristina Garde, 20 de juny de 2016 a les 16:45 |

Aquesta informació es va publicar originalment el 20 de juny de 2016 i, per tant, la informació que hi apareix fa referència a la data especificada.

Refugiats a idomeni, a la frontera entre Grècia i Macedònia. Foto: Sergi Càmera

“El nombre de desplaçats al món ha augmentat en cinc anys, des del 2011, un 54% i suma la xifra més alta i preocupant des de la Segona Guerra Mundial. Cap país europeu es troba entre els deu primers que més acullen.”

<https://www.naciodigital.cat/noticia/110799/crisi/dels/refugiats/xifres>

A JEREZ

Els casaments homosexuals arriben al Cos Nacional de Policia

Chema i Jonathan, que es van casar aquest dissabte, s'han convertit en els primers agents que passen pel registre civil

Dimarts, 08/09/2015 | Actualitzat el 30/12/2016 a les 21:01 CET

“El casament entre els **dos policies de Jerez**, un dels quals és creient i practicant, vol convertir-se en una eina perquè «els nens que els fan *bullying* al col·legi per la seva condició sexual vegin que és una cosa normal», diu Chema, un dels nuvis.”
<https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20150908/casaments-homosexuals-arriben-cos-nacional-de-policia-4491796>

Seis días, 50 años

La paz entre Israel y Palestina es una obligación, no una opción deseable

EL PAÍS

18 JUN 2017 - 00:00 CEST

Protesta contra el bloqueo de Jabaliya, en el norte de la franja de Gaza, el 16 de junio. MOHAMMED SABER (EFE)

✉ APÚNTATE A NUEST

TE PUEDE INTERESAR

Un sillar de 100 kilos se est

“Durante este medio siglo se han sucedido otra gran guerra —en 1973—, los acuerdos de paz entre algunos de los contendientes, la retirada israelí de varios de los territorios conquistados y una interminable lista de negociaciones, choques armados, intervenciones militares y movimientos en el tablero internacional entre israelíes y palestinos. Ello ha convertido el conflicto en fuente de discusiones y frustraciones locales y de países, organismos y organizaciones civiles que han intentado aportar su esfuerzo para que la paz llegara a la región más emblemática de Oriente Próximo.”

https://elpais.com/elpais/2017/06/17/opinion/1497714845_306866.html

Pel camí verd

Sis experts analitzen les mesures per a un creixement més sostenible basat en les energies renovables

Agustí Sala

Diumenge, 23/07/2017 | Actualitzat el 24/07/2017 a les 21:53 CEST

RICARD FADRIQUE

Donde quiere
parar.

MÁS INFO »

Colombia pone a prueba su museo de la Memoria

El Centro Nacional de Memoria Histórica exhibe en la Feria del Libro de Bogotá su propuesta para la edificación que busca dignificar a las víctimas de medio siglo de guerra

SANTIAGO TORRADO

Bogotá - 29 ABR 2018 - 16:26 CEST

Memoria Histórica de Colombia DANIEL SARMIENTO (CENTRO NACIONAL DE MEMORIA HISTÓRICA)

APÚNTATE A NUESTRAS NEWSLETTERS

TE PUEDE INTERESAR

Hallados los primeros restos de represaliados en la mayor fosa común de Galicia

“El 2050, el món comptarà amb 2.000 milions d’habitants més, fet que significarà arribar als 9.500 milions. Serà un repte monumental i una pressió mediambiental i social sense precedents. També per a la demanda energètica i per a Espanya i Catalunya. L’única opció sembla ser prendre el camí verd per apostar per les energies renovables”.

<https://www.elperiodico.cat/ca/economia/20170723/pel-cami-verd-6183551>

“Colombia asumió un desafío inusual en el mundo. Diseñar y construir su gran Museo de la Memoria en caliente, con el conflicto armado aún activo. Aunque como edificación apenas estará listo hasta el año 2020, las víctimas que busca dignificar ya comienzan a verse representadas con una enorme exposición en la Feria Internacional del Libro de Bogotá, del 17 de abril al 2 de mayo.”

https://elpais.com/cultura/2018/04/28/actualidad/1524944416_547704.html

La premsa internacional destaca el desafiament de Barcelona al terrorisme

Els mitjans també recullen les esbrincades al Rei i les tensions entre el Govern espanyol i el català

Diumenge, 27/08/2017 | Actualitzat a les 13:24 CEST

ALBERT BERTRAN

Está en la siguiente calle,
no, en la siguiente,
no, en la siguiente,
no, en la siguiente,
no, en la siguiente,
no, en la siguiente...

The Guardian subratlla que malgrat les crides a no polititzar la manifestació, [...] es van sentir crits contra la política del Govern pel tema de la venda d'armes. L'article apunta que "malgrat tot, l'atmosfera de la manifestació va ser de solidaritat".
<https://www.elperiodico.cat/ca/politica/20170827/premsa-internacional-manifestacio-barcelona-notincpor-terrorisme-6248495>

Barcelona tindrà mediadors al carrer per evitar conflictes a Ciutat Vella

Redacció

19/02/2017 - 10.05 | Actualitzat 19/02/2017 - 12.12

Turistes a Ciutat Vella

"Entre les seves **funcions** hi haurà les de detectar i intervenir en casos d'assetjament immobiliari, [...] vetllar pel compliment de les ordenances municipals i tenir relació amb els establiments d'oci per evitar sorolls nocturns. La regidora del districte, Gala Pin, ha destacat que una altra de les funcions serà la de **millorar les relacions entre les diferents comunitats** que conviuen a Ciutat Vella."
<http://www.ccma.cat/324/barcelona-tindra-mediadors-al-carrer-per-evitar-conflictes-a-ciutat-vella/noticia/2773926/>

internacional

UNICEF llença una campanya per denunciar el cyberbullying a les xarxes socials

Redisseny del logo de Facebook.

Gràcies a la feina feta per estudiants de la Miami Ad School Germany, la campanya canvia el logo de Facebook, Whatsapp i Twitter per sensibilitzar sobre aquesta problemàtica.

25/08/2017
Entitat redactora: iWith.org
Autor: Rubén Escobar

“Segons un informe de **Save the Children** presentat l’any 2016, el 7% dels infants a l’Estat espanyol ha patit *cyberbullying* a les xarxes socials. Entre les possibles solucions, l’organització de lluita pels drets de la infància ha demanat a les seves publicacions accions com potenciar la formació en ciberassetjament dels professionals i educar la infància en prevenció de la violència.”
<http://xarxanet.org/internacional/noticies/unicef-llenca-una-campanya-denunciar-el-cyberbullying-les-xarxes-socials>

Ja tenim el Tractat de Prohibició d’Armes Nuclears

L’OTAN, en la seva cimera de 2010, va afirmar que la seva capacitat nuclear continua sent un dels pilars de la seva estratègia de defensa

XAVIER BOHIGAS I TERESA DE FORTUNY 12/07/2017 19:40

0

1

Ja tenim el Tractat de Prohibició d’Armes Nuclears / GETTY

“En els darrers anys s’havien intensificat les campanyes internacionals, liderades per la societat civil, en què es reclamava un procés que desembocqués en un tractat de prohibició i eliminació de les armes nuclears. L’Assemblea General de l’ONU, de manera reiterada, n’havia demanat l’eliminació”.
https://www.ara.cat/opinio/bohigas-fortuny-tractat-prohibicio-armes-nuclears_0_1831616835.html

CLAVES >

Ampliar la democràcia

Inmigrantes y refugiados necesitan cómplices, ciudadanos que luchen junto a ellos por convertirlos en ciudadanos

JORGE GALINDO
28 JUN 2018 - 00:00 CEST

Inmigrantes en el polideportivo de Tarifa, Cádiz. © MARCOS MORENO

Conduce...
desde
1,50
€/h

“La historia de la democracia es (también) la historia de la ampliación del concepto de ciudadanía. ¿Quién puede disfrutar plenamente de los derechos garantizados por nuestros sistemas, quién no? Y particularmente del derecho de participación en la toma de decisiones, cuya máxima expresión es, por supuesto, el voto.”
https://elpais.com/elpais/2018/06/27/opinion/1530113571_021332.html

Retos y desafíos a los que se enfrentan las lideresas en Colombia

Hablamos con la lideresa de Dhensoras, una organización de mujeres sobrevivientes hecha a pulso.

Yovana Sáenz, una de las mujeres que trabaja por los derechos de las víctimas de violencia sexual, habla de los tropiezos que hay que sortear cuando no se

“A pesar de que Yovana y sus compañeras lideresas se enfrentan a la injusticia, a la estigmatización social y a la inseguridad, continuarán levantando la voz, visibilizando y denunciando los tantos casos que se presentan a diario de violencia sexual en Colombia.”
<http://www.eltiempo.com/justicia/organizacion-de-mujeres-sobrevivientes-de-violencia-sexual-en-colombia-232428?hootPostID=a27a77d2eafcc1670d3c42f630460aec>

Veïns de Barcelona denuncien l'assetjament diari d'altres a una mesquita

Entitats de Nou Barris exigeixen protecció policial per al centre de culte inaugurat l'any passat

ALFONSO L. CONGOSTRINA

Barcelona · 20 MAR 2018 · 23:07 CET

Polèmica per la ubicació d'una mesquita a Nou Barris. Video: G. Battista

“Associacions i entitats veïnals del districte barceloní de Nou Barris van llançar ahir dimarts un crit d'auxili per denunciar la situació de desprotecció que viuen els usuaris de la mesquita del carrer Japó, que diàriament es veuen «assetjats i intimidats» per una dotzena de veïns als quals s'hi sumen grups ultra.”

https://cat.elpais.com/cat/2018/03/20/catalunya/1521571041_453509.html

El comerç just creix un 15% i s'obre pas al Nadal

La Fira de Consum Responsable s'instal·la a la plaça de Catalunya per tercer any

CLARA BLANCHAR

Barcelona · 24 DES 2017 · 19:21 CET

La Fira de Consum Responsable de la plaça de Catalunya. JOAN SÁNCHEZ

“[...] s'ha presentat l'Informe Anual del Comerç Just 2016, que revela que les vendes van arribar als 40 milions d'euros, un creixement del 14,8% respecte al 2015 [...]”. L'estudi recorda que 25 milions de persones a tot el món són sotmeses a “treball forçós en fàbriques clandestines, explotacions agrícoles i altres sectors”. D'aquí el valor que els defensors del comerç just i l'economia social donen a comprar productes de *comerç just*.

https://cat.elpais.com/cat/2017/12/24/economia/1514126363_539426.html

BARCELONA > CORNELLÀ

Els cornellanencs podran decidir sobre 1,2 milions del pressupost municipal

Els ciutadans poden presentar els seus projectes fins al 30 d'abril

El Periódico

Cornellà - Dijous, 12/04/2018 | Actualitzat el 13/04/2018 a les 17:04 CEST

Oberta la tercera edició dels Pressupostos Participatius de Cornellà. / PERIODICO

Está en la siguiente ca
no, en la siguiente,

La ONU insta a Colombia y a las FARC a reconocer su responsabilidad por la violación de derechos humanos

Naciones Unidas denuncia el asesinato en 2016 de 127 activistas y critica la ley de amnistía

FRANCESCO MANETTO

Bogotá - 17 MAR 2017 - 03:42 CET

Guerrilleros de las FARC, en uno de los campamentos de transición a la vida civil. MAURICIO DUEÑAS CASTAÑEDA (EFE)

APÚNTATE A NUESTRAS NEWSLETTERS

TE PUEDE INTERESAR

La ONU reclama el cese de la violencia del ELN y que se reanude el diálogo con la guerrilla

“Està obert el termini perquè cada ciutadà o ciutadana de Cornellà presenti la seva proposta perquè sigui inclosa en el pressupost municipal d'inversions per al 2019.”
“Amb aquest procés el govern municipal pretén incentivar la corresponsabilitat i la intervenció de la ciutadania en la gestió municipal.”

<https://www.elperiodico.cat/ca/cornella/20180412/els-cornellanencs-podran-decidir-sobre-12-milions-del-pressupost-municipal-6752193>

“La ONU insta al Estado de Colombia y a las FARC a «reconocer plenamente su responsabilidad por las graves violaciones de derechos humanos y del derecho internacional humanitario» para lograr un desarrollo eficaz del proceso de paz entre el Gobierno y la principal guerrilla del país.”

https://elpais.com/internacional/2017/03/16/colombia/1489680361_529580.html

La síndica de Barcelona rebutja la reobertura del CIE de la Zona Franca

Assumpció Vilà diu que les finalitats del centre són “antidemocràtiques” i vulnera drets humans

www.vertbauudet.es

SUBSCRIU-TE A NOSTRES NEWSLETTER

US POT INTERESSAR

L'Orgull gai omple Barcelona de

Facebook tanca la pàgina dels xenòfobs de Britain First

La plataforma acusa la formació britànica d'incitar a l'odi a través de la xarxa social

EFE Londres 14/03/2018 17:23

Pàgina principal de la formació xenòfoba. / FACEBOOK

“La defensora local de Barcelona, Assumpció Vilà, ha criticat aquest divendres l’anunci de la reobertura del Centre d’Internament d’Estrangers (CIE) de la Zona Franca. La síndica ha argumentat que la finalitat d’aquest tipus de centres és antidemocràtica, segons la seva opinió: «Privar de llibertat i incomunicar ciutadans indocumentats o sense permís per residir en territori espanyol» [...]. Segons Vilà, el CIE de la Zona Franca és un espai «on s’han vulnerat, en diverses ocasions, els drets humans de les persones internes».”

https://cat.elpais.com/cat/2016/06/10/catalunya/1465558916_487963.html

“Entre els continguts que critica Facebook destaquen una fotografia col·lectiva on apareixen els dos polítics amb el títol d’«islamòfobs i orgullosos», així com múltiples vídeos que, segons va dir la xarxa social, «incitaven deliberadament a l’odi cap als musulmans».”

https://www.ara.cat/internacional/Facebook-tanca-pagina-xenofobs-Britain-First-discurs-odi_0_1978002363.html

Cada dia 36 famílies perden el pis perquè no poden pagar el lloguer o la hipoteca

Tot i que aquest 2017 s'han produït menys desnonaments, Catalunya continua liderant el rànquing

MONTSE RIART Barcelona 05/03/2018 19:15

Una protesta de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, en lluita contra els desnonaments. / CÈLIA ATSET

“Més de 13.300 famílies van quedar-se sense casa aquest 2017 perquè no podien pagar el lloguer o la hipoteca, segons les últimes dades que ha fet públic el Consell General del Poder Judicial (CGPJ).”

https://www.ara.cat/societat/desnonaments-impagament-lloguer-hipoteca-Catalunya-2017-cgpj_0_1972602876.html

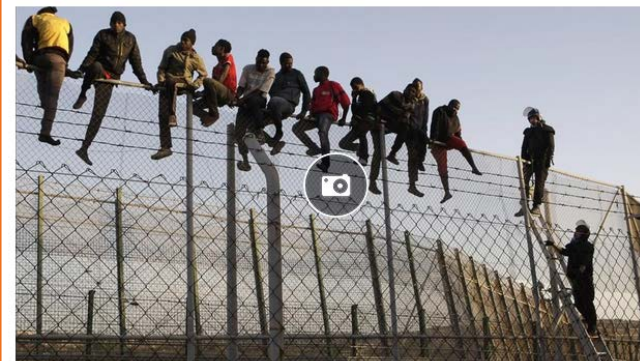
Así son las vallas fronterizas extendidas por todo el mundo

Europa ha alzado más de 235 kilómetros de barreras en sus fronteras externas

La India tiene la valla más larga: 4.000 kilómetros en torno a Bangladés

Martí Benach

BARCELONA - Sábado, 25/02/2017 | Actualizado el 27/02/2017 a las 17:36 CET

Policías españoles tratan de disuadir a inmigrantes encaramados a la valla de Melilla, frontera con Marruecos. / EFE FRANCISCO G. GUERRA

“Desde el 2015, los muros contra la inmigración, la amenaza terrorista y el crimen transfronterizo han continuado extendiéndose, especialmente en el este de Europa, pero también en otras partes del planeta. **Lituania, Turquía y Birmania** fueron los últimos en anunciar el pasado enero sus nuevos planes para fortificar las fronteras.”

<https://www.elperiodico.com/es/internacional/20170225/asi-son-los-muros-fronterizos-extendidos-por-todo-el-mundo-5850109>

Barcelona assumeix el repte de les zero emissions el 2030

Ada Colau subscriu amb els alcaldes d'11 ciutats més l'objectiu de desterrar les energies fòssils

La declaració de París contra el canvi climàtic preveu comprar només autobusos nets a partir del 2025

Eva Cantón
París - Dilluns, 23/10/2017 | Actualitzat el 24/10/2017 a les 17:20 CEST

“Les grans ciutats són conscients del seu protagonisme en la lluita contra el canvi climàtic, una batalla urgent que exigeix mesures concretes. Sense esperar que s'apliquin els grans acords internacionals, com el firmat a París el 2015 —ara debilitat per la retirada dels Estats Units—, 12 grans metròpolis van subscriure ahir a la capital francesa el compromís d'alliberar els seus carrers d'energies fòssils en l'horitzó del 2030.”

<https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20171023/barcelona-assumeix-repte-zero-emissions-6374089>

Un centenar d'entitats denuncien la presència de l'exèrcit al Saló de l'Ensenyament

Desmilitaritzem l'Educació recorda que el Parlament i l'Ajuntament s'hi han mostrat en contra

LAIA VICENS Barcelona 06/09/2018 14:41

Militars al Saló de l'Ensenyament / CÈLIA ATSET

“La campanya argumenta [...] d'incloure, un cop més, un estand de l'exèrcit, que la presència de l'exèrcit en un Saló d'Ensenyament és provocar «una acceptació de la cultura de la guerra com a cultura política dels nostres temps».”

https://www.ara.cat/societat/centenar-dentitats-presencia-Salo-lEnsenyament_0_1973202811.html

La cara más oscura de la tecnología móvil

- El negocio del coltán beneficia a grupos armados que controlan las minas de algunas regiones de la República Democrática del Congo, país que concentra cerca del 80% de las reservas del mineral utilizado para la fabricación de dispositivos móviles
- "El origen de la guerra en la República Democrática del Congo no es el coltán pero el capitalismo mundial se ha aprovechado de la situación", asegura la periodista congoleña Caddy Adzuba

Blanca Blay [Seguir a @BlancaBlay](#)

24 comentarios

22/02/2016 - 19:13h

Trabajo de los mineros que extraen coltán de la mina de Senator Edouard Mwangachuchu en North Kivu (RDC) LUCAS OLENIUK (EFE)

En la frontera de la desesperación: diez claves sobre la valla de Melilla

MIGUEL MÁIQUEZ 28.07.2013 - 20:32h

- La presión sobre la barrera fronteriza se ha disparado esta semana.
- Un millar de 'sin papeles' han intentado entrar en cuatro intentos durante los últimos días. Unos 150 lo han conseguido, dos han muerto.
- Organizaciones de derechos humanos denuncian expulsiones ilegales y maltrato.

Un joven trepa por una verja junto a la valla en la frontera entre Melilla y Marruecos. ARCHIVO

Para inversores que desean tener una jubilación tranquila

Si está pensando en invertir 350.000 €, o más, descubra en esta guía factores relevantes para planificar su

Conflictes armats, recursos naturals: "La cara más oscura de la tecnología móvil".
https://www.eldiario.es/catalunya/coltan-Congo-cara-oscura-tecnologia-movil_0_487152042.html

"En el África subsahariana, la región de donde proviene la mayoría, la renta per cápita no llega a los 2.000 dólares por término medio, la esperanza media de vida al nacer está en torno a los 50 años, la tasa de alfabetización de adultos apenas supera el 60%, y la escolarización, tan solo un 50,6%, es la más baja del planeta. Son datos que conviene no olvidar ante la tentación de asombrarse por el hecho de que sigan viniendo a España."

<https://www.20minutos.es/noticia/1882764/0/valla/melilla/claves/>

EDICIÓ

Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Plaça d'Espanya, 5

08014 Barcelona

934023663

barcelona.cat/educació

COORDINACIÓ

Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Direcció de Promoció Educativa

José Cano

COL·LABORACIÓ

Ajuntament de Barcelona

Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

Judit Rifà

Maria Monzó

CONTINGUTS

Escola de Cultura de Pau, Universitat Autònoma de Barcelona

Cécile Barbeito

Marina Caireta